

**T.C.
ORDU ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**DOĞU KARADENİZ BÖLGESİ'NDEKİ AMATÖR
BALIKÇILIĞIN SOSYO EKONOMİK ANALİZİ**

MUHAMMET KARAPIÇAK

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ORDU 2015

TEZ ONAY

Ordu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü öğrencisi Muhammet KARAPIÇAK tarafından hazırlanan ve Doç. Dr. Mehmet AYDIN danışmanlığında yürütülen “Doğu Karadeniz Bölgesi’ndeki Amatör Balıkçılığın Sosyo Ekonomik Analizi” adlı bu tez, jürimiz tarafından 14/07 /2015 tarihinde oy birliği ile Balıkçılık Teknolojisi Mühendisliği Anabilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Doç. Dr. Mehmet AYDIN

Başkan : Prof.Dr. İsmet BALIK
Denizcilik İşletmeleri Yönetimi,
Ordu Üniversitesi

Üye : Doç. Dr. Mehmet AYDIN
Balıkçılık Teknolojisi Mühendisliği,
Ordu Üniversitesi

Üye : Yrd.Doç.Dr. Kadir AKSAY
Denizcilik İşletmeleri Yönetimi,
Ordu Üniversitesi

ONAY:

Bu tezin kabulü, Enstitü Yönetim Kurulu'nun 2.02.15 tarih ve 2015/333 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

13.08./2015

Enstitü Müdürü
Doç. Dr. Kürşat KORKMAZ

TEZ BİLDİRİMİ

Tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, tezin içerdiği yenilik ve sonuçların başka bir yerden alınmadığını, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitedeki başka bir tez çalışması olarak sunulmadığını beyan ederim.

İmza

Muhammet KARAPİÇAK

Not: Bu tezde kullanılan özgün ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki hükümlere tabidir.

ÖZET

DOĞU KARADENİZ BÖLGESİ'NDEKİ AMATÖR BALIKÇILIĞIN SOSYO EKONOMİK ANALİZİ

Muhammet KARAPIÇAK

Ordu Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
Balıkçılık Teknolojisi Mühendisliği Anabilim Dalı, 2015
Yüksek Lisans Tezi, 88s.

Danışman: Doç. Dr. Mehmet AYDIN

Bu çalışmada, Doğu Karadeniz Bölgesi'ndeki amatör balıkçılığın durumu belirlenmeye çalışılmıştır. Bu amaçla, Doğu Karadeniz Bölgesi'nde Giresun, Trabzon, Rize, Artvin illerinin sahil şeridinde 2013 yılı içerisinde, amatör balıkçılarla yüz yüze yapılan 517 adet anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Çalışmada amatör balıkçı belgesine sahip olan veya olmayan balıkçıların avcılık ve sosyo-ekonomik durumunun belirlenmesi amaçlanmıştır. Anket çalışmasında, amatör balıkçıların demografik yapılarının yanı sıra, yapmış oldukları aktivitenin amaçları, avlanma çeşitleri, tercih ettikleri avlanma zamanları, tecrübeleri, avlanma sıklıkları, gün içinde balık avında geçirdikleri süre ve tercih ettikleri saat aralıkları, yakaladıkları su ürünlerinin cinsi ve miktarı, yakalanan su ürünlerinin nasıl değerlendirildiği, harcamaları (yem, ulaşım, olta malzemeleri vb.) belirlenmeye çalışılmıştır. Ayrıca sürdürülebilir balıkçılığa yaklaşımları, katkıları, yasal düzenlemeler konusunda ne kadar bilgi sahibi oldukları ve ilgili kurumlardan beklentileriyle ilgili ucu açık sorular da yöneltilmiştir.

Elde edilen sonuçlara göre, bölgedeki amatör balıkçıların % 46.5'inin 41-60 yaş arasında olduğu ve daha çok emeklilerden (% 30) oluştuğu belirlenmiştir. Amatör balıkçıların % 97.7'sinin erkek, % 82.4'ünün evli bireyler olduğu, % 74.3'ünün boş zamanlarını değerlendirmek ve eğlenmek amacıyla avlandığı belirlenmiştir. bölgedeki amatör balıkçıların % 86.3'ünün kıyı balıkçılığı yaptığı, en çok istavrit avladıkları (% 50.3) ve eylül ile ekim aylarında daha çok avlandıkları belirlenmiştir. Ayrıca amatör balıkçılık yapanların % 81.2'sinin belge sahibi olmadığı ve % 93.2'sinin hiç denetlenmediği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Doğu Karadeniz, Amatör Balıkçılık, Sosyo-Ekonomik Analiz

ABSTRACT

SOCIO-ECONOMIC ANALYSIS OF AMATEUR FISHING IN THE EASTERN BLACK SEA REGION

Muhammet KARAPIÇAK

University of Ordu
Institute for Graduate Studies in Science and Technology
Department of Fisheries Technology Engineering, 2015
MSc. Thesis, 88p.

Supervisor: Assoc. Prof. Mehmet AYDIN

In this thesis, we tried to determine the status of amateur fishery in the Eastern Black Sea Region. For this purpose, 517 face-to-face interviews with amateur fishers were conducted at the coastlines of the four cities, Giresun, Trabzon, Rize, Artvin, of the Eastern Black Sea Region in 2013. The main aim of this research is to determine the socio-economic status of the amateur fishers with or without a recreational fishing license. In addition to the demographic structure of the fishers obtained, we also tried to determine the motivation for their activity, types of fishing they perform, fishing times they prefer, their experiences, frequency of fishing, preferred fishing hours and the total amount of fishing time they spend in a day, the kind and amount of aquatic products they catch and how they benefit from this catch, their expenses (fish bait, transportation, fishing equipment etc.). Open-ended questions were also directed to fishers about their thoughts on sustainable fishing and their contributions, inquiring how much they know about legal regulations and their expectations from relevant institutions and organizations.

According to our results, 46.5 % of the amateur fishers in the study region are at the ages of 41 to 60 and they are mostly retirees (30 %). It was shown that; men constitute 97.7 % of the amateur fishers, 82.4 % of the fishers are married and 74.3 % of them fish recreationally and for fun. 86.3 % of the amateur fishers fish from the coast while catching horse mackerel in general (50.3 %) mostly in September and October months. It was determined that 81.2 % of the amateur fishers do not have a license and 93.2 % of them have never been controlled.

Key Words: Eastern Black Sea, Amateur Fishing, Socio-Economic Analysis

TEŞEKKÜR

Tüm çalıőmalarım boyunca her zaman bilgi ve deneyimleriyle bana yardımcı olan değerli hocam Doç. Dr. Mehmet AYDIN' a içten teőekkürlerimi sunarım.

Yapmış olduğum anket çalışmasına katılan tüm amatör balıkçılara yardımlarından dolayı teşekkür ederim.

Hem bu zorlu ve uzun süreçte hem de hayatım boyunca yanımda olan ve ideallerimi gerçekleőtirmemi sağlayan değerli aileme yürekten teőekkürü bir borç bilirim.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
TEZ BİLDİRİMİ	I
ÖZET	II
ABSTRACT	III
TEŞEKKÜR	IV
İÇİNDEKİLER	V
ŞEKİLLER LİSTESİ	VII
ÇİZELGELER LİSTESİ	X
SİMGELER VE KISALTMALAR	XI
EK LİSTESİ	XII
1. GİRİŞ	1
1.2 Amatör Balıkçılık.....	1
1.2.1 Amatör Balıkçılık Tanımları.....	2
1.3 Sportif Balıkçılık.....	2
1.4. Dünya' da Amatör Balıkçılık.....	3
1.5 Türkiye' de Amatör Balıkçılık.....	5
1.5.1 Karadeniz' de Balıkçılık.....	6
1.5.2 Doğu Karadeniz' de Amatör Balıkçılık.....	8
1.5.2.1 Doğu Karadeniz' de Amatör Avcılıkta Kullanılan Av Malzemeleri.....	8
1.5.2.2 Doğu Karadeniz' de Amatör Balıkçılıkta Kullanılan Yemler.....	14
1.5.2.2.1. Yapay Yemler.....	14
1.5.2.2.2. Doğal Yemler.....	18
1.5.2.3. Doğu Karadeniz' de Amatör Balıkçıların Kullandıkları Olta Takımları.....	23
1.6. Amatör Balıkçılıkla İlgili Ülkemizde Yapılan Düzenlemeler.....	27
1.6.1. Avlanabilir Asgari Boy Limitleri.....	27
1.6.2. Amatör Su Ürünleri Avcılığında Yasal Düzenlemeler.....	29
1.6.3. Türk Vatandaşlarının Amatör Balıkçılık Yapmaları İle İlgili Düzenlemeler.....	30

1.6.4	Türkiye’de Yabancı Uyruklu Kişilerin Amatör Balıkçılık Yapmaları İle İlgili Düzenlemeler.....	30
1.6.5.	Amatör Balıkçılık Turizm İzni	31
1.6.6.	Avlanabilir Balık Boyu.....	32
1.6.7.	Sayı Limiti.....	32
1.6.8.	Zaman Yasağı.....	32
1.6.9.	Amatör Avcılıkta Ağ Kullanımı.....	32
1.6.10.	Doğu Karadeniz’de Amatörlerce Avlanabilecek Türler.....	32
1.6.11.	Denizlerde Olta Kullanımı.....	33
1.6.12.	Tırıvrı.....	34
1.6.13.	Su Altı Tüfeği veya Zıpkın ile Avcılık.....	34
1.6.14.	Koruma ve Kontrolle Görevli Olanlar.....	34
1.6.15.	Denetim Yapan Görevlilerin Yetkileri.....	34
2.	ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR.....	35
3.	MATERYAL ve YÖNTEM.....	38
3.1.	Materyal.....	38
3.2.	Veri Toplama Aşamasında Uygulanan Yöntem.....	39
3.3.	Verilerin Analizinde Uygulanan Yöntem.....	39
4.	ARAŞTIRMA BULGULARI.....	40
5.	TARTIŞMA.....	65
6.	SONUÇ ve ÖNERİLER.....	76
7.	KAYNAKLAR.....	82
	EKLER.....	85
	ÖZGEÇMİŞ.....	88

ŞEKİLLER LİSTESİ

<u>Şekil No</u>		<u>Sayfa</u>
Şekil 1.1.	Türkiye’de coğrafi bölgelerdeki amatör balıkçı belgesine sahip kişi sayısı.....	6
Şekil 1.2.	Misinalar.....	9
Şekil 1.3.	Olta iğnesi kısımları	9
Şekil 1.4.	Olta iğnesi numaraları.....	10
Şekil 1.5.	Normal, çengelli, üçlü firdöndü.....	11
Şekil 1.6.	Olta çubukları.....	12
Şekil 1.7.	Rulo makinalar.....	13
Şekil 1.8.	İskandil.....	13
Şekil 1.9.	Kıstırma.....	14
Şekil 1.10.	Kaşık.....	15
Şekil 1.11.	Sırtılar.....	15
Şekil 1.12.	Çaparinin genel görünüşü.....	16
Şekil 1.13.	Farklı şekillerde silikon yem.....	17
Şekil 1.14.	İpeğin genel görünüşü.....	17
Şekil 1.15.	Kara midye (<i>Mytilus galloprovincialis</i>).....	18
Şekil 1.16.	Yaprak yemler.....	19
Şekil 1.17.	Bütün yemin oltaya takılı genel görünüşü.....	20
Şekil 1.18.	Boru kurdunun genel görünüşü.....	21
Şekil 1.19.	Travla	21
Şekil 1.20.	Teke karidesi.....	22
Şekil 1.21.	İstavrit çaparisinde kullanılan farklı renkler.....	23
Şekil 1.22.	Zargana avında kullanılan ipekli ve yemli olta takımı görünüşü.....	23
Şekil 1.23.	Mantarlı takım.....	24
Şekil 1.24.	Çarpma.....	25
Şekil 1.25.	Kıbrıs olta takımı.....	25
Şekil 1.26.	Eşkına avında kullanılan yemli olta takımı.....	26

Şekil 1.27.	Palamut avında kullanılan çapari takımı.....	26
Şekil 1.28.	İstavrit balığının amatör balıkçılarca avlanılabilir asgari boyları.....	27
Şekil 1.29.	Lüfer(Çinekop) balığının amatör balıkçılarca avlanılabilir asgari boy standardı.....	28
Şekil 1.30.	Levrek balığının amatör balıkçılarca avlanılabilir asgari boy değişimi..	28
Şekil 1.31.	Amatör balıkçı belgesi.....	30
Şekil 1.32.	Misafir amatör balıkçı belgesi.....	31
Şekil 1.33.	Amatör balıkçılık turizm izni belgesi.....	31
Şekil 3.1.	Sahada anket çalışması.....	38
Şekil 4.1.	Anket çalışmasının yapıldığı iller.....	40
Şekil 4.2.	Ankete katılanların yaş dağılımı.....	41
Şekil 4.3.	Ankete katılan bireylerin cinsiyet dağılımı.....	41
Şekil 4.4.	Ankete katılan bireylerin mesleklere göre dağılımı.....	42
Şekil 4.5.	Ankete katılan bireylerin medeni hali.....	42
Şekil 4.6.	Ankete katılan bireylerin eğitim düzeyi.....	43
Şekil 4.7.	Ankete katılan bireylerin aylık gelirleri.....	43
Şekil 4.8.	Ankete katılan bireylerin kara avcılığı yapma oranları.....	44
Şekil 4.9.	Ankete katılan bireylerin amatör balıkçı belgesine sahiplik durumu.....	45
Şekil 4.10.	Ankete katılan bireylerin balıkçılık tecrübesi.....	45
Şekil 4.11.	Ankete katılan bireylerin avcılık aktivitesini yapma nedenleri.....	46
Şekil 4.12.	Ankete katılan bireylerin avcılık yapma zamanları.....	46
Şekil 4.13.	Ankete katılan bireylerin avcılık yaptıkları saatler.....	47
Şekil 4.14.	Ankete katılan bireylerin günde ortalama avlandıkları saat.....	48
Şekil 4.15.	Ankete katılan bireylerin avlanmaya birlikte gittikleri kişi sayısı.....	48
Şekil 4.16.	Ankete katılanların yakaladıkları küçük balıkları denize iade etme oranları.....	49
Şekil 4.17.	Ankete katılanların 2013 yılında avcılık malzemesine harcama oranları..	50
Şekil 4.18.	Ankete katılanların 2013 yılında yem için yaptıkları harcama oranı...	50
Şekil 4.19.	Ankete katılanların avcılık için 2013 yılında ulaşımına harcadığı para miktarı.....	51

Şekil 4.20.	Ankete katılan bireylerin avcılık için günlük yem masrafı.....	52
Şekil 4.21.	Ankete katılan bireylerin avcılık için günlük ulaşım masrafı.....	52
Şekil 4.22.	Ankete katılan bireylerin av sahasına ulaşımında kullandıkları araçlar...	53
Şekil 4.23.	Ankete katılan bireylerin av sahasına geliş uzaklıkları.....	54
Şekil 4.24.	Ankete katılan bireylerin avcılık takım bedelleri.....	54
Şekil 4.25.	Ankete katılan bireylerin avcılıkta tekne kullanma oranları.....	55
Şekil 4.26.	Ankete katılan bireylerin bir yılda tekneyle avcılık yaptıkları gün sayısı.....	55
Şekil 4.27.	Ankete katılan bireylerin kullandıkları tekne boyları.....	56
Şekil 4.28.	Ankete katılanlardan teknesi olanların oranı.....	56
Şekil 4.29.	Ankete katılanların amatör teknelerine bir yılda yaptıkları bakım masrafı.....	57
Şekil 4.30.	Ankete katılanların kullandıkları tekneye bir yılda yaptıkları yakıt masrafı.....	57
Şekil 4.31.	Ankete katılan bireylerin bir günde yakaladığı maksimum balık miktarı.....	58
Şekil 4.32.	Ankete katılan bireylerin bir günde ortalama yakaladıkları balık miktarı.....	58
Şekil 4.33.	Ankete katılan bireylerin bir yılda kaç gün avcılık yaptıkları.....	59
Şekil 4.34.	Ankete katılan bireylerin yetkililer tarafından denetlenme durumu...	59
Şekil 4.35.	Ankete katılan bireylerin kimler tarafından denetlenme durumu.....	60
Şekil 4.36.	Ankete katılan bireylerin zorunlu kayıt defteri tutma isteği oranı.....	60
Şekil 4.37	Ankete katılan bireylerin amatör balıkçılığın geleceği için ödemek istedikleri miktar oranları.....	61
Şekil 4.38.	Ankete katılan bireylerin amatör balıkçılık lisansının zorunlu olma durumu.....	61
Şekil 4.39.	Ankete katılan bireylerin amatör balıkçılık lisansına ödemek istediği miktar.....	62
Şekil 4.40.	Aylara göre avlanan amatör balıkçı sayısı.....	63
Şekil 4.41.	Avlanan balık türleri ve yıllık miktarları.....	64

ÇİZELGELER LİSTESİ

<u>Çizelge No</u>		<u>Sayfa</u>
Çizelge 1.1.	Doğu Karadeniz’de amatör balıkçıların avlayabilecekleri bazı türlerin asgari boyları ve günlük avlanabilecek miktarları.....	33

SİMGELER VE KISALTMALAR

AB	: Avrupa Birliği
ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
BSGM	: Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü
cm	: Santimetre
DPT	: Devlet Planlama Teşkilatı
EIFAC	: Avrupa İç su Balıkçılığı Danışma Komisyonu
FAO	: Gıda ve Tarım Örgütü
GFCM	: Akdeniz Genel Balıkçılık Komisyonu
g	: Gram
kg	: Kilogram
km	: Kilometre
mm	: Milimetre
NSW	: Kuzey Avustralya
ÖÇK	: Özel Çevre Koruma
SUBİS	: Su Ürünleri Bilgi Sistemi
SUMAE	: Su Ürünleri Merkez Araştırma Enstitüsü
TKB	: Tarım ve Köyişleri Bakanlığı
TOB	: Tarım ve Orman Bakanlığı
TOKB	: Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı

EK LİSTESİ

<u>EK No</u>		<u>Sayfa</u>
EK 1.	Kullanılan anket.....	85
EK 2.	Kullanılan anket (devamı).....	86
EK 3.	Kullanılan anket (devamı).....	87

1. GİRİŞ

Türkiye'nin üç tarafının denizlerle çevrili ve bölgelerimizin bir çoğunun denize kıyısı olması insanların sosyal hayatında denizin önemli bir yer edinmesine sebep olmuştur. Amatör balıkçılık aktiviteleri özellikle denize kıyısı olan bölgelerimizde önemli bir sosyal aktivite haline gelmiştir. Amatör balıkçılık, dinlenme amaçlı, boş vakitleri değerlendirme ve az da olsa aile bütçesine katkı amaçlı yapılmaktadır. Farklı meslek guruplarında çalışıp boş zamanlarında ve tatil günlerinde amatör balıkçılığa yönelen kişi sayısı her geçen gün daha da artmaktadır. Fakat ülkemizde amatör balıkçılıkla uğraşan kişi sayısı tam olarak bilinmemektedir. Ülkemizin özellikle kıyı şeridinde yoğun ilgi gören amatör balıkçılık, tekneyle, kıyıda, zıpkınla, serpmeyle, oltayla ve benzeri yöntemlerle yapılmaktadır.

Amatör balıkçıların değişik yöntemlerle yaptıkları avlanma faaliyetleri sonucu avlandıkları tür ve avlanma miktarı tam olarak bilinmemektedir. Amatör balıkçıların bu faaliyetleri esnasında uymaları gereken kurallara duyarlı olmaları ülkemiz denizlerindeki sürdürülebilir amatör balıkçılığın geleceğini sağlamlaştıracaktır.

1.2. Amatör Balıkçılık

Doğal kaynaklardan yararlanmak için yapılan her türlü faaliyet, ister istemez yararlandığımız bu kaynaklara az çok olumsuz bir etki yapmakta, yararlanan kaynakların zarar görmesine ve yıpranmasına neden olmaktadır. Yararlandığımız doğal kaynakların sürdürülebilirliğinin sağlanması için kaynakların kullanımı belli yoğunlukta olmalıdır. Doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimi için, ulusal ve uluslararası faaliyet gösteren farklı kuruluşlar bulunmaktadır. Bu örgütler doğal kaynakların sürdürülebilirliğini sağlamak için belli kurallar getirmektedir. Doğal kaynakların sürdürülebilirliği için en etkin ve yaygın çalışmalarda bulunan, Birleşmiş Milletler bünyesinde kurulmuş olan Dünya Gıda ve Tarım Örgütüdür (FAO). FAO'nun balıkçılık alanlarında çalışma yapan "Balıkçılık Bölümü" sürdürülebilir balıkçılık için "En az bir kere yavru verdikten sonra balıkları avlama" ilkesini benimsemiştir. Balıkçılık kaynaklarının daha etkin korunması ve sürdürülebilirliği için 24 Eylül 1949'da Roma'da imzalanan antlaşma ile Akdeniz Genel Balıkçılık Komisyonu (GFCM) kurulmuş, her ülkenin kendi kurallarını oluşturması istenmiştir.

Balık avcılığı kuralları FAO'nun önerisiyle tüm dünyada hedef kitle temsilcileriyle birlikte hazırlanmaktadır (TKB, 2009).

Denizlerimizde ve iç sularımızdaki doğal yaşam alanlarının korunması, buralarda bulunan su ürünleri kaynaklarımızdan amatörce yararlanılması, sorumlu ve sürdürülebilir avcılık için, amatör balıkçılığın belirli kurallar çerçevesinde yapılmasını sağlamak amacıyla en son 1 Eylül 2012 tarihinden itibaren 4 yıl süreyle geçerli olacak 3/2 numaralı amatör (sportif) amaçlı su ürünleri avcılığını düzenleyen tebliğ hazırlanmıştır. Bu tebliğ; 22/3/1971 tarihli ve 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu ve 10/3/1995 tarihli ve 22223 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Su Ürünleri Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı gerçek kişiler, bu tebliğ ile getirilen yasak, sınırlama ve sorumluluklara uymak kaydıyla amatör balıkçılık yapabilirler.

1.2.1. Amatör Balıkçılık Tanımları

Amatör Balıkçılık: Amatör balıkçılık, sadece rekreasyon, spor veya dinlence amacıyla yapılan, maddi ve ticari kazanç gayesi gütmeyen, avlanılan ürünün satılmadığı balıkçılık etkinliğidir (BSGM, 2012).

Amatör Balıkçılık: Amatör balıkçılık, kişinin birincil gıda ihtiyacını gidermeyen deniz canlılarının, genellikle ihraç, yerel ya da karaborsa gibi ticari amaçlar olmadan avlanmasıdır. Rekreasyonel balıkçılık ve geçimlik balıkçılık arasındaki ince çizginin belirlenmesi genellikle güçtür. Diğer taraftan, amatör balıkçılık yaparak geçim kaynakları yaratmak, aradaki bu ince çizgiyi belirgin biçimde aşmaktadır. Dünya genelinde en yaygın rekreasyonel balıkçılık tekniği, olta avcılığıdır ve bu nedenle rekreasyonel balıkçılık, sıklıkla rekreasyonel olta avcılığı ile eş anlamlı olarak kullanılır (Ünal ve Kıracı, 2013).

1.3. Sportif Balıkçılık

Tuzlu ve tatlı sularda yapılan diğer bir avlanma türü olan sportif balıkçılığa belirli tarihlerde yayınlanan sirküler ve tebliğlerle değişik tanımlamalar getirilmiştir. 1995 yılında Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nca yayınlanan “ Denizlerde ve İç Sularda Amatör (Sportif) Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen 29/2 Numaralı Sirküler’de Amatör Balıkçılık “sadece spor ve dinlence amacıyla yapılan maddi ve ticari kazanç

gayesi gütmeyen balıkçılık etkinliğidir” şeklinde tanımlanmıştır (TKB, 1995). Daha sonra ise Tarım ve Köyişleri Bakanlığı’nca 2004 yılında yayınlanan “ 36/2 Numaralı Amatör (Sportif) Balıkçılığı Düzenleyen Sirküler” de sportif balıkçılık tanımlanmıştır. Bu tanıma göre sportif balıkçılık; spor amacıyla, maddî ve ticarî kazanç gayesi gütmeyen ulusal ya da uluslararası balık avcılığı federasyonları kurallarına uygun olarak yarışma amacıyla bireysel ya da takımlar hâlinde yapılan amatör balıkçılık etkinliğidir (TKB, 2004). Aynı sirkülerde amatör balıkçılık ise sadece spor veya dinlence amacıyla yapılan, maddî ve ticarî kazanç gayesi gütmeyen balıkçılık etkinliği olarak tanımlanmıştır (TKB, 2004). Tarım ve Köyişleri Bakanlığı’nın 2006 yılında yayınladığı 37/2 numaralı amatör (sportif) sirkülerde de sportif balıkçılık; sirkülere uygun, spor amacıyla, maddi ve ticari kazanç gayesi gütmeyen, sportif balık avcılığı federasyonlarının bulunduğu ülkelerde bu federasyonlarca konulan belli kurallara dayalı, yakalanan balığa zarar vermeme, sağlıklı ve canlı olarak suya iade edilmesi gibi temel prensipler içeren bireysel balık avcılığı etkinliğidir şeklinde tanımlanmıştır (TKB, 2006). Yapılan bu tanımla sportif balıkçılık kavramı net olarak açıklanmıştır. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’nın 2012 yılında yayınladığı “3/2 Numaralı Amatör Amaçlı Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen Tebliğ” de sportif balıkçılık; sportif balık avcılığı federasyonlarınca konulan kurallara dayalı olarak, yakalanan balığa zarar vermeme, sağlıklı ve canlı olarak suya iade edilmesi gibi temel prensipler içeren bireysel balık avcılığı etkinliği şeklinde tanımlanmıştır (BSGM, 2012).

1.4. Dünya’da Amatör Balıkçılık

Dünya’daki amatör balıkçılıkla ilgili veriler tam olarak net değildir. Dolayısıyla amatör balıkçılıkla ilgili veriler yaklaşık değerler olarak alınmaktadır. Amatör balıkçılığa katılım az gelişmiş ve gelişmiş ülkelere göre değişmektedir. Normal bir ülkede amatör balıkçılık faaliyetine katılım toplam nüfusun yaklaşık olarak % 10.6±6.1 oranındadır. Gelişmiş üç farklı kıtada (Kuzey Amerika, Avrupa ve Okyanus ülkeleri) yaklaşık olarak 140 milyon amatör balıkçı olduğu tahmin edilmektedir. Veriler çok net olmamakla birlikte dünyada en fazla 700 milyon amatör balıkçı olduğu tahmin edilmektedir. Ayrıca FAO’ya göre Latin Amerika ve Afrika gibi ülkelerde ciddi anlamda bir amatör balıkçılık artışı görülmüştür. Bu artışın ekonomik gelişimle ilgili olduğu sanılmaktadır (FAO, 2012).

Dünya’da amatör balıkçılığın yoğun olarak yapıldığı ülkelerden Batı Avustralya’da 691 000 insan amatör balıkçılık yapmaktadır. Amatör balıkçılık için Batı Avustralya’ya değişik ülkelerden gelen turistlerle beraber amatör balıkçılık binlerce kişinin ilgisini çekmekte ve ekonomiye çok katkı sağlamaktadır. Batı Avustralya’da amatör balıkçılık lisansı için yıllık yaklaşık 6 600 000 dolar harcama yapılmaktadır. Ciddi bir sektör haline gelen amatör balıkçılık bu ülkeye 13 milyon dolarlık bir katkı sağlamaktadır. Bu gelirler amatör balıkçılık üzerine araştırma yapmaya, balıkçılık uyumlarına, balıkların gelişimi ve bu gelişimin sürdürülebilirliği gibi birçok projeye katkı sağlamaktadır (Anonim, 2015).

Avustralya’nın batı sahilinde lisans sahibi olmadan amatör balıkçılık yapılamamaktadır. Bu lisanslar için 3 günlük 7 dolar, 1 aylık 14 dolar, 1 yıllık 35 dolar, 3 yıllık 85 dolar ücret ödenmektedir. Ödenen lisans ücreti makbuzunu, işu ve denizlerde amatör avcılık yapan balıkçıların av esnasında yanında bulundurması gerekmektedir (Anonim, 2014a).

Kanada’nın Ontario ve Quebec şehirlerinde yerleşik nüfusun yaklaşık % 60’ı amatör balıkçılıkla ilgilenmektedir. Kanada’ya her yıl dünyanın değişik ülkelerinden turist gelir. Bu turistlerin yaklaşık % 73’ü amatör balıkçılık/olta balıkçılığı için bu ülkeye gelmektedir. Kanada’da 2010 yılında yerli ve yabancı 2 milyon kişi balıkçılık faaliyetinde bulunmuştur. Bunların yarısından fazlası amatör balıkçıdır. 2010 yılında amatör balıkçılığın Kanada ekonomisine katkısı 8.3 milyon dolardır. Bu 8.3 milyon doların 5.8 milyon doları amatör balıkçılıkla ilgili temel malzemelere, 2.5 milyonu ise balıkçılık gezileri, otel, seyahat, ulaşım, gıda konaklama gibi alanlara harcanmıştır (Anonim, 2010).

2012 yılında Amerikan ulusu için amatör balıkçılık bir gereklilik ve sosyal aktivite olmuştur. Amerikalılar için amatör balıkçılık çok önemli bir kültürel miras ve gelenektir. Aynı zamanda milyonlarca insan aileleri ve arkadaşlarıyla kaliteli bir vakit geçirebilmek için amatör balıkçılıkla uğraşmaktadır. Bu aktivite Amerika’da sadece insanlarla iletişim kurma işine yaramaz, insanların doğayla tanışması ve doğayı koruması açısından da lider bir aktivitededir ve ABD ekonomisine de büyük canlılık katmaktadır. Yaklaşık 12 milyon tuzlu su balıkçısıyla beraber turistlerinde katılımıyla yılda 85 milyon oltalı balıkçısı avlanma faaliyetinde bulunmuştur.

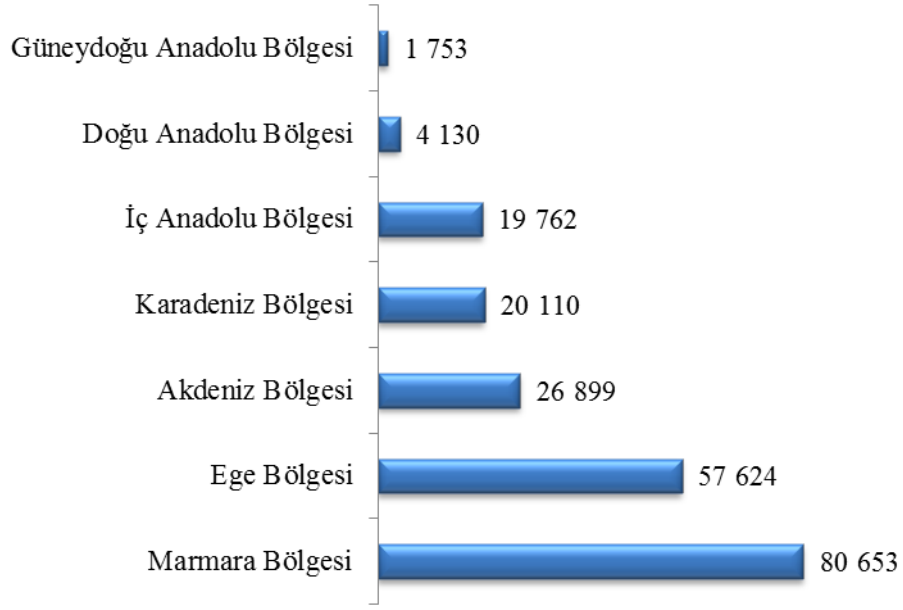
Gezilerle beraber bunların toplam harcamaları 31 milyon dolardır. Yarım milyon çalışanla beraber 82 milyon dolar bir ekonomik hacim ortaya çıkmaktadır (Anonim, 2012).

1.5. Türkiye’de Amatör Balıkçılık

Ülkemizdeki amatör balıkçılık hem kavram olarak hem de uygulama açısından henüz standart bir yapı kazanamamıştır. Ülkemizdeki amatör olta balıkçılığına baktığımızda, amatör olta balıkçılığının gelişme gösterdiği ve dev bir ticari sektör haline geldiği Japonya, ABD ve AB ülkeleri ile kıyaslandığında oldukça dağınık, yönetsel açıdan güçsüz ve yetersiz özelliklere sahip bu konudaki sorunlarını, çözememiş bir tablo ile karşılaşmaktadır. Amatör balıkçılığın yasal çerçevesi 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu, Su Ürünleri Yönetmeliği ve Su Ürünleri Tebliği’ ile belirlenmiş olsa da, bu avcılığı yapanların büyük bir kısmı bu kuralları bilmemektedir. Bu da bilinçsiz avcılığın ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Ülkemizin denize kıyısı olan bölgelerinde ve iç sularında amatör balıkçılık oldukça yaygın bir şekilde yapılmaktadır. Ancak amatör balıkçılık yapmak için “Amatör Balıkçı Belgesi” almak zorunlu olmadığı gibi düzenli bir kayıt sistemi de yoktur. Amatör balık avcıları ile ilgili bilgiler ve bu faaliyetlerin ekosistem üzerine olan etkileri henüz rakamsal olarak ölçülememektedir (Zengin ve ark., 2014).

Türkiye’de amatör balıkçılık belgesi alınması zorunlu olmamasına rağmen Mayıs 2014 tarihine kadar alınan toplam amatör balıkçı belgesi sayısı 210 931’dir (BSGM, 2014).

Türkiye’de en fazla amatör balıkçı belgesine sahip olan Marmara Bölgesi’ni sırasıyla Ege Bölgesi, Akdeniz Bölgesi, Karadeniz Bölgesi, İç Anadolu Bölgesi, Doğu Anadolu Bölgesi ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi takip etmektedir (Şekil 1.1).

Şekil 1.1. Türkiye’de coğrafi bölgelerdeki amatör balıkçı belgesine sahip kişi sayısı

Su Ürünleri Bilgi Sistemi (SUBİS) kayıtlarından Türkiye’deki amatör balıkçılık belgesine sahip kişi sayısı tespit edilebilmektedir. SUBİS sistemi kayıtlarına bakılarak amatör balıkçıların avcılıkta kullandıkları av malzemesi türü, kıyıdan avlanan ya da tekne ile avlanan amatör balıkçı sayısı ve bu amatör balıkçıların hangi türden ve ne kadar balık avladığı bilinmemektedir.

1.5.1. Karadeniz’de Balıkçılık

Su ürünleri üretimi açısından ülkemiz denizleri içerisinde farklı ekolojik yapıya sahip olan Karadeniz’in ve Karadeniz Bölgesi’nin balıkçılığımızda özel bir yeri vardır. Ülkemizin kıyı uzunluğunun 1700 kilometresini Karadeniz kıyıları oluşturmaktadır. Ülkemiz karasularındaki balık stoklarının miktarı Karadeniz’de en yüksek seviyeye ulaşmaktadır. Yıllık ülkesel su ürünleri üretiminin % 60’ı deniz balıklarının ise % 80’i Karadeniz Bölgesi’nde avcılık yoluyla elde edilmektedir. Karadeniz’deki ekonomik balık türleri içerisinde avlanan pelajik balıklar en çok avlanan stokları oluşturmaktadır (Polat ve Ergün, 2008).

Karadeniz’den elde edilen ekonomik değeri yüksek su ürünlerini pelajik türlerden hamsi, çaça, istavrit, palamut, lüfer, demersal türlerden barbunya, mezgit, kalkan, bentik türlerden ise deniz salyangozu ve kum midyesi oluşturmaktadır (SUMAE, 2012).

Teknolojik gelişmeler ile birlikte gemilerin boy ve motor gücünden av araçlarına, seyir, haberleşme ve balık bulucu cihazlardan bilgiye erişime kadar avcılık teknolojisindeki ilerlemeye bağlı olarak balıkçı filolarının kapasitelerinde artış meydana gelmiştir. Filoda meydana gelen kontrolsüz büyüme doğal kaynaklar üzerinde baskı oluşturarak stoklar ile balıkçı filosu arasındaki dengenin bozulmasına neden olmuştur (SUMAE, 2012).

Karadeniz’de avcılık yapan büyük tekneleri yapıldığı yıllara göre tasnif ettiğimizde, mevcut teknelerin büyük bir oranının (% 61) 1980 yılından sonra imal edildiğini ve özellikle bu yıldan sonra yaygın olarak saç malzeme kullanıldığı görülmektedir. Karadeniz’deki av gücü kapasitesi artması oranında, avlanan balık miktarında aynı oranda artışlar olmamış aksine oransal olarak sürekli azalmalar gözlenmiştir (Doğan ve ark., 1992).

Kıyılarımız hem endüstriyel hem de evsel atıklarla sürekli kirletilmektedir. Karadeniz kıyıları boyunca endüstriyel kuruluşların diğer bölgelerimize oranla nicel olarak azlığı, bu kıyılarımızda evsel atıklarla kirlenmeyi ön plana çıkarmaktadır. Karadeniz’in bir özelliği de bu denizin Rusya, Ukrayna, Gürcistan, Romanya ve Bulgaristan tarafından da kullanılması ayrıca orta Avrupa ülkelerinin atıklarını Karadeniz’e taşıyan Tuna, Dinyeper ve Dinyester nehirlerinin varlığı bu denizin kirliliğinin uluslararası bir duruma gelmesine de neden olmaktadır (Atay ve Pulatsü, 2000).

Geçmişte Karadeniz’de avlanan tekne sayısının azlığı ve Karadeniz’in kirlenme oranının düşüklüğü balık popülasyonunun fazla oluşuna etki eden etmenlerden olduğu söylenebilir. Zamanla hem tekne sayısındaki artış hem de artan kirlilik balık popülasyonlarını olumsuz etkilemiştir. Bu faktörlerin amatör avcılığa da olumsuz yönde etkilediği muhakkaktır.

Karadeniz Bölgesi balık tür çeşitliliği bakımından Marmara, Ege, Akdeniz’e göre daha fakirdir. Bu sebeple Karadeniz’de amatör balıkçılıkta avlanan tür çeşitliliği de sınırlıdır.

1.5.2. Doğu Karadeniz’de Amatör Balıkçılık

BSGM (2014) verilerine göre Karadeniz’de Mayıs 2014 tarihi itibari ile 20.110 amatör balıkçı belgesine sahip kişi bulunmaktadır. Doğu Karadeniz’de ise illere göre Giresun’da 1101, Trabzon’da 3224, Rize’de 914 ve Artvin’de 325 amatör amatör balıkçı belgesine sahip amatör balıkçı vardır.

Doğu Karadeniz’de amatör balıkçılarca balık avcılığı yoğun olarak karadan at çek şeklinde yapılmaktadır. Amatör balıkçılarca Doğu Karadeniz’de en fazla avlanan türler istavrit, çinekop, palamut, kefal, levrek, eşkina, lüfer, minekop, zargana balıklarıdır. Tekneyle avlanan amatör balıkçı sayısı çok fazla olmamakla birlikte yukarıdaki türlere ilave olarak mezgit, barbun, kalkan avcılığı da bu tür amatör balıkçılarca az da olsa yapılmaktadır.

1.5.2.1. Doğu Karadeniz’de Amatör Balıkçılıkta Kullanılan Av Malzemeleri

Doğu Karadeniz Bölgesi’nde amatör balıkçılıkta kullanılan av araçları aşağıda verilmektedir.

Olta Malzemeleri; misinalar, olta iğneleri, firdöndüler, olta çubukları ve olta makinalarından oluşmaktadır (Çelikkale ve ark., 1993).

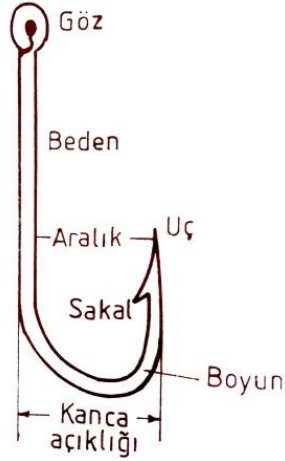
Olta: Kelebek adı verilen dikdörtgen bir mantara sarılı misinanın firdöndülü ucuna bağlanmış, bedeni, kösteği, iğneleri ve iskandiliyle beraber tüm takıma olta denir (Doğan, 2005).

Misinalar: Misinalar piyasada 0.10 mm kalınlığından 1.00 mm kalınlığa kadar, 10-15-20-25-30-35-40-45-50-55-60-65-70-75-80-90-100 numara adı altında satılırlar. Bunların arasında, monofilament olanları bulunduğu gibi, naylon, perlon, dakron gibi çeşitli sentetik maddelerden üretilmişleri de mevcuttur. Misinalar genelde saydam görüntülü olup beyaz, yeşil, mavi, sarı, pembe, vb. renkte olanları da vardır. Renkli misina seçiminde avlanacak balığın yaşadığı ortam göz önünde tutulur. Bulanık görünümlü sulara sarı, duru sulara saydam, güneşin ya da bulutların etkisiyle mavi ve yeşil görünen sulara uygun renkte misina kullanılması, balığın görme yeteneğini kısıtlayacağından yerinde olur (Sunar, 2009) (Şekil 1.2).

Şekil 1.2. Misinalar (Orijinal)

Olta İğnesi: Balık yakalamak amacı ile özel şekillerde kıvrılmış metal olta malzemesidir. Beş kısımdan oluşur; uç, dirsek veya boyun, beden, pala, sakal veya tırnaktır (Çelikkale ve ark., 1993) (Şekil 1.3).

Şekil 1.3. Olta iğnesi kısımları (Çelikkale ve ark.1993)

Ülkemizdeki balık iğneleri 1'den başlayarak 24' e kadar numaralandırılmıştır. Numara yükseldikçe iğne küçülmektedir. 1 den başlayıp 1/0.2/0.3/0.4/0 şeklindeki numaralamada ise numara yükseldikçe iğne büyümektedir (Çelikkale ve ark., 1993) (Şekil 1.4).

Şekil 1.4. Olta iğnesi numaraları (Çelikkale ve ark.1993)

Fırdöndüler: Olta ile olta bedeni arasına yerleştirilen, olta bedeninin burulmasını önleyen, paslanmaz metalden yapılmış olta malzemeleridir. Çok çeşitli ve şekillerde imal edilebilir (Çelikkale ve ark., 1993).

Normal Fırdöndü: Olta ile bedenin birleştiği noktada yer alır. Fırdöndünün iki ucundaki halkalardan birine olta, diğerine de beden bağlanır (Doğan, 2005) (Şekil 1.5).

Çengelli Fırdöndü: Kopçalı çengel beden değiştirmede çok kolaylık sağlar (Doğan, 2005) (Şekil 1.5).

Üçlü Fırdöndü: Derin dip avlarına, bilhassa serbest bedenlerle uzun oltalarda, çok gereklidir. Üst halkaya olta, alt halkaya iskandil, yatay halkaya da serbest veya uzun beden bağlanır (Doğan, 2005) (Şekil 1.5).

Şekil 1.5. Normal, çengelli, üçlü firdöndü (Orijinal)

Olta Çubukları (Kamışlar)

Deniz olta kamışlarında cam elyafı boru gövdeler kullanılmaktadır. Çubuk cam elyafı kamışlarda dip balık avcılığında sürütme ve ağır iskandilli takımlarda kullanılmaktadır. Savurma takımlarında boru nitelikli kamışların üstünlüğü çok fazladır. Denizde kullanılan kamışlar, hafif, orta, ağır olmak üzere 3 sınıfa ayrılmaktadır. Hafif sınıf deniz olta kamışı tek elle atış için olabildiğince kısa boylu ve hafif olmalıdır. Bu da 180, 190 ve 215 cm'lik boylar demektir. Bu sınıf kamışlarının çoğu 45-50 gr'lık ağırlıkları atacak yeteneğe sahiptir, ince misinayla 20 gr'lık ağırlığı bile uzak mesafelere atabilir. Bu kamışlar koylarda, nehirlerde ve diğer sığ sularda tekmeden, aynı zamanda da deniz kıyısının sakin kesimlerindeki kumsal ve rıhtım üstlerinden, çinekop, lüfer, levrek, vb. küçük ve orta boy balıkların avlanmasında başarıyla kullanılabilir. Orta sınıf deniz olta kamışları 220-270 cm boylarında olurlar. Bu kamışların 35-60 cm sap kısımları vardır. İki el ile savrulurlar. Bunların kısa ve hafif olanları tekmeden ve kıyıda avcılık için çok elverişlidirler. Gövdesindeki esnekliğe göre 60 gr'a kadar, eğer sert nitelikteyse biraz daha ağır takımlar atılır. 4-5 kg çekme gücü olan misinayla donatılırlar. Ağır sınıf deniz olta kamışları 250-360 cm boylarında olup, en kullanılanları 270-315 cm boyunda olan

kamışlardır. Büyük boy balıklar için 180-200 gr'lık takım ya da iskandil atabilirler. Bu kamışlarla büyük boy köpekbalıklarının ve vatozların dışında, tüm büyük boy kıyı balıklarını yakalamak mümkündür. 6-10 kg çekme yeteneği olan misinalarla donatılırlar (Sunar, 2009) (Şekil 1.8).

Şekil 1.6. Olta çubukları (Orijinal)

Olta Makinaları: Günümüzde hemen her amatör balıkçı makineli oltaları tercih etmektedir. Açık denizlere sahip ülkelerde daha çok ağır çıkırtık makineler kullanılır. Sinarit, köpek balığı, orkinos, kılıç balığı gibi büyük balıkların yakalanmasında ve orta boy balıkların sürütmesinde kullanılır. Dünyada amatör balıkçıların en fazla kullandığı makineler rulo makinelerdir. Bunlar ülkemizdeki balık avcılığı alanları için de en elverişli olanlarıdır (Doğan, 2005) (Şekil 1.9).

Şekil 1.7. Rulo makinalar (Orijinal)

İskandil: Oltanın iğnesinin batmasını sağlayan, pas yapmadığı ve kitlesel ağırlığı fazla olduğu için kurşun ya da çinko-kurşun karışımının kalıplara dökülmesiyle oluşturulan bir gereçtir. 20-25 g ağırlıktan başlayarak, kullanım yerlerine göre bir kg veya daha fazla ağırlıklarda, uzun füze şeklinde tek ya da çift delikli, koni, piramit, şekillerde mevcuttur (Sunar, 2009) (Şekil 1.10).

Şekil 1.8. İskandil (Orijinal)

Kıstırma: Oltanın iğnesinin batmasını veya daha uzağa atılmasını sağlamak için, bedenın üst kısmına eklenen yaprak kurşun veya dökülerek yapılmış ağırlıklara kıstırma denir. Daha çok yemli oltalarda kullanıldığı gibi kaşıklı oltalarda da kullanılır. 3 g'dan 100 g'a kadar ağırlıkta olabilirler (Temuçin, 2001) (Şekil 1.11).

Şekil 1.9. Kıstırma (Orijinal)

1.5.2.2. Doğu Karadeniz'de Amatör Balıkçılıkta Kullanılan Yemler

Yem: Amatör ya da profesyonel olsun, bütün balık tutucularının en büyük gereksinimidir. Balık yemi denince akla midye, karides, kurt veya akyem gelir. Oysa balıkların iştahla yedikleri sülunes, solucan, et, kalamar, hamur, çekirge ve daha birçok yemler de vardır. Balık yemleri canlı veya cansız olabilirler (Doğan, 2005).

1.5.2.2.1. Yapay Yemler

Yapay Yem: Balığı aldatarak yakalamaya yarayan balık, kurbağa, solucan, karides gibi hayvanların kurşun, ahşap ya da plastikten yapılmış taklitleridir (Doğan, 2005).

Kaşık: Şekilleri uzun elips, yassı veya silindir şeklindedir. Üzeri nikelajlı, kromajlı sac veya diğer maddelerden yapılmıştır. Uç kısmında üçlü çengel adı verilen balık iğnesi takılır. Diğer ucuna firdöndü takılır (Çelikkale ve ark., 1993) (Şekil 1.12). Doğu Karadeniz'de kaşık amatör balıkçılarca levrek, palamut, çinekop, sarıkanat, lüfer gibi karnivor balıkların avcılığında kullanılır.

Şekil 1.10. Kaşık (Orijinal)

Sırtı (Rapala): Kuyruk ve karın kısmına çengel olta iğnesi takılmış kaşık olta çeşididir. Yavru balık görünümündedir. Cam elyaf veya sert plastikten yapılmıştır. Tekneden çekilerek veya kamışla istenilen mesafeye atılıp çekilerek balık avcılığında kullanılır (Çelikkale ve ark., 1993) (Şekil 1.13). Doğu Karadeniz’de sırtı amatör balıkçılarca daha çok levrek, çinekop, lüfer, sarıkanat gibi karnivor balıkların avcılığında kullanılır.

Şekil 1.11. Sırtılar (Rapala) (Orijinal)

Çapari: Çok iğneli ve yemsiz olta takımlarıdır. Geçmişte daha çok iğnelere kümes hayvanlarının kanat tüyleri takılırdı. Son zamanlarda ise daha çok farklı renk ve desenlerde sentetik malzemeler kullanılmaktadır. İğne adedi tutulacak balığın cinsi ve kullananın becerisine göre 7 iğneden 70 iğneye kadar değişebilir. Tutulacak balık büyüklüğüne göre oltanın, bedeninin ve kösteklerin kalınlığı değişir (Şekil 1.14). Doğu Karadeniz’de çapari amatör balıkçılarca istavrit ve palamut avcılığında kullanılır.

Şekil 1.12. Çaparinin genel görünüşü (Orijinal)

Silikon Yemler: Amatör balıkçılar tarafından levrek gibi karnivor balıkların avcılığında kullanılan yapay yemlerdendir (Şekil 1.15).

Şekil 1.13. Farklı şekillerde silikon yem (Orijinal)

İpek: Zargana balığı avcılığında kullanılan bir av aracıdır. Zargana oltasının ucuna turuncu veya bordo renkte 6-7 cm uzunluğunda floş (ham ipek) bağlanır. Zargana ham ipeği kendinden kaçan küçük bir balık sanır ve yemi ısırır. İpeğin elyafına dişleri takıldığı için kolayca yakalanır (Pasiner, 2012) (Şekil 1.16).

Şekil 1.14. İpeğin genel görünüşü (Orijinal)

1.5.2.2.2. Doğal Yemler

Midye

Midye içi, izmarit, isparoz, karagöz gibi balıkların avcılığında kullanılan başlıca yemdir. İskele ayaklarında, rıhtım kenarlarında bolca bulunması ve kolayca çıkarılması nedeniyle amatör balıkçılar tarafından çok fazla tercih edilmektedirler (Sunar, 2009) (Şekil 1.17).

Şekil 1.15. Kara midye (*Mytilus galloprovincialis*) (Orijinal)

Akyem

İzmarit, istavrit, hamsi, gümüş, zargana veya uskumrudan yapılan yemlere denir. Balığın isteğine göre bütün yem, yaprak yem gibi birkaç şekilde kullanılır. Yaprak yem istavrit, izmarit, uskumru gibi balıklardan fileto çıkarılarak yapılır. İğneye kuyruk tarafından geçirilir. Her seferinde bir defa çevrilerek iğneye batırılarak iğnenin ucu kapatılır (Doğan, 2005) (Şekil 1.18).

Şekil 1.16. Yaprak yemler

Bütün Yem: Kendisinden daha büyük balıkların avında bütün olarak kullanılan balık yemleridir. Örneğin palamut, avında sardalya yada gümüş kullanılabilir (Doğan, 2005). Doğu Karadeniz’de bütün yem olarak amatör balıkçılarca levrek avında ve lüfer avında daha çok canlı istavrit kullanılır (Şekil 1.19).

Şekil 1.17. Bütün yemin oltaya takılı genel görünüşü (Orijinal)

Boru Kurdu: Dışı kumla kaplı, uzun ve içi yuvarlak bir zar içinde olan omurgasız canlılardır. Bu yüzden boru kurdu diye adlandırılır. Avda kullanılacak boru kurdu taze ve canlı olması önemlidir. Bir adet boru kurdundan 8-9 iğneye kullanımlık yem elde edilir. Hemen her türün avcılığında kullanılabilecek bir yemdir. Karagöz, levrek, isparoz, izmarit daha birçok tür bu yemle yakalanır (Anonim, 2014b) (Şekil 1.20). Doğu Karadeniz’de amatör balıkçılarca en fazla eşkina ve minekop avında kullanılır.

Şekil 1.18. Boru kurdunun genel görünüşü (Orijinal)

Travla (*Nereis diversicolor*): Doğu Karadeniz’de sahildeki sığıklarda bulunan midyelerin altında bulunur. Spatula ve benzeri malzemelerle midye kazınarak altındaki tabakaların arasından toplanır. Doğu Karadeniz’de her türlü balık avında kullanılır (Şekil 1.21).

Şekil 1.19. Travla

Teke karidesi

Küçük bir karides türüdür. Ülkemiz denizlerinde bu gruba giren bir kaç tür mevcuttur. Teke yumuşak yemlerdendir. Bu nedenle oltaya takıldığında küçük balıklarca kolayca parçalanabilir. Sonbaharda lüfer avında değerli bir yemdir. Ayrıca her türlü dip balığı avında da kullanılabilir. Canlı olarak kullanılması tercih edilir. Denizlerde toplanması pek bol olarak yapılamadığından daha çok avcılar tarafından bizzat toplanılarak kullanılmaktadır (MEGEP, 2008) (Şekil 1.22).

Şekil 1.20. Teke karidesi

1.5.2.3. Doğu Karadeniz’de Amatör Balıkçıların Kullandıkları Olta Takımları

İstavrit Çaparisi: Amatör balıkçılarca çok değişik renk ve desende hazırlanan çapari takımları istavrit avcılığında kullanılmaktadır (Şekil 1.23).

Şekil 1.21. İstavrit çaparisinde kullanılan farklı renkler (Orijinal)

İpekli ve Yemli Olta Takımı: Amatör balıkçılarca zargana balığı avcılığında kullanılırlar (Şekil 1.25).

Şekil 1.22. Zargana avında kullanılan ipekli ve yemli olta takımı görünüşü (Orijinal)

Mantarlı Takım: Karadeniz Bölgesi'nde amatör balıkçılarca lüfer ve çinekop avında kullanılır. Genelde istavrit ve yaprak çinekoplardan fileto şeklinde hazırlanan yemin üst kancaya bir ucu alt kancaya da diğer bir ucu takılır. Hazırlanan takım denize atılır ve iskandil dibe iner, mantarlı kısım üste kalır ve bu şekilde avlanma yapılır (Şekil 1.27).

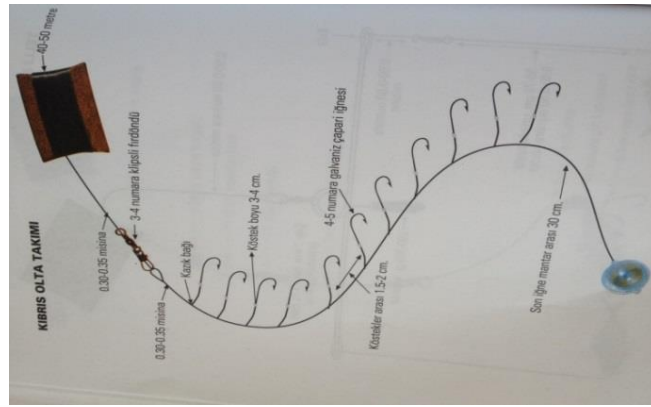
Şekil 1.23. Mantarlı takım (Orijinal)

Çarpma: Kıydan sürü halinde geçen kefalleri veya lüferleri yakalamak için kullanılır. Kefal veya levrek sürüsü geçerken çarpmayı kullanan kişi oltasını biraz açığa atar. Sürünün önüne doğru geliş hızını ayarlayarak süratle çarpmayı kıyıya doğru çekmeye başlar. Zamanlamayı doğru yaparsa bedene bağlı üçlü iğneler sürüdeki balıklardan birinin vücuduna takılır ve balık kıyıya alınır. Balık pullu sert olduğundan takımdaki üçlü iğnelerin uçlarının çok sivri olması gerekir (Pasiner, 2012) (Şekil 1.29).

Şekil 1.24. Çarpma (Orijinal)

Kıbrıs Olta Takımı: Deniz kıyısında ürkek ve kurnaz gezinen kefallerin avcılığında kullanılan olta takımıdır. Bu oltada yem olarak taze ekme kullanılır. El ayası büyüklüğünde kesilen ekmeğin kabuğu içte kalacak şekilde dolma gibi sarılır. Kasa ilmeğine yakın ilk iğne, içte kalan ekme kabuğuna kadar sıkıca saplanır. Beden iğneler dışarıda kalacak şekilde ekme üzerine sarılır. Son iğnede ekmeğe sıkıca saplanır. Kasa ilmeği klipsli fırdöndüye takılır. Kefal bulunan bölgeye atılır. Mantarın yardımı ile ekme su üzerinde kalır. Ekmekten parçalar koparan kefaller iğnelere yakalanır (Temuçin, 1997) (Şekil 1.30).

Şekil 1.25. Kıbrıs olta takımı

Eşkına Yemli Olta Takımı: Doğu Karadeniz’de amatör balıkçılarca eşkina avında kullanılan olta takımıdır (Şekil 1.31).

Şekil 1.26. Eşkına avında kullanılan yemli olta takımı (Orijinal)

Palamut Çaparisi: Belli bir hızda (rölanti) giden teknenin ardından çekilerek (sürütme) yapılan avcılık türüdür. Çapari hazırlanırken iğnelere genelde martı veya kaz tüyü bağlanır. Çaparideki iğne sayısı balıkçının isteğine bağlıdır (Şekil 1.32).

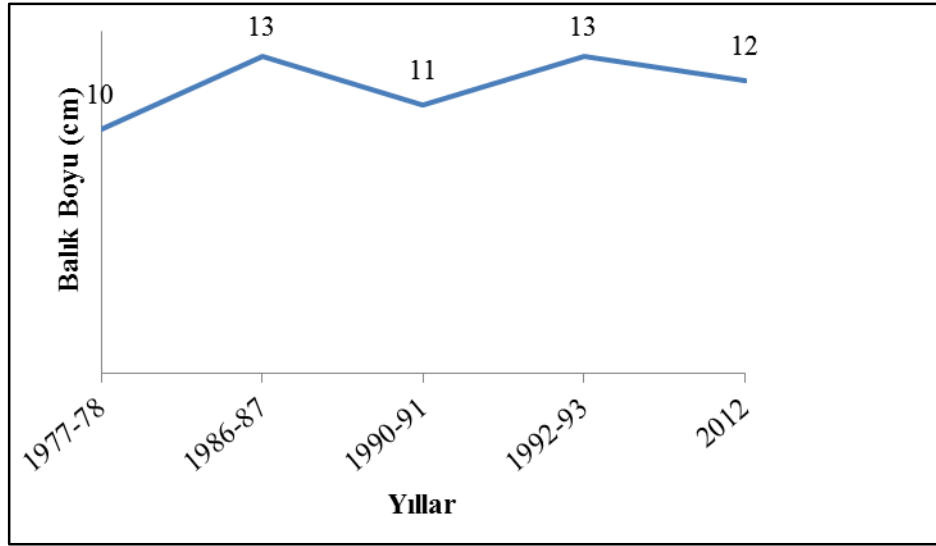
Şekil 1.27. Palamut avında kullanılan çapari takımı (Orijinal)

1.6. Amatör Balıkçılıkla İlgili Ülkemizde Yapılan Düzenlemeler

1.6.1. Avlanabilir Asgari Boy Limitleri

Doğu Karadeniz’de amatör balıkçılar tarafından en fazla avlanan balıklar; istavrit, palamut, lüfer, levrek, minekop, eşkina’dır. Bu balıkların yıllara göre avlanabilir asgari boylarındaki değişimler aşağıda verilmiştir.

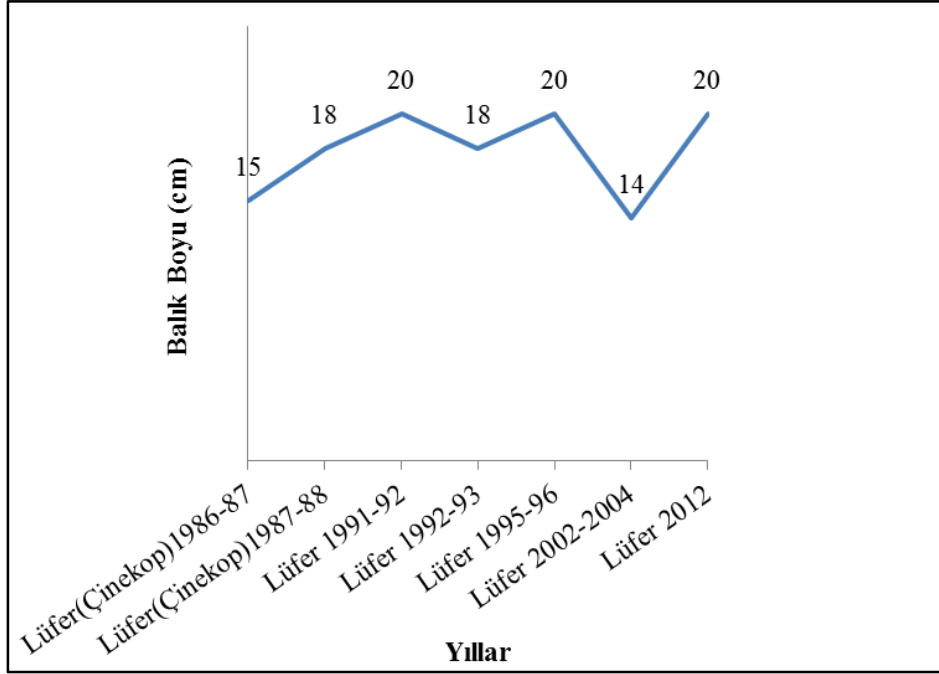
İstavrit: Doğu Karadeniz’de amatör balıkçıların en fazla avladığı türdür. 1977-78 av dönemine ait sirkülerde avlanabilir asgari boyu 10 cm olarak belirtilmiştir (GTHB, 1977). 1986-87 av dönemine ait sirkülerde istavritin avlanabilir asgari boyu artarak 13 cm olmuştur (TOKB, 1986). 1990-91 av dönemine ait sirkülerde istavritin avlanabilir asgari boyu azalarak 11 cm’ e düşürülmüştür (TOKB, 1990). 1992-93 av dönemine ait sirkülerde istavritin avlanabilir asgari boyu tekrar artarak 13 cm olmuştur (TKB, 1992). 2012 yılında yayınlanan ve 31.8.2016 tarihine kadar geçerli olan son tebliğde amatör balıkçılar için istavrit balığının avlanabilir asgari boyu 12 cm olarak belirtilmiştir (BSGM, 2012) (Şekil 1.33).

Şekil 1.28. İstavrit balığının amatör balıkçılarınca avlanılabilir asgari boyları

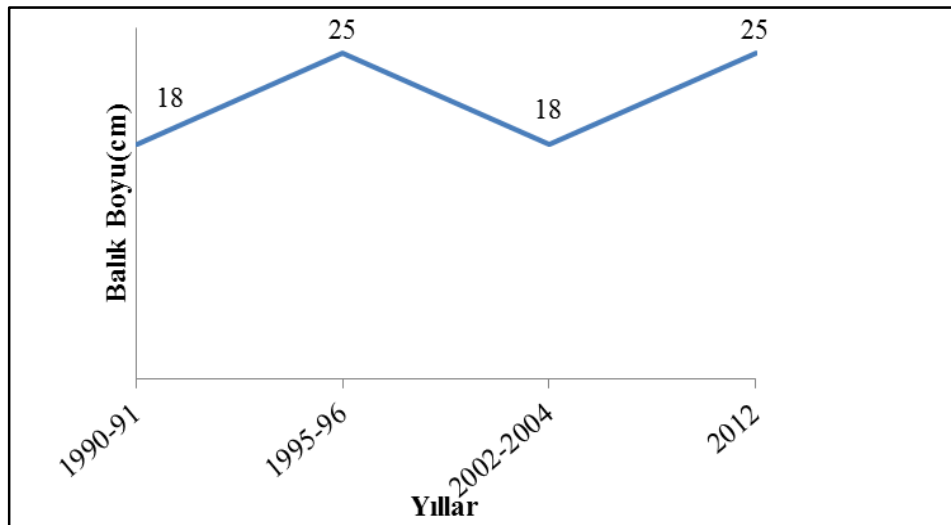
Palamut: Palamut balığı için 1986 yılında yapılan asgari boy düzenlemesinde, avlanabilir boy 25 cm olarak belirlenmiştir. Günümüzde bu düzenleme geçerliliğini korumaktadır.

Lüfer: Lüfer balığının 1986-87 av dönemine ait sirkülerde avlanabilir asgari boyu 15 cm olarak belirtilmiştir (TOKB, 1986). Lüfer balığının 1987-88 av dönemi sonrası avlanabilir asgari boy değişimleri Şekil 1.35' te verilmiştir.

Şekil 1.29. Lüfer(Çinekop) balığının amatör balıkçılarca avlanılabilir asgari boy standardı

Levrek: Levrek balığının 1990-91 av dönemine ait sirkülerde avlanabilir asgari boyu 18 cm olarak belirtilmiştir (TOKB, 1990). Levrek balığının bu tarihten sonraki avlanabilir boylarındaki değişimleri Şekil 1.36' da verilmiştir.

Şekil 1.30. Levrek balığının amatör balıkçılarca avlanılabilir asgari boy değişimi

Minekop (Kötek): Minekop balığının 1981-82 av dönemine ait sirkülerde avlanabilir asgari boyu 25 cm olarak belirtilmiştir (TOB, 1981). Daha sonraki yıllarda belirlenen boy uzunluğu değişiklik göstermemiştir. 2000 sezonundan sonra yayınlanan amatör (Sportif) sirküler ve tebliğlerde boy yasağı uygulanmamıştır.

Eşkına: Eşkına balığının 1993-94 av dönemine ait sirkülerde avlanabilir asgari boyu 25 cm olarak belirtilmiştir (TKB, 1993). Avlanabilir asgari boy yasağı 1997 yılına kadar 25 cm olarak devam etmiştir. 1997 yılından 2002 yılına kadar yayınlanan amatör (sportif) amaçlı sirkülerde deniz ve iç sularda avlanması yasak türler içerisinde yer almıştır. 2002-2004 yıllarında yayınlanan amatör sirkülerde ise bu tür için zaman yasağı uygulanmıştır.

Yukarıda belirtildiği gibi avlanabilir asgari balık boyları bazı balık türlerinde sabit kalırken, bazı balık türlerinde yıllara göre değişmiştir. Özellikle 1982 yılından sonra Su Ürünleri Yüksekokulları, Su Ürünleri Fakülteleri ve Balıkçılık Teknolojisi Mühendisliği Bölümleri'nin sayıları artmaya başlamıştır. Bu fakültelerde ve bölümlerde su ürünleri konusunda bilimsel çalışmaların artması, su ürünlerinin avlanma boy ve zaman yasakları konusunda daha bilimsel yaklaşımlar konulmasını sağlamıştır. Su ürünleri avcılığını düzenleyen sirkülerde ve tebliğlerde avlanma yasakları bilimsel araştırmalarla daha belirgin hale getirilerek günümüzdeki halini almıştır.

1.6.2. Amatör Su Ürünleri Avcılığında Yasal Düzenlemeler

Balıkçılığın belirli kurallar çerçevesinde yapılmasını sağlayan, balıkçılığın tanzimi hakkında sirküler ve tebliğler yayınlanarak balık avcılığına düzenlemeler getirilmiştir. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından 1/9/2012-31/8/2016 tarihleri arasında amatör balıkçılığın belirli kurallar çerçevesinde yapılmasını sağlamak için, ticari amaç dışı veya spor maksadıyla yasak olmayan bölgelerde ufak vasıtalarla su ürünleri istihsal edeceklerin avlanma usul ve esaslarını belirlemek için son yayınlanan tebliğ "3/2 Numaralı Amatör Amaçlı Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen Tebliğ'dir (BSGM, 2012).

1.6.3. Türk Vatandaşlarının Amatör Balıkçılık Yapmaları İle İlgili Düzenlemeler

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı gerçek kişiler, “Amatör Tebliğ” ile getirilen yasaklara uymak şartıyla amatör balıkçılık yapabilirler. Amatör balıkçılık yapan bu kişilere Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı il ve ilçe müdürlüklerine müracaat etmeleri halinde verilmiş tarihinden itibaren beş yıl geçerli olan “Amatör Balıkçı Belgesi” verilir. Bu belgeyi almaları ve avlanma esnasında yanında bulundurmaları zorunlu değildir (BSGM, 2012). Özellikle denizlerde ve tekne ile yapılan avcılıkta, amatör ve ticari avcılıkta istenilen belgeler farklı olduğundan kolluk kuvvetlerince denizde yapılacak denetimlerde “amatör balıkçı” olduğumuzu göstermesi açısından amatör balıkçı belgesinin bir yararı olabilir (TKB, 2009) (Şekil 1.39).

T.C. GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI AMATÖR BALIKÇI BELGESİ		İLETİŞİM ADRESİ		
Fotoğraf	Adı Soyadı		Verildiği Yer	Verildiği Tarih
	T.C. Kimlik No		ONAYLAYAN	
	Doğum Yeri		Bu belge 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu ile buna ait Yürürlük hükümleri gereğince verilmisdir.	
	Doğum Tarihi			
	Dahil Belgesi Son Geçerlilik Tarihi			

Şekil 1.31. Amatör balıkçı belgesi

1.6.4. Türkiye’de Yabancı Uyruklu Kişilerin Amatör Balıkçılık Yapmaları İle İlgili Düzenlemeler

1- Ülkemizde devamlı ikamet eden, resmi misafir veya geçici görevli yabancı uyruklular, “Misafir Amatör Balıkçı Belgesi” ile avlanabilirler. Bu kişilere İl Gıda Tarım ve Hayvancılık müdürlüklerine müracaatları halinde iki yıl geçerli “Misafir Amatör Balıkçı Belgesi” verilir (BSGM, 2012) (Şekil 1.40).

2- Yabancı turist amatör balıkçılar 3/2 amatör balıkçılık tebliğdeki kurallara uymaları şartıyla:

a) Denizlerimizde tekne ile iç sularımızda kıyından veya tekne ile avlanmak isterlerse amatör balıkçılık turizm iznine sahip olanlar vasıtasıyla, il/ilçe müdürlüklerinden alacakları üç gün geçerli izin kapsamında avlanabilirler.

b) Herhangi bir izin ve belge almadan amatör ve sportif balık avcılığı yarışmalarında ve denizlerde sadece kıyından avlanabilirler (BSGM, 2012).

 <p>T.C. GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞIİl Müdürlüğü</p>		<p>Bu belge, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na yayımlanan Amatör Amaçlı Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen Tebliğ hükümleri gereğince, düzenlendiği tarihten itibaren iki yıl süre ile geçerli olmak üzere verilmiştir.</p> <p>..../..../20.. Ad - Soyad Unvan-İmza-Mühür</p>
<p>MİSAFİR AMATÖR BALIKÇI BELGESİ</p> <p style="text-align: center;">Belge No:</p>		
Adı Soyadı		
Doğum Tarihi		
Uyruğu		
Pasaport No		
İkamet Adresi		

Şekil 1.32. Misafir amatör balıkçı belgesi.

1.6.5. Amatör Balıkçılık Turizm İzni

Vergi mükellefi gerçek ve tüzel kişilere İl Gıda Tarım ve Hayvancılık müdürlüklerine başvurmaları halinde verilir. Belge alındığı tarihten itibaren iki yıl geçerlidir. Bu belge sahipleri avlandıkları amatör balık avcılarının 3/2 amatör su ürünleri avcılığını düzenleyen tebliğinde yer alan kurallara uygun olarak avlanmasından sorumludur. Kurallara uyulmadığı tespit edilirse belgesi iptal edilerek iki yıl yeni belge verilmez (BSGM, 2012) (Şekil 1.41).

 <p>T.C. GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞIİl Müdürlüğü</p> <p>AMATÖR BALIKÇILIK TURİZM İZİNİ</p>		<p>İzin No:</p>
<p>Belge Sahibinin Adı</p> <p>Ticari Unvanı (Şirketler için)</p> <p>Vergi Dairesi ve Vergi Kimlik No</p> <p>Ticaret Sicil No (Şirketler için)</p> <p>T.C. Kimlik No (Gerçek Kişiler için)</p>		
<p>Bu belge Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na yayımlanan Amatör Amaçlı Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen Tebliğ hükümleri gereğince, amatör avcılık yapılabilecek tüm alanlarda geçerli olmak üzere verilmiştir. Düzenlendiği tarihten itibaren iki yıl geçerlidir.</p>		
		<p>..../..../20.. Ad - Soyad Unvan-İmza-Mühür</p>

Şekil 1.33. Amatör balıkçılık turizm izni belgesi.

1.6.6. Avlanabilir Balık Boyu

Sürdürebilir bir balıkçılık için balıkların ilk üreme boyunun bilinmesi gerekir. Bilimsel çalışmalar sonucunda belirlenen ilk üreme yaşı ve bu yaşı karşılığındaki boy gurupları belirlenerek avlanabilir balık boyları belirlenmektedir. Bu belirlenen avlanabilir boylar tebliğlerle ilan edilmektedirler. Amatör avcılar tarafından avlanan yasal boyda olmayan balıklar, zarar vermeden sürdürülebilir avcılık için suya iade edilmek zorundadır (TKB, 2009).

1.6.7. Sayı Limiti

Her amatör balıkçının yasal yöntemlerle avlanarak beraberinde götürebileceği en fazla balık sayısıdır. Aşırı avcılığa engel olmak, balık stoklarını korumak, balık avcılığını ticari lisans ile yaparak bu yolla geçimini temin edenlere karşı haksız rekabete engel olmak için sayı limiti konulmaktadır (TKB, 2009).

1.6.8. Zaman Yasağı

Denizlerde amatör avcılık zaman yasağına tabi değildir. Gün içinde av saati sınırlaması yoktur (BSGM, 2012). Zaman yasağı, su ürünleri avcılığının yasak olduğu tarihleri gösterir. Balık türlerinin üreme zamanları ve bunu etkileyen bölgesel iklim özelliklerine göre, balık avının yasak olduğu zaman aralıkları belirlenmektedir. Zaman yasaklarına uyulması sürdürülebilir yaşam ve buna bağlı sürdürülebilir balık avcılığı için mutlaka gerekli bir unsurdur. Zaman yasaklarının başlangıç ve bitimini gösteren günler, getirilen düzenlemeye dâhildir (TKB, 2009).

1.6.9. Amatör Avcılıkta Ağ Kullanımı

Amatör balıkçılıkta iç sularda ve denizlerde sadece uzunluğu en fazla 5 m, yüksekliği en fazla 1.5 m, göz açıklığı en fazla 15 mm olan, sadece canlı yem yakalanması amacı ile fanyasız yemlik uzatma ağı kullanılır. Denizlerde ise yemlik uzatma ağının yanında, kapalı iken yerden yüksekliği 3 metreyi geçmeyen, göz açıklığı 28 mm'den küçük olmayan serpmeye ağı boy, zaman, ağırlık/adet limitlerine uyulmak şartıyla kullanılır (BSGM, 2012).

1.6.10. Doğu Karadeniz'de Amatörlerce Avlanabilecek Türler

Doğu Karadeniz Bölgesi'nde amatör balıkçıların avlayabilecekleri bazı türlerin asgari boy ve günlük avlanabilecek miktarları Çizelge 1.2'de verilmiştir. Bu su

ürünlerinden daha küçüklerinin ve belirtilen miktardan fazlasının avlanmaları yasaktır.

Çizelge 1.1. Doğu Karadeniz’de amatör balıkçıların avlayabilecekleri bazı türlerin asgari boyları ve günlük avlanabilecek miktarları

Türler	Latince adı	Boy/ağırlık Limiti	Günlük limit
Barbunya	<i>Mullus barbatus</i>	13 cm	Kg
İstavrit	<i>Trachurus trachurus</i>	12 cm	Kg
Kalkan	<i>Scophthalmus sp.</i>	45 cm	2 adet
Kefal	<i>Mugil sp.</i>	20 cm	Kg
Levrek	<i>Dicentrarchus labrax</i>	25 cm	Kg
Palamut	<i>Sarda sarda</i>	25 cm	Kg
Sivriburun Karagöz	<i>Diplodus puntazzo</i>	Yok	Kg
Lüfer	<i>Pomatomus saltatrix</i>	20 cm	Kg
Diğer türler	----	Yok	Kg

Çizelgede boy limitleri belirtilen türlerde % 5 küçük boylara istisna tanınır. Adet cinsinden limit verilen türlerde kg cinsinden limitlere bakılmaz. Kilogram cinsinden limit verilen türlerde, avlanılan tür tek veya karışık olsun 5 kg’ı geçemez. Kilogram cinsinden sınırlama getirilen türlerde, tek bireyin 5 kg’ı geçmesi halinde, bu birey yasal limitler dâhilinde kabul edilir. Avlanan balıklardan en büyüğünün hariç tutulduğu durumda, geri kalan balıkların toplam ağırlığının 4 kg’ı geçmemesi halinde, avlanan balıklar günlük limit dâhiline kabul edilir. Günlük limit her türün ayrı ayrı avlanabileceği miktar olmayıp, gün içinde avlanabilecek toplam balık miktarıdır. Sayı ve ağırlık sınırlamasına tabi türlerin karışık olarak avlandığı durumda, sayı sınırlamasına tabi türün avlanabileceği adetten fazla olmaması şartıyla, avlanan en büyük balık hariç tutularak geri kalan balıkların toplam ağırlığı 4 kg’ı geçemez (BSGM, 2012).

1.6.11. Denizlerde Olta Kullanımı

Denizlerde bir amatör avcı en fazla 4 olta takımı kullanabilir. Olta takımındaki iğne sayısı, çaparı hariç 6 adedi geçemez (BSGM, 2012). Amatör balıkçılar at çekle avlanırken çok dar alanlarda avlanırlar bu yüzden metrelerce alanı onlarca olta ile kaplaması diğer amatör avcılarının avlanma alanını daraltacağından olta iğne sayısı sınırlandırılmıştır (TKB, 2009).

1.6.12. Tırıvırı

Tırıvırı ince misinadan imal edildiğinden kolayca kopabilen bir yapıdadır. Kopan parçalar yıllarca suda kalıp doğal yaşamı tehdit etmektedir. Sadece balıkları değil daralan su yataklarında kıyıya çıkan dal parçaları üzerinde bu ağa daha önce takılan balıkları yemeye gelen diğer her türden hayvanlara da zarar vermektedir (TKB, 2009). 3/2 Amatör tebliğde tırıvırı (paraşüt) olarak adlandırılan av aracının üretimi, satışı, istihsal yerleri civarında bulundurulması ve su ürünleri avcılığında kullanılması yasaklanmıştır (BSGM, 2012). Ucuz oluşu, yem gerekmeden kullanımı, temin kolaylığı, hazır satılması, her yaştaki insanın kullanma kolaylığı, uğraş gerekmeden çok balık tutulması amatör balıkçılarca tercih nedenlerindedir.

1.6.13. Sualtı Tüfeği veya Zıpkın İle Avcılık

Denizlerde gün batımından gün doğumuna kadar olan sürede sualtı tüfeği ile avcılık yapılamaz. Sualtı tüfeği ile yapılacak avcılıkta ışık kaynağı, şnorkel hariç yapay hava kaynağı, tüp, nargile, her türlü soluma cihazı ve yedek hava kaynağı kullanılamaz. İç sularda sualtı tüfeği, zıpkın kullanılması yasaktır (BSGM, 2012).

1.6.14. Koruma ve Kontrolle Görevli Olanlar

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı teşkilatında ve Bakanlığa bağlı su ürünleri ile ilgili teşekküllerde su ürünlerinin, deniz ve iç suların koruma ve kontrolü ile görevlendirilen personel ile emniyet, jandarma, sahil güvenlik, gümrük ve orman muhafaza teşkilatları mensupları, belediye zabıtası amir ve mensupları, kamu tüzel kişilerine bağlı muhafız, bekçi ve korucular ile emniyet ve jandarma teşkilatının bulunmadığı yerlerde köy muhtarı ve ihtiyar heyeti üyeleri koruma ve kontrolle görevlidirler (BSGM, 2012).

1.6.15. Denetim Yapan Görevlilerin Yetkileri

Koruma ve kontrolle görevli olanlar, 1380 sayılı “Su Ürünleri Kanunu” kapsamına giren kabahatler hakkında tutanak tutmak, kabahatte kullanılan istihsal vasıtalarına ve elde edilen su ürünlerine el koymak, 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununun da yer alan hükümler çerçevesinde idari para cezalarını kesmekle vazifeli ve yetkilidirler (BSGM, 2012).

2. ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR

Dalkıran ve Baki (2009), Yalova ilinde sportif (amatör) balıkçılık yapmak amacıyla müracaat eden kişilerin yaş ve meslek grupları ile almış oldukları belgelerini yenileme (vize) oranları araştırmışlardır. Çalışmada 2005–2008 yılları arasında amatör olarak balıkçılık yapmak amacıyla müracaat eden 1147 kişinin, Tarım İl Müdürlüğü kayıtlarındaki bulunan bilgilerini kullanmışlardır. Belge almak için müracaat edenlerin büyük bir çoğunluğu Yalova ve ilçelerinde ikamet ederken (% 92.33), il dışında ikamet edenlerin oranı da % 7.67 olduğunu saptamışlardır. Amatör balıkçı belgesine sahip olanların büyük bir çoğunluğunun 51 yaş üstü (% 41.06) bireylerden oluştuğunu belirtmişlerdir. 41–50 yaş grubunda bulunan bireylerin oranı % 24.67 iken 31–40 yaş grubunda bulunan bireylerin oranı da %24.94 olduğunu ifade etmişlerdir. Yalova ilinde amatör balıkçılık yapanların % 26.24' ünün emekli kişilerden oluştuğunu saptamışlardır. Amatör balıkçılığın orta yaş ve üzerindeki daha çok emekli kişilerin rağbet ettiği bir sportif faaliyet olduğunu tespit etmişlerdir.

Dırmıkcı (2009), İzmir Körfezi Foça-Karaburun hattı arası sahil şeridinde amatör balıkçılık yapan balıkçıların sosyo-ekonomik durumlarını araştırmıştır. Amatör balıkçılarınca avlanan türlerin yıllık av verimini, yıl içerisinde aylara göre ve gün içerisinde zamana bağlı av verimini tespit etmiştir. Balıkçıların olta takımı tercihlerini, kullanılan iğne büyüklüklerini, yem kullanımı ile balıkçıların balık yakalama amacını, etkinlik süresini, avlanma sıklığını, gün içerisindeki avlanma sürelerini, yer tercihlerini tespit etmiştir. Balıkçıların amatör balıkçılık belgesi sahipliği durumunu, balıkçıları denetleyen bir kurum kuruluş olup olmadığını araştırmıştır.

Doğan ve Çağıltay (2012), doğal bir liman olan Haliç ve üzerinde kurulu Atatürk ve Galata Köprülerinde her mevsim yoğun şekilde yapılan amatör olta balıkçılığı yapanların sosyo-kültürel ve sosyo-ekonomik yapılarını incelemişlerdir. Elde ettikleri sonuçlara göre, balıkçıların her iki köprüye İstanbul'un değişik semtlerinden geldiklerini tespit etmişlerdir. Balıkçılık yapanların % 75.6' sının amatör balıkçılık belgesine sahip olmadığını ve % 82.7' sinin sportif, hobi amaçlı balıkçılık yaptığını saptamışlardır. Oltacıların yaşlarının 16-78 arasında değiştiğini ve % 51.8 ile 30-50 yaş arasındakilerin en yüksek oranı oluşturduğunu saptamışlardır. Olta balıkçılığı

yapanların okur-yazar ile üniversite mezunu arasında değiştiğini ve en yüksek oranda (% 40.1) ilkokul mezunu olduklarını tespit etmişlerdir. Amatör balıkçıların yakaladıkları balığı evlerinde, fazla olanını ise satarak değerlendirdiklerini ifade etmişlerdir.

Aydın ve ark. (2013), Ordu ilinde amatör balıkçılık üzerine yapmış oldukları çalışmada, amatör balıkçıların % 99.2'sinin erkek, yaş ortalamalarının 35, % 70'inin evli, ortalama gelirlerinin 1532 lira, %20'sinin belge sahibi, ortalama 10 yıl tecrübe sahibi, ortalama günlük aktivite süresinin 3.3 saat, kullandıkları ekipmanın değerinin 149 lira, avlanmak için günlük ortalama 3 km yol gittikleri, 2011 yılında ortalama 71.7 kg balık tuttuklarını, bir yılda ortalama 89.9 lira ekipmana ve 31.5 lira balık yemine para harcadıkları, günlük seyahat giderinin ortalama 4.5 lira olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca sürdürülebilir balıkçılık için ortalama yıllık olarak 10 lira harcama yapabileceklerini tespit etmişlerdir. Yine aynı çalışmada en çok yakalanan balık türünün levrek (%32.2) olduğu ve ortalama yılda 40 gün avcılık yaptıklarını belirtmişlerdir.

Kuru (2013), İzmir Körfezi'nde, Üçkuyular vapur iskelesi ile Bostanlı vapur iskelesi arasında kalan kıyı şeridinde dört alt sahada çalışmıştır. Bu sahalardaki amatör balıkçıların yaş, cinsiyet, eğitim durumlarını sosyo-ekonomik özelliklerini bölgesel olarak değerlendirmiştir. Amatör balıkçıların, avlanmada tercih ettikleri mevsimi, gün içindeki balık avında geçirdikleri süreleri ve tercih ettikleri saat aralığını belirlemiştir. Çalışmasında amatör balıkçıların yakaladıkları su ürünlerinin cinsini ve miktarını mevsimsel olarak tespit etmiştir. Ayrıca balıkçıların kullandıkları olta tiplerini, kullanılan yem çeşitlerini, amatör balıkçılık belge sahipliğini değerlendirmiştir.

Tunca ve ark. (2013), Foça ve Gökova Özel Çevre Koruma Bölgeleri'nde amatör balıkçılık aktivitelerinin sosyo-ekonomik durumlarını araştırmışlardır. Çalışmada, amatör balıkçılığın genellikle emekli veya kamu personeli olan grupların tercihi olduğunu, çoğunlukla orta yaş üzeri bireylerin ilgi gösterdiği aktivite olarak ön plana çıktığını saptamışlardır. Amatör balıkçılığın güçlü yönlerini, zayıf yönlerini, fırsatları, tehditleri incelemişlerdir.

Ünal ve Kıraç (2013), sorumlu amatör balıkçılığın temel ilkeleri üzerinde durmuşlardır. Deniz ekosistemini ve denizlerin yapısını temel bilgilerle anlatmak, aşırı ve yasadışı balık avı ile balık stokları arasındaki ilişki kavramını aktarmak ve mevzuatın da ötesinde düşünen “sorumlu amatör balıkçı“ olma yönünde “balıkçılarda davranış değişikliği” ön görmek ve bunun benimsenmesi halinde sürdürülebilir balıkçılığın yakalanabileceğini belirtmişlerdir.

Ateşşahin ve ark. (2014), Elazığ ilinde amatör balıkçılık üzerine yaptıkları çalışmada, ilin sulak alanlarında amatör olarak balıkçılık uğraşı içinde olan insanların sosyo-demografik özellikleri ile bölgedeki amatör balıkçılığın bazı yapısal özelliklerini incelemişlerdir. Bu çalışmada Elazığ ilindeki amatör balıkçıların neredeyse tamamının (% 94.6) amatör balıkçı belgesine sahip olmadıklarını tespit etmişlerdir. Balıkçı tecrübesi 4 yıl ve daha fazla olan amatör balıkçı sayısının % 40.5 oranında olduğunu belirtmişlerdir. Son bir yıl içerisinde amatör balıkçılık faaliyete başlayanların oranının % 33.8 olduğunu tespit etmişlerdir. Bu işi yapanların % 62 si 20 ile 40 yaş gurubu arasında genç ve dinamik bir yaş gurubu olduğunu saptamışlardır. Amatör balıkçılığa ilgi duyanların daha çok kamu sektöründe olduğunu belirtmişlerdir.

Zengin ve ark. (2014), ülkemizin üç ayrı sucul ortamdaki amatör ve rekreasyonel (turizm/sportif amaçlı) balıkçılık faaliyetlerini inceleyerek amatör balıkçılığın genel hatları ile yapısal durumunu yasal ve teknik özelliklerini tanımlamışlardır. Gerek sucul canlı kaynakların devamlılığı, gerekse de amatör balıkçılık olgusunun kurumsal/sektörel bir yapıya kavuşabilmesi için yakın gelecekte amatör balıkçılık yönetim stratejisinin kapsamlı olarak ele alınmasını, idari ve hukuki altyapısının yeniden oluşturulması gerektiğini ifade etmişlerdir.

3. MATERYAL ve YÖNTEM

3.1. Materyal

Bu tez çalışmasının ana materyalini, Doğu Karadeniz sahil şeridinde yer alan Giresun, Trabzon, Rize, Artvin ili ve ilçelerindeki, limanlarda, iskelelerde, çekek yerlerinde ve her türlü amatör avcılığa uygun alanlarda 2013 yılında amatör balıkçılarla yüz yüze görüşmeler yolu ile yapılan anket çalışmasında elde edilen orijinal veriler oluşturmaktadır (Şekil 3.1).

Bu araştırmada Aydın ve ark., (2013) tarafından geliştirilen “Rekrasyonel Balıkçılığı Değerlendirme Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek 84 maddeden oluşmakta olup 2 adet soru açık uçlu, 6 adet soru ise demografik özellikleri belirlemek için sorulmuştur. Çalışmada örnek büyüklüğünü belirlemek için Altunışık ve ark.(2005)’nin kullanmış oldukları yöntem uygulanmıştır.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı verilerinden, sirküler ve tebliğ arşivlerinden, değişik kurumlarca yayınlanan makale, araştırma sonuçlarından, ikincil veri olarak yararlanılmıştır.

Şekil 3.1. Sahada anket çalışması (orijinal)

3.2. Veri Toplama Aşamasında Uygulanan Yöntem

Araştırmada kullanılan ana materyali, Doğu Karadeniz Bölgesi'nde illerin ve ilçelerin sahil kısmında kıyıda ve tekne ile olta, kamış, zıpkın, serpme gibi av araçları kullanarak amatör balıkçılık yapan ve gönüllü olarak anketi cevaplamayı kabul eden bireyler ile yüz yüze görüşmeler sonucu doldurulan anket formlarından elde edilen orijinal veriler oluşturmuştur.

3.3. Verilerin Analizinde Uygulanan Yöntem

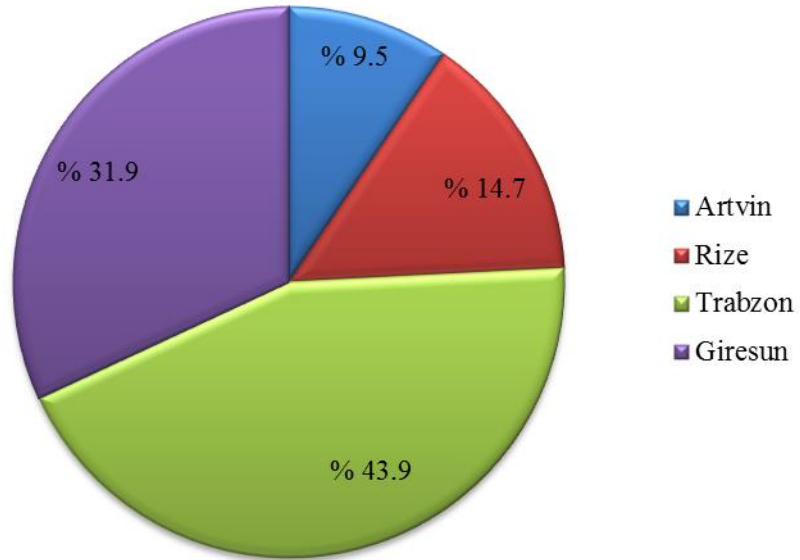
Yapılan anketlerden elde edilen verilerin analizleri ve değerlendirmeleri SPSS İstatistik Paket Programı ve MS-Excel programlarında yapılmıştır.

4. ARAŞTIRMA BULGULARI

Yapılan anket çalışması sonucu, Artvin, Rize, Trabzon, Giresun illerinin sahil ilçelerinde amatör balıkçılık ile ilgilenen bireylerin verileri değerlendirilmiştir. Anketimize toplam 517 kişi iştirak etmiştir.

Doğu Karadeniz’de Mayıs 2014 tarihinde BSGM kayıtlarına göre; Giresun’da 1101, Trabzon’da 3224, Rize’de 914 ve Artvin’de 325 amatör balıkçı belgesine sahip amatör balıkçı bulunmaktadır (BSGM, 2014).

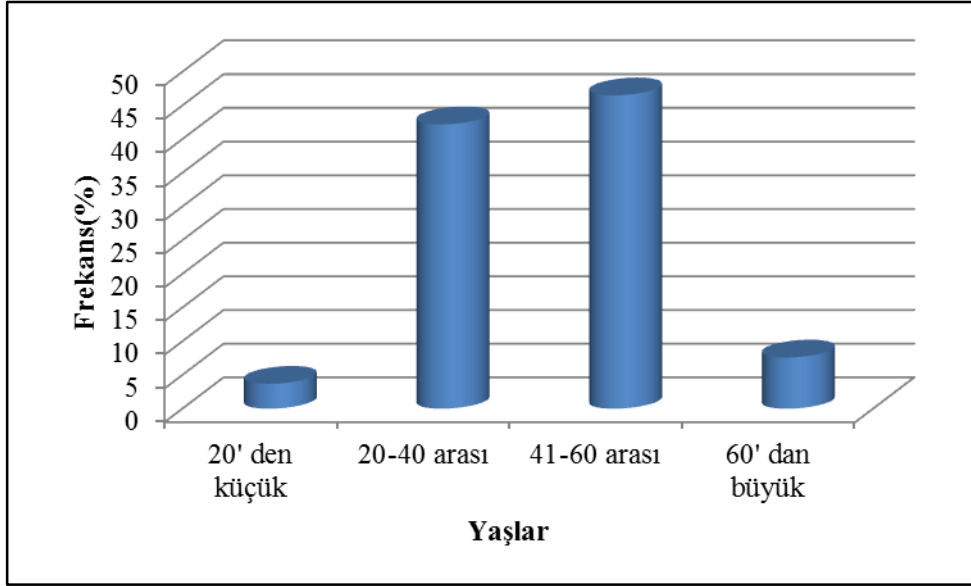
Ankete Katılımdaki İl Dağılımı ve Katılan Kişi Sayısı Şekil 4.1’ de verilmektedir.

Şekil 4.1. Anket çalışmasının yapıldığı iller

Giresun, Trabzon, Rize ve Artvin illerinde 517 kişi ile anket çalışması yapılmıştır. Bu sayı bölgede belge sahibi olan amatör balıkçıların % 9.3’nü oluşturmaktadır. Yapılan bu çalışmanın kişi sayısı ve yüzdelik dağılımı şu şekildedir; Giresun 165 kişi (% 31.9), Trabzon 227 kişi (% 43.9), Rize 76 kişi (% 14.7), Artvin 49 kişi (% 9.5).

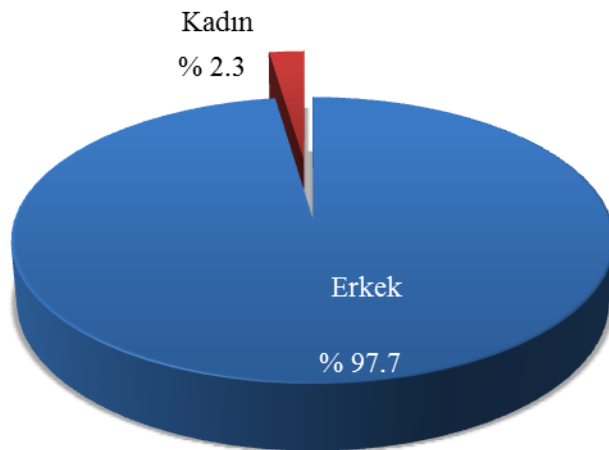
Ankete katılan bireylerin yaş dağılımları Şekil 4.2' de verilmektedir.

Şekil 4.2. Ankete katılanların yaş dağılımı

Yapılan çalışmada yaş gurupları dağılımında en düşük yaşı 15, en yüksek yaşı 74 olduğu belirlenmiştir. 20 yaş altı 19 kişi (% 3.7), 20-40 yaş arası 218 kişi (% 42.2), 41-60 yaş arası 241 kişi (% 46.5), 61 yaş ve üzeri 39 kişi (% 7.6) saptanmıştır. Ankete katılan bireylerin yaş ortalaması ise 43 olarak tespit edilmiştir. Bu oranlara göre genç bireylerin amatör balıkçılığa katılımlarının azlığı dikkat çekmektedir.

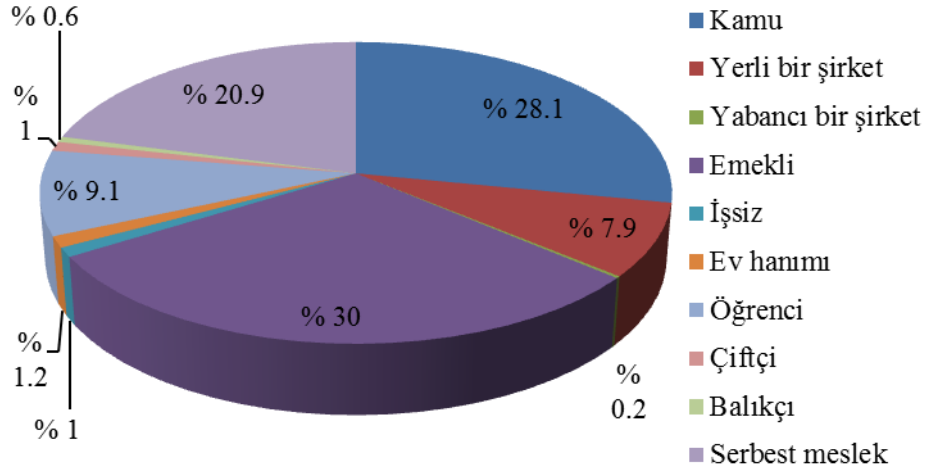
Çalışmada ankete katılan bireylerin cinsiyet dağılımı Şekil 4.3' te verilmektedir.

Şekil 4.3. Ankete katılan bireylerin cinsiyet dağılımı

Ankete katılan bireylerin cinsiyete göre dağılımına bakıldığında, bölgede amatör balıkçılık yapan bireylerinin büyük bir kısmının (% 97.7) erkek olduğu tespit edilmiştir.

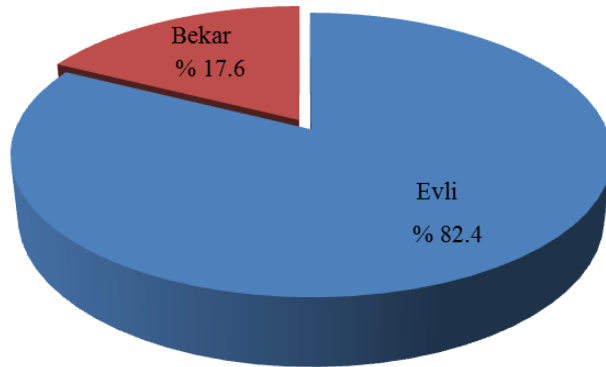
Bölgedeki amatör balıkçıların meslek dağılımı Şekil 4.4' de verilmektedir.

Şekil 4.4. Ankete katılan bireylerin mesleklere göre dağılımı

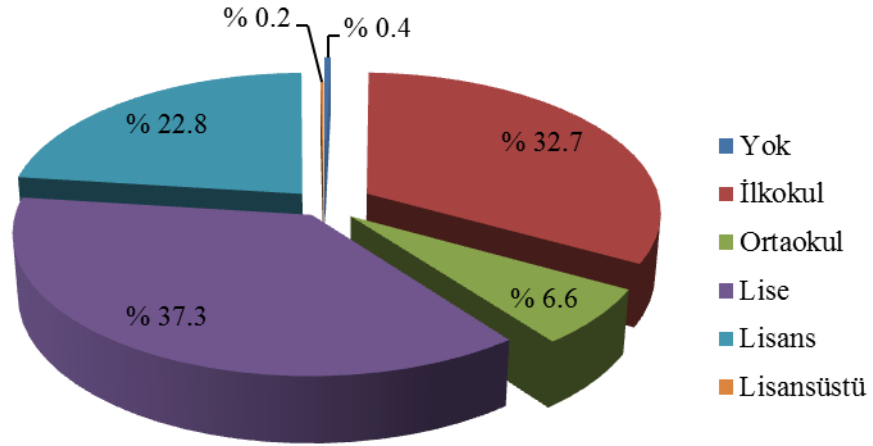
Bölgede amatör balıkçılık yapan bireylerin çoğunun emekli olduğu tespit edilmiş ve 155 kişi % 30 ile amatör balıkçılık yapan meslek gurupları içerisinde ilk sırada yer almıştır. İkinci sırayı % 28.1 oranı ile kamuda çalışanlar ve üçüncü sırayı % 20.9 oranıyla serbest meslek grubu oluşturmaktadır.

Bölgedeki amatör balıkçıların % 82.4' ünün evli, %17.6' sının bekar olduğu tespit edilmiştir (Şekil 4.5).

Şekil 4.5. Ankete katılan bireylerin medeni hali

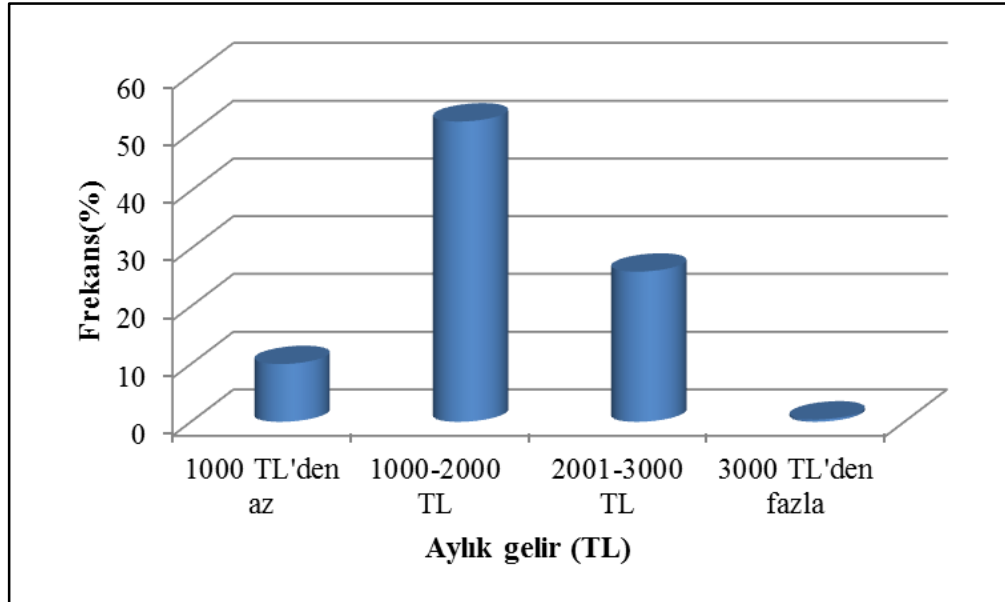
Bölgedeki amatör balıkçıların eğitim düzeyi incelendiğinde büyük kısmın (% 37.3-193 kişi) lise mezunlarından oluştuğu görülmektedir (Şekil 4.6).

Şekil 4.6. Ankete katılan bireylerin eğitim düzeyi

İkinci meslek grubunu % 32.7 oranı ile ilkokul mezunu olanlar ve üçüncü grubu % 22.8 oranı ile lisans mezunları oluşturmaktadır.

Amatör balıkçıların aylık gelir dağılımları Şekil 4.7' de verilmiştir.

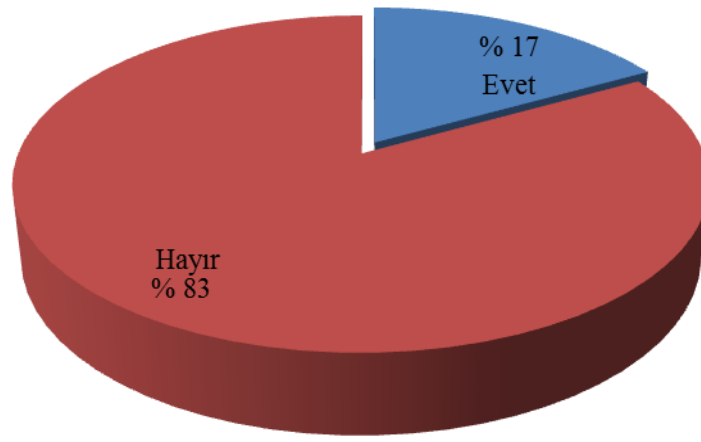

Şekil 4.7. Ankete katılan bireylerin aylık gelirleri

Çalışmada amatör balıkçıların aylık gelir dağılımı 750 TL ile 6000 TL arasında değişmiştir. Bölgede amatör balıkçılık yapan bireylerin büyük (% 51.5- 226 kişi) bir

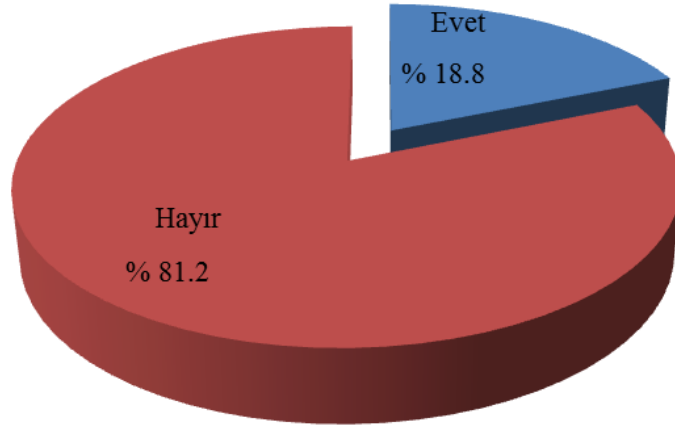
kısının 1000-2000 TL arası aylık gelire sahip olduğu, ortalama aylık gelir ise 1571 TL olarak belirlenmiştir. Amatör balıkçılık anketine katılanlardan aylık geliri hiç olmayan 58 kişi (% 11.2) ,ortalama belirlenmiştir.

Amatör balıkçılık anketine katılan bireyler arasında su ürünleri avcılığı yanı sıra, yoğun olmasa da kara avcılığı yapan bireylerde bulunmaktadır. Amatör su ürünleri avcılığı yanında kara avcılığına yapan 88 kişi, % 17 oranında saptanmıştır. Sadece su ürünleri avcılığı yapan 429 kişi, % 83 oranında olduğu görülmüştür (Şekil 4.8).

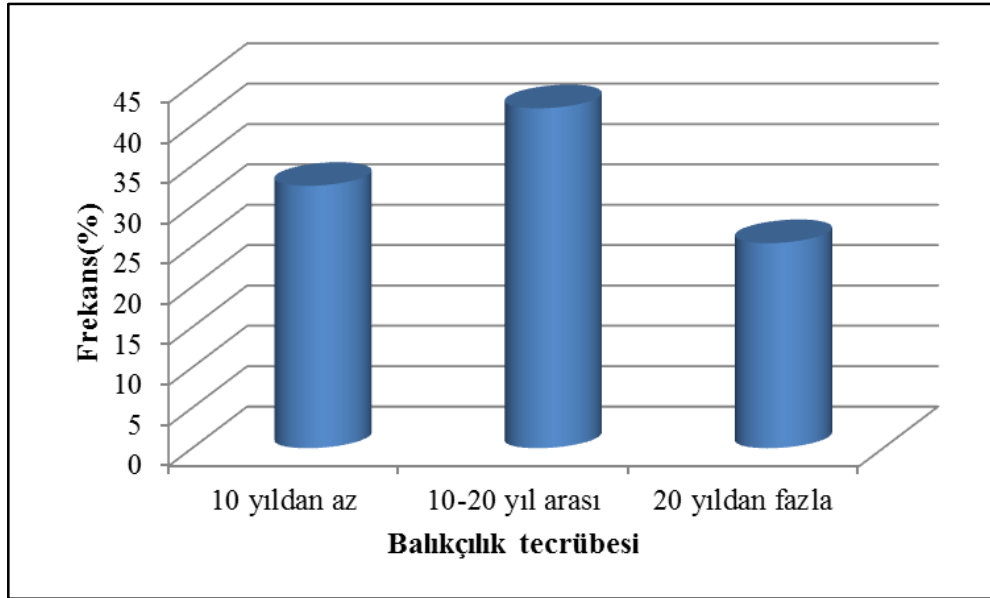
Şekil 4.8. Ankete katılan bireylerin kara avcılığı yapma oranları

Bölgede amatör balıkçılık yapan bireylerin amatör balıkçılık belgesine sahip olup olmadığı sorulmuş ve amatör balıkçı belgesine sahip olmayan 420 kişi (% 81.2) belge sahibi olan 97 kişi (% 18.8) olarak bulunmuştur (Şekil 4.9).

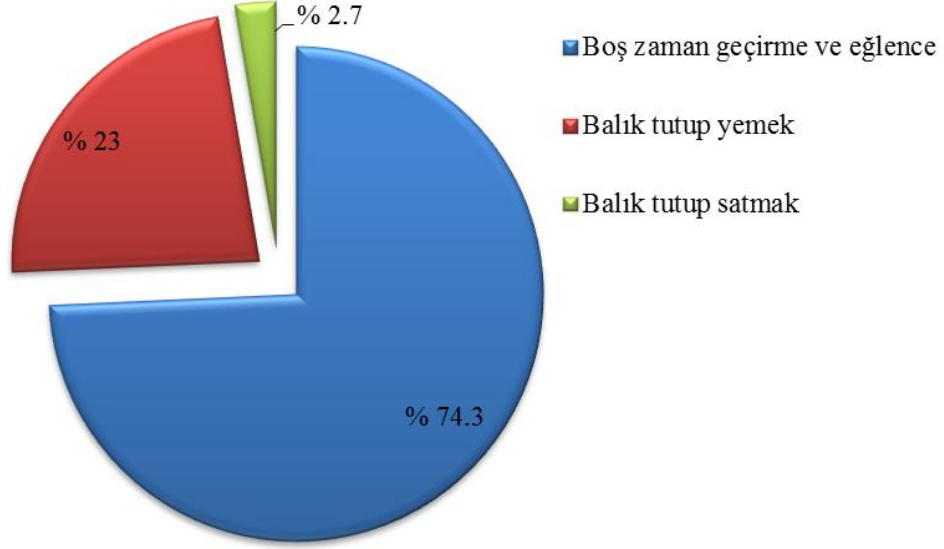
Şekil 4.9. Ankete katılan bireylerin amatör balıkçı belgesine sahiplik durumu

Amatör balıkçılık anketine katılan bireylerin amatör balıkçılık tecrübeleri araştırılmış ve en az tecrübeye sahip olanın 1 yıl, en tecrübeli olanın ise 50 yıl tecrübe sahibi olduğu tespit edilmiştir. Amatör balıkçılık tecrübesi 10 yıldan az olan 168 kişi (% 32.5), 10-20 yıl ve arası olan 218 kişi (% 42.1), 20 yıldan fazla 131 kişi (% 25.4) olduğu tespit edilmiştir (Şekil 4.10). Ortalama balıkçılık tecrübesi ise 16 yıl olarak bulunmuştur.

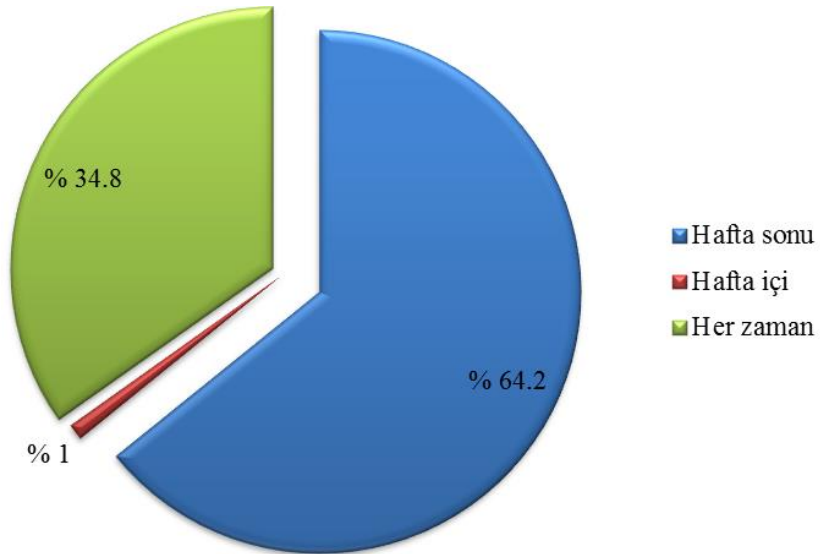
Şekil 4.10. Ankete katılan bireylerin balıkçılık tecrübesi

Amatör balıkçılık aktivitesini gerçekleştirme nedenleri araştırılmış ve boş zamanlarını değerlendirme ve eğlence amaçlı bu aktiviteyi yapan 384 kişi (% 74.3), tüketim amaçlı balık tutan 119 kişi (% 23), satma amaçlı balık tutan 14 kişi (% 2.7) saptanmıştır (Şekil 4.11).

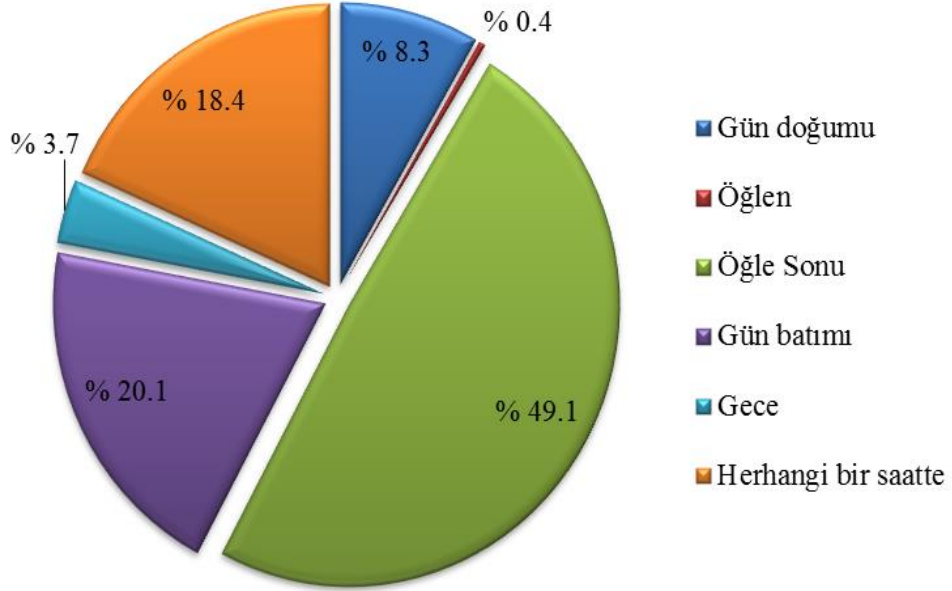
Şekil 4.11. Ankete katılan bireylerin avcılık aktivitesini yapma nedenleri

Amatör balıkçılık anketine katılan bireylere bu aktiviteyi hangi zaman dilimleri içerisinde gerçekleştirdikleri sorulmuş ve hafta sonu tercih edenlerin 332 kişi (% 64.2), fırsat buldukça tercih edenlerin 180 kişi (% 34.8) ve hafta içi avcılığı tercih edenlerin ise 5 kişi (% 1) olduğu belirlenmiştir (Şekil 4.12).

Şekil 4.12. Ankete katılan bireylerin avcılık yapma zamanları

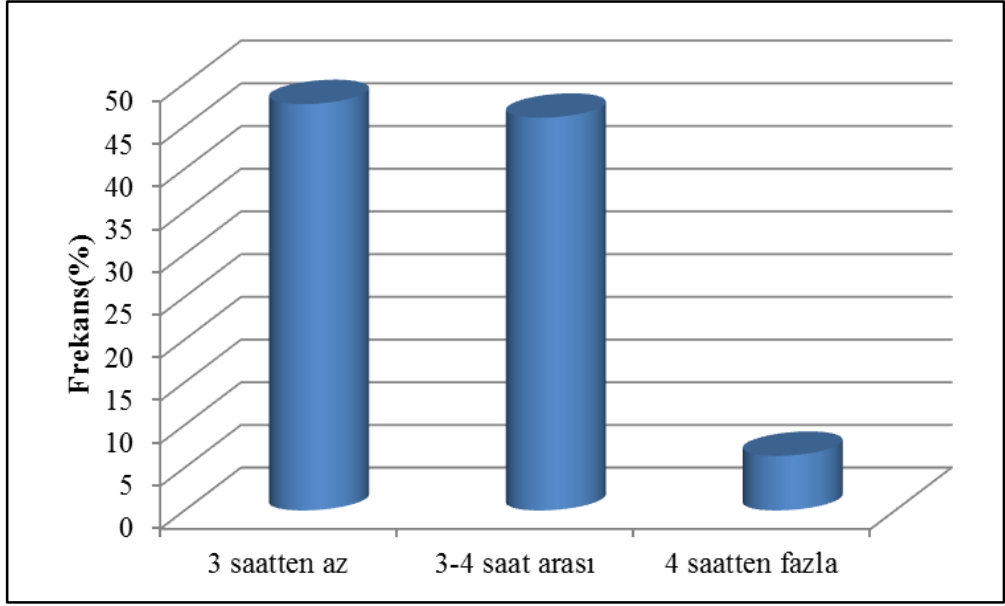
Ayrıca amatör balıkçılığı gerçekleştirmiş oldukları saat dilimi araştırılmıştır (Şekil 4.13).

Şekil 4.13. Ankete katılan bireylerin avcılık yaptıkları saatler

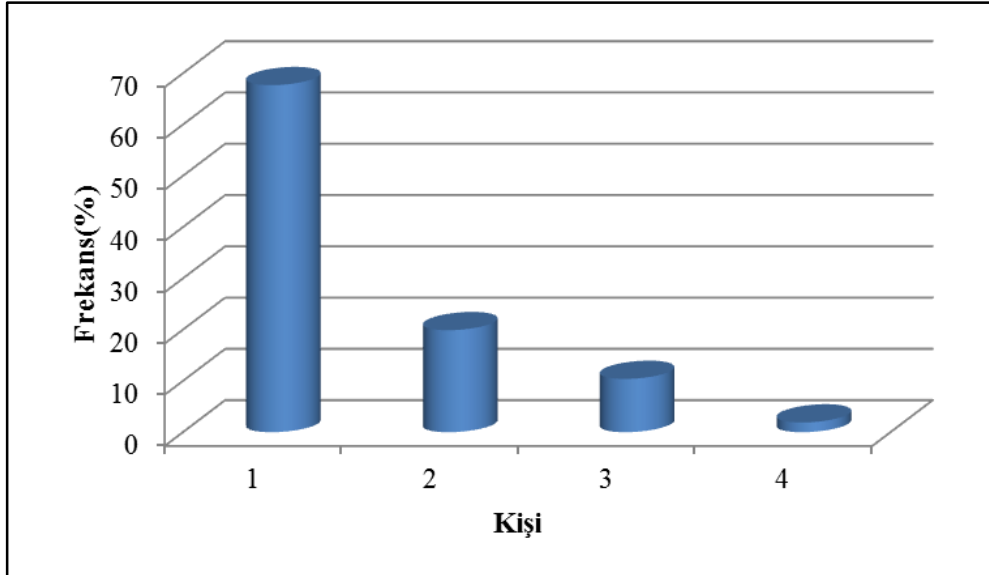
Çalışmaya katılan bireylerin avlanmak için öğleden sonra tercih edenler 254 kişi (% 49.1), gün batımını tercih edenler 104 kişi (% 20.1), herhangi bir saatte avcılık yapanlar 95 kişi (% 18.4), gün doğumu avcılık yapan 43 kişi (% 8.3), gece avcılık yapan 19 kişi (% 3.7), öğle vakti avcılık yapan 2 kişi (% 0.4) olduğu tespit edilmiştir.

Amatör balıkçılık anketine katılan bireylerin günde ortalama kaç saat avlandıkları belirlenmiş ve günde üç saatten az avlanan 246 kişi (% 47.6), 3-4 saat arası avlanan 238 kişi (% 46), 4 saatten fazla 33 kişinin (% 6.4) avcılık yaptığı belirlenmiştir (Şekil 4.14). Ankete katılan bireylerin günlük ortalama avlandıkları süre ise 2.75 saat olarak belirlenmiştir.

Şekil 4.14. Ankete katılan bireylerin günde ortalama avlandıkları saat

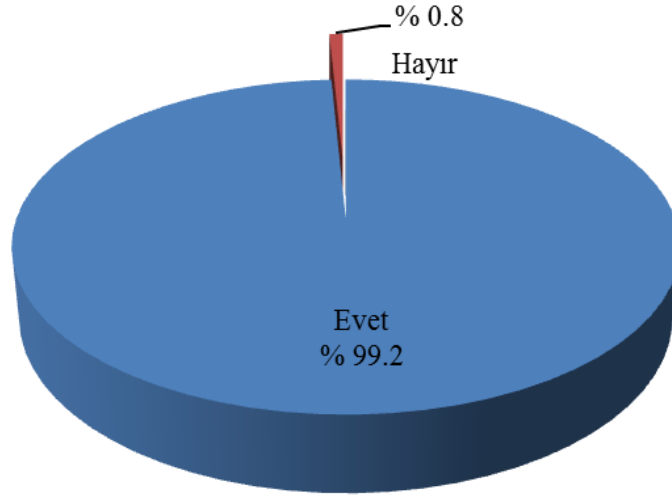
Gerçekleştirmiş oldukları bu sosyal aktiviteyi kaç kişinin birlikte yaptığı araştırılmış ve bu aktiviteye tek başına gidenler 350 kişi (% 67.7), iki kişi gidenler 103 kişi (% 19.9) , üç kişi gidenler 54 kişi (% 10.4) ve dört kişi gidenler 10 kişi (% 1.9) olduğu saptanmıştır (Şekil 4.15). Ankete katılan tüm bireyler göz önüne alındığında bu aktiviteyi ortalama 1.46 kişi gerçekleştirdikleri belirlenmiştir.

Şekil 4.15. Ankete katılan bireylerin avlanmaya birlikte gittikleri kişi sayısı

Amatör balıkçılık anketine katılan bireylere yakaladıkları balıkları tekrar denize iade edip etmedikleri sorulmuş ve bu anket çalışmasına katılan 517 kişinin, tamamının yakaladıkları balıkları tekrar denize iade etmedikleri görülmüştür.

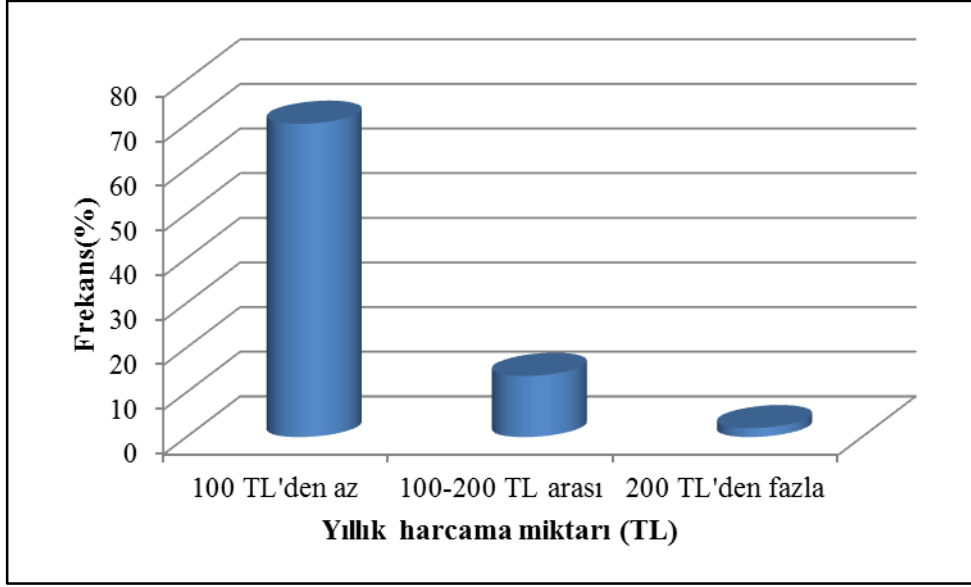
Küçük balıkları denize iade edip etmedikleri sorulmuş ve küçük balıkları denize iade edenlerin 513 kişi (% 99.2), iade etmeyenlerin 4 kişi (% 0.8) olduğu tespit edilmiştir (Şekil 4.16).

Şekil 4.16. Ankete katılanların yakaladıkları küçük balıkları denize iade etme oranları

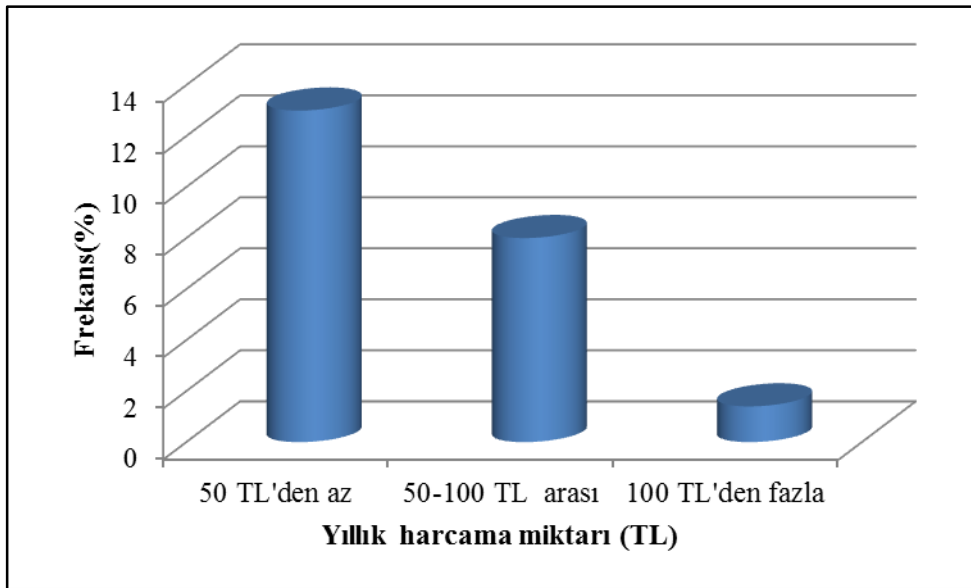
Ayrıca amatör balıkçılık anketine katılan bireylere yakaladıkları tüketilmeyen balık türlerini denize iade edip etmedikleri sorulmuş ve ankete katılanların tamamının yakaladıkları bu türleri tekrar denize iade ettikleri belirlenmiştir.

Amatör balıkçılık anketine katılan bireylerin 2013 yılında avcılık malzemesine harcadıkları miktarlar belirlenmiştir. Yüz liradan az harcama yapan 363 kişi (%70.2), 100-200 arası harcama yapan 71 kişi (% 13.7), 200 den fazla harcama yapan kişi sayısının ise 10 (% 2) olduğu saptanmıştır. Hiç harcama yapmayan ise 73 kişi (% 14.1) olarak belirlenmiştir (Şekil 4.17). Ortalama bir yılda avcılık malzemesine harcadıkları miktarın da 46 lira olduğu hesaplanmıştır.

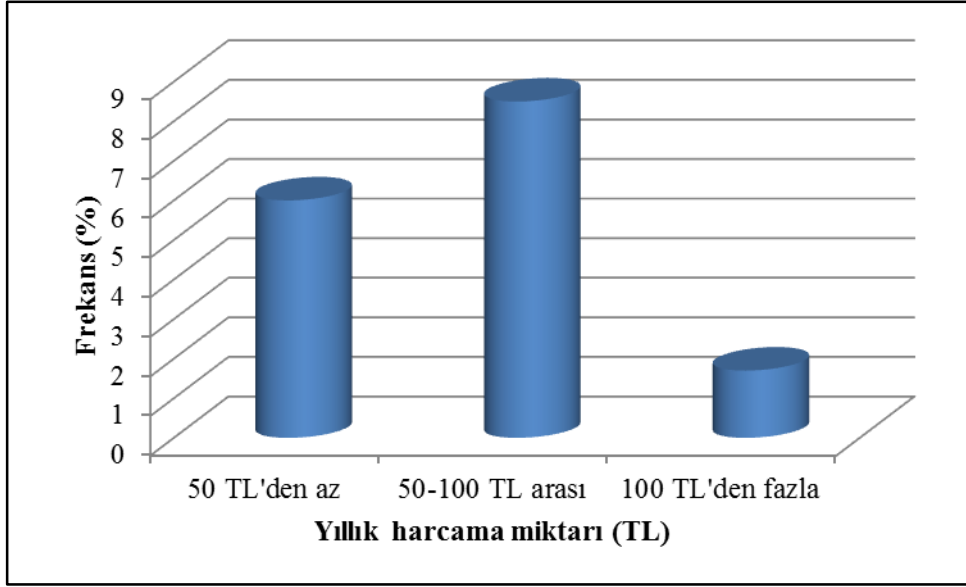
Şekil 4.17. Ankete katılanların 2013 yılında avcılık malzemesine harcama oranları

Amatör balıkçılık anketine katılan bireylerin 2013 yılında, su ürünleri avcılığında kullandıkları yem için harcadıkları miktarlar belirlenmiş ve 50 liranın altında harcama yapan 67 kişi (% 13), 50-100 lira arası harcama yapan 42 kişi (% 8), 100 liradan fazla harcama yapan 7 kişi (% 1.4) olduğu saptanmıştır. Yem için 2013 sezonunda harcama yapmayan 401 kişi (% 77.6) olduğu görülmüştür (Şekil 4.18). Bir yıl içerisinde ortalama harcama ise 48 lira olarak belirlenmiştir.

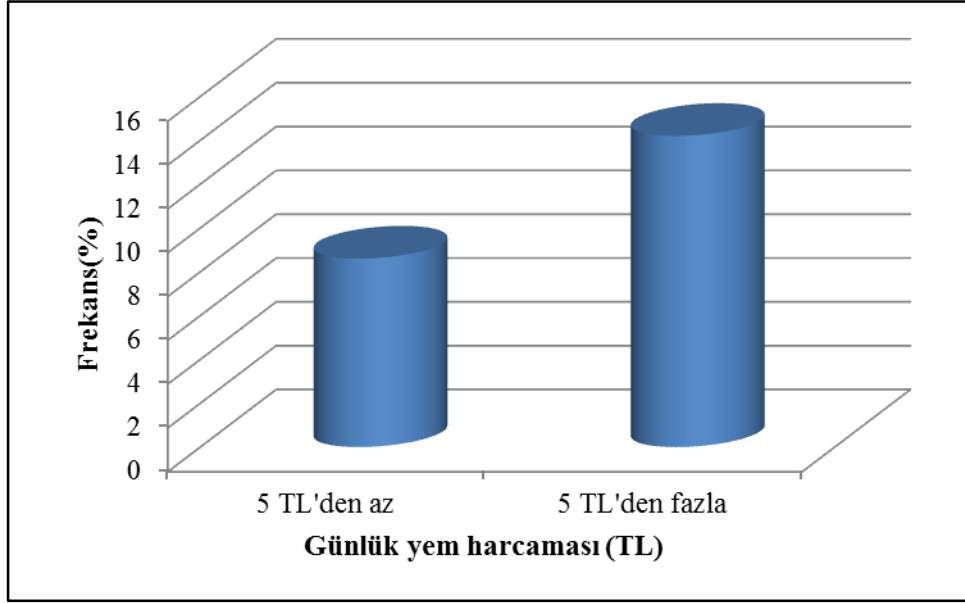
Şekil 4.18. Ankete katılanların 2013 yılında yem için yaptıkları harcama oranı

Amatör balıkçılık anketine katılan bireylerin 2013 yılında, su ürünleri avcılığında ulaşım için bir yıl boyunca ortalama 65.4 lira harcadıkları belirlenmiştir. Ulaşım için 50 liradan az harcama yapan kişi sayısı 31 (% 6), 50 ile 100 lira arası harcama yapan kişi sayısı 44 (% 8.5), 100 liradan fazla harcama yapan kişi sayısı 9 (% 1.7), ulaşım için harcama yapmayan kişi sayısı 433 (% 83.8) olarak tespit edilmiştir (Şekil 4.19).

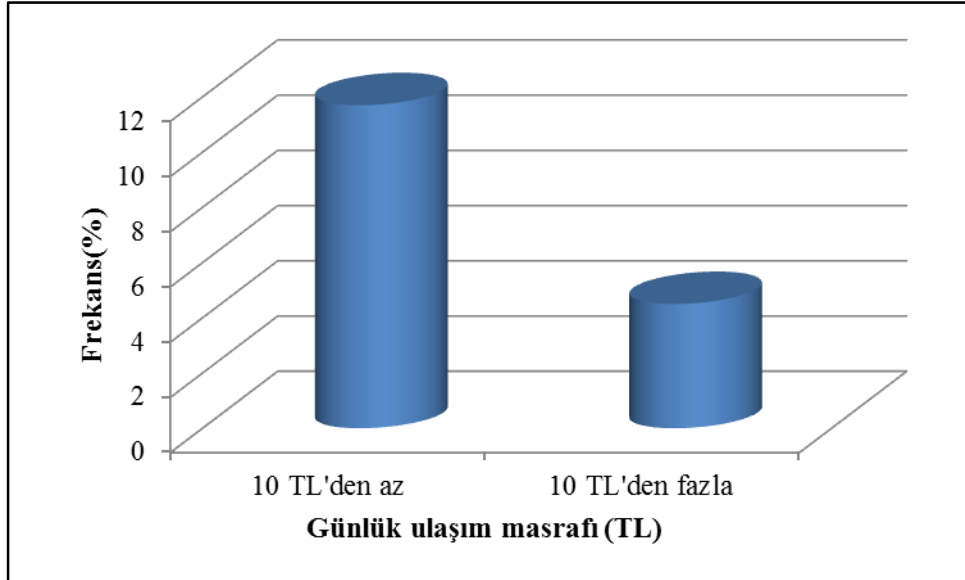
Şekil 4.19. Ankete katılanların avcılık için 2013 yılında ulaşımına harcadığı para miktarı

Amatör balıkçılık anketine katılan bireylerin, su ürünleri avcılığında günlük yem alımı için ortalama 5.5 lira harcadıkları belirlenmiştir. Anket sonuçlarına göre, 5 liradan az harcama yapan 44 kişi (% 8.5), 5 liradan fazla harcama yapan 73 kişi (% 14.1) olduğu saptanmıştır. Harcama yapmayan ise 400 kişi % 77.4 olduğu görülmüştür (Şekil 4.20).

Şekil 4.20. Ankete katılan bireylerin avcılık için günlük yem masrafı

Amatör balıkçılık anketine katılanların “Av Sahasına Ulaşmadaki Günlük Ortalama Ulaşım İçin Harcadıkları Miktarın Dağılımı” Şekil 4.21’ de verilmektedir.

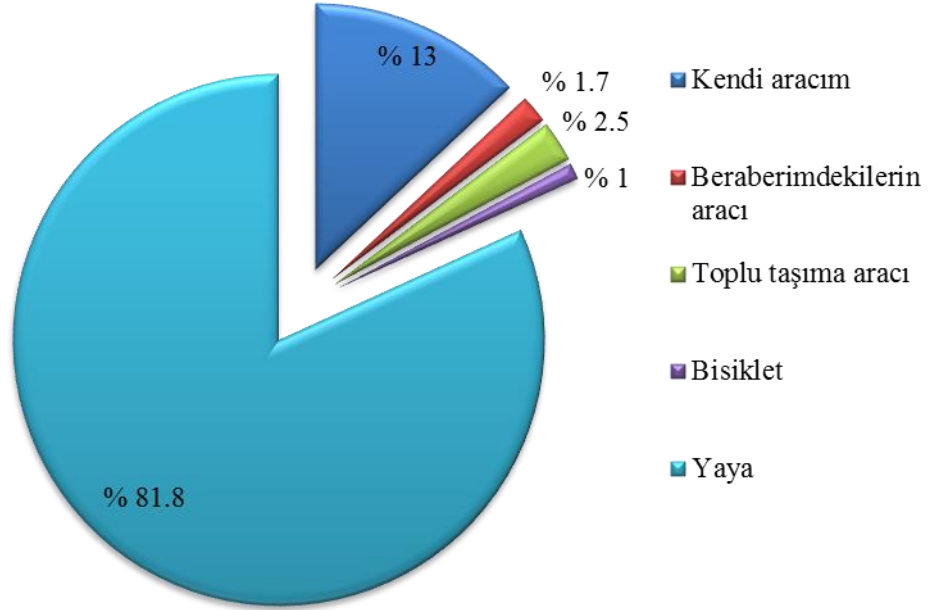

Şekil 4.21. Ankete katılan bireylerin avcılık için günlük ulaşım masrafı

Amatör balıkçılık anketine katılan bireylerin, su ürünleri av sahasına ulaşımında günlük ortalama 6.15 lira harcadıkları belirlenmiştir. 10 Liradan az harcama yapan 60 kişi (% 11.6), 10 lira ve üzeri harcama yapan 23 kişi (% 4.5) olduğu saptanmıştır. Ulaşım için harcama yapmayan 434 kişi (% 83.9) olduğu görülmüştür.

Ankete katılanların 2013 yılında avcılık malzemesi, yem ve ulaşım için harcadıkları para miktarı oranlarının ortalama değeri 53 TL olarak saptanmıştır.

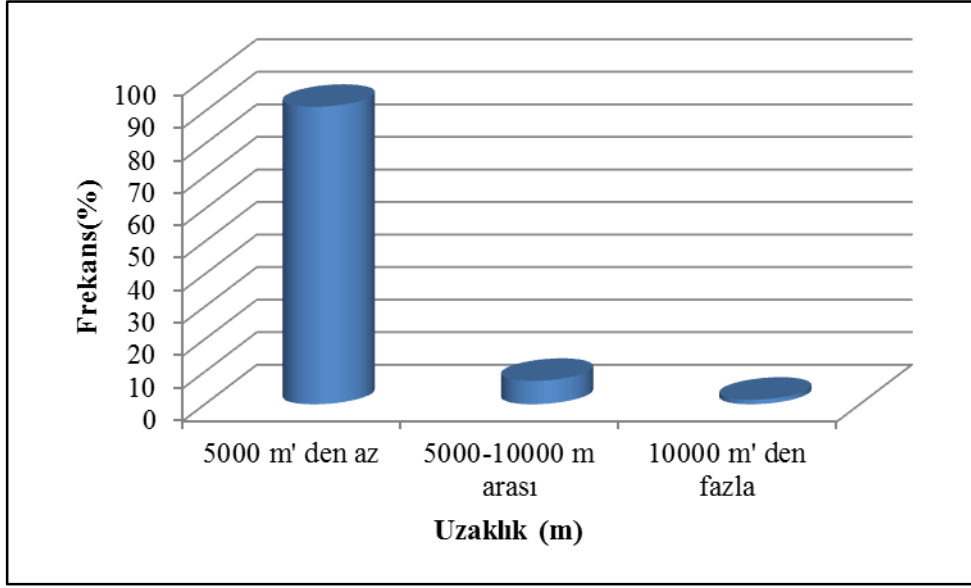
Amatör balıkçılık anketine katılanların “Av Sahasına Ulaşmada Kullandıkları Araçların Dağılımı” Şekil 4.22 'de verilmektedir.

Şekil 4.22. Ankete katılan bireylerin av sahasına ulaşmada kullandıkları araçlar

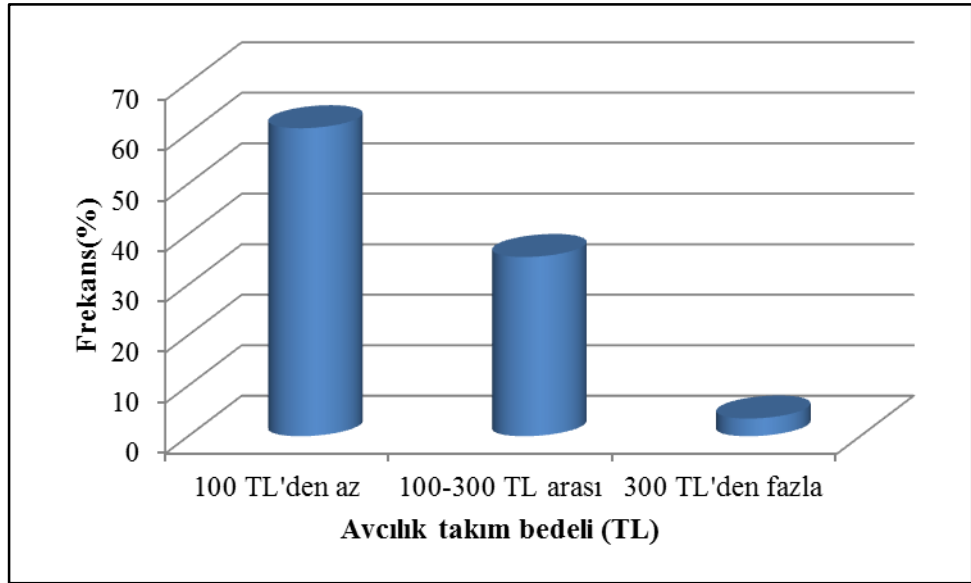
Çalışma sonuçlarına göre, av sahasına kendi aracıyla gelen 67 kişi (% 13.0), toplu taşıma aracıyla gelen 13 kişi (% 2.5), bisikletle gelenler 5 kişi (% 1.0) ve av sahasına yaya olarak gelen 423 kişi (% 81.8) olduğu belirlenmiştir.

Amatör balıkçılık anketine katılan bireylerin, su ürünleri av sahasına uzaklıkları belirlenmiştir. Av sahasına uzaklık 5 km' den az olan kişi sayısı 473 kişi (% 91.4), 5-10 km arası olan 37 kişi (% 7.2), 10 km den fazla 7 kişi (% 1.4), ortalama ise 2.17 km olduğu belirlenmiştir (Şekil 4.23).

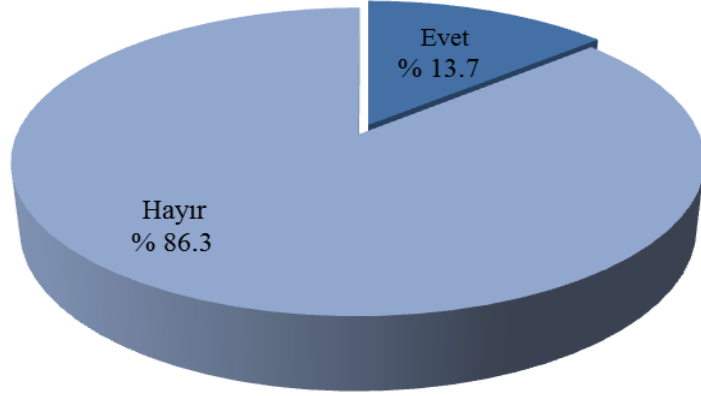
Şekil 4.23. Ankete katılan bireylerin av sahasına geliş uzaklıkları

Amatör balıkçılık anketine katılan bireylerin, su ürünleri avcılığında kullandıkları av takımlarının bedelleri belirlenmiştir. Av takım bedeli 100 lira altında olan 315 kişi (% 61), 100-300 lira arası olan 184 kişi (% 35.5), 300 liradan fazla 18 kişi (% 3.5) olduğu tespit edilmiştir (Şekil 4.24). Ortalama av takım bedeli ise 110 lira olarak bulunmuştur.

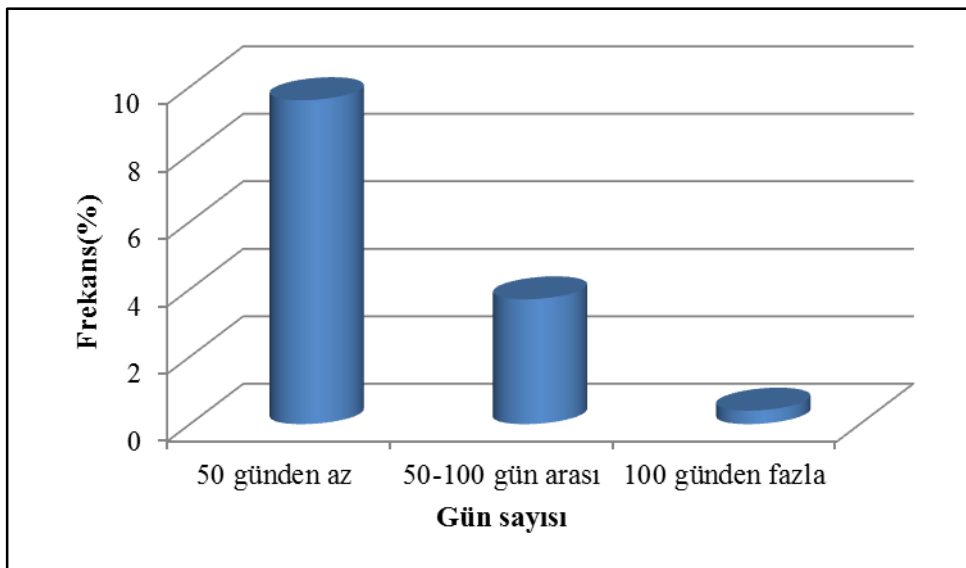
Şekil 4.24. Ankete katılan bireylerin avcılık takım bedelleri

Amatör balıkçılık anketine katılan bireylerden, su ürünleri avcılığında tekne kullananların sayıları 71 kişi (% 13.7) tekne ile avcılık yapmayan 446 kişi (% 86.3) olduğu görülmüştür (Şekil 4.25).

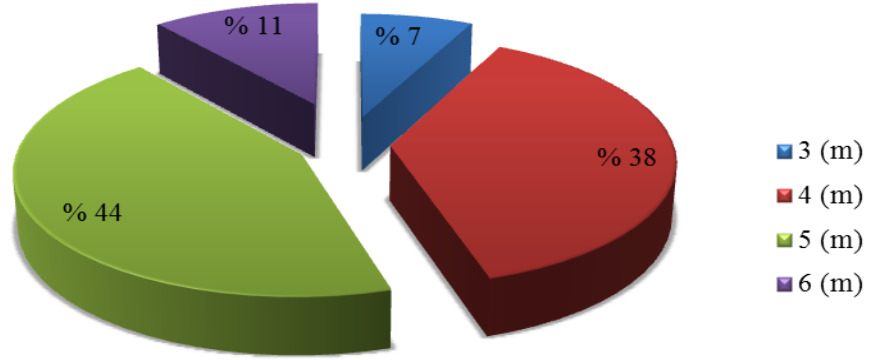
Şekil 4.25. Ankete katılan bireylerin avcılıkta tekne kullanma oranları

Amatör balıkçılık anketine katılan bireylerden, su ürünleri avcılığında tekne kullanan bireyler ve bir yılda tekne ile avcılık yaptıkları gün sayıları belirlenmiştir (Şekil 4.26). Tekne ile bir yılda 50 günden az avlanma yapan 50 kişi (% 71), 50-100 gün arasında avlama yapan 19 kişi (% 26), 100 günden fazla avcılık yapan 2 kişi (% 3) olduğu saptanmıştır. Tekne ile ortalama 36.8 gün avcılık yapıldığı belirlenmiştir.

Şekil 4.26. Ankete katılan bireylerin bir yılda tekneyle avcılık yaptıkları gün sayısı

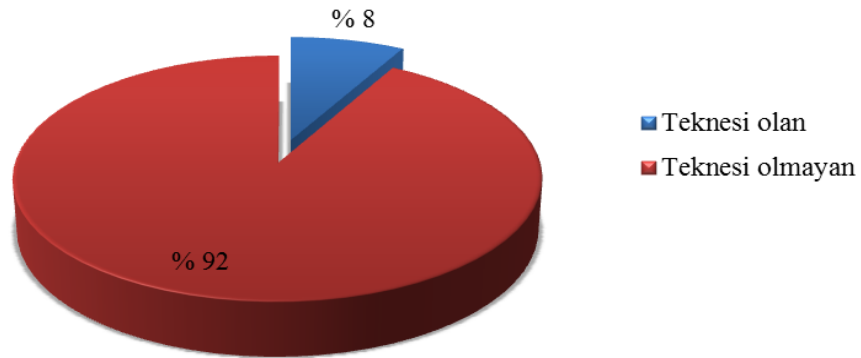
Bölgede amatör teknelerle avcılık yapanların kullandıkları tekne boylarının dağılımları Şekil 4.27' de verilmektedir.

Şekil 4.27. Ankete katılan bireylerin kullandıkları tekne boyları

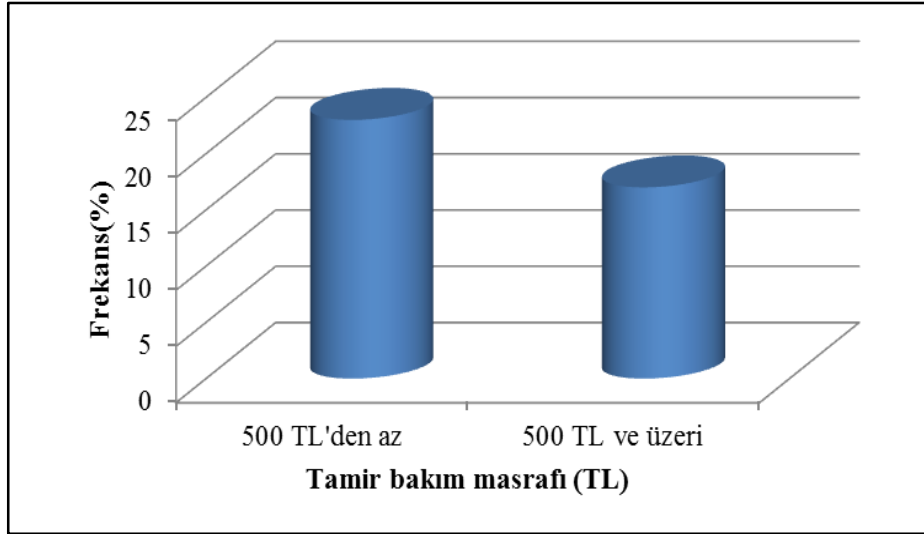
Tekne boyları incelendiğinde 3 m tekne ile avcılık yapan 5 kişi (% 7) 4 m tekneyle avcılık yapan 27 kişi (% 38), 5 m tekneyle avcılık yapan 31 kişi (% 44), 6 m tekneyle avcılık yapan 8 kişi (% 11) olduğu saptanmıştır.

Amatör balıkçılık anketine katılan bireylerin, su ürünleri avcılığında kullandıkları amatör tekneye sahip olan 39 kişi (% 8) tekne sahibi olmayan 478 kişi (% 92) tespit edilmiştir (Şekil 4.28).

Şekil 4.28. Ankete katılanlardan teknesi olanların oranı

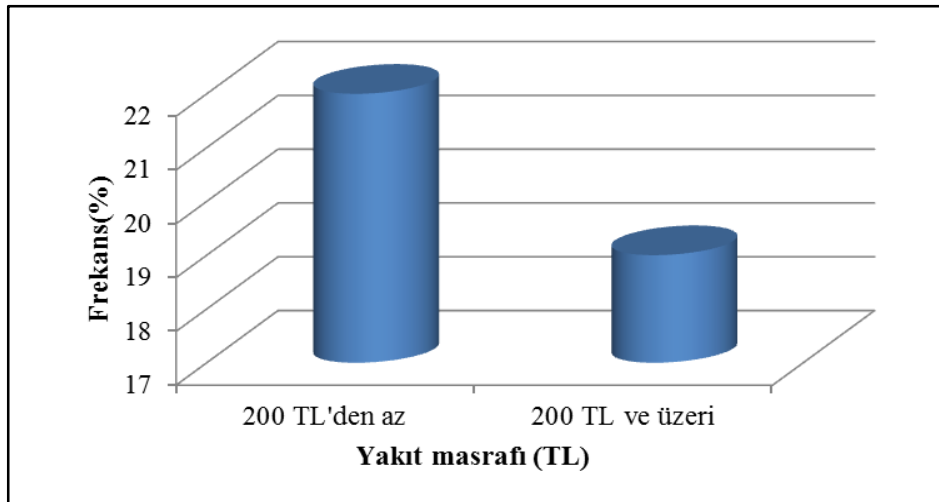
Tekne sahiplerine, teknelerine bir yılda yaptıkları masrafları sorulmuş ve elde edilen bulgular Şekil 4.29' da verilmiştir.

Şekil 4.29. Ankete katılanların amatör teknelerine bir yılda yaptıkları bakım masrafı

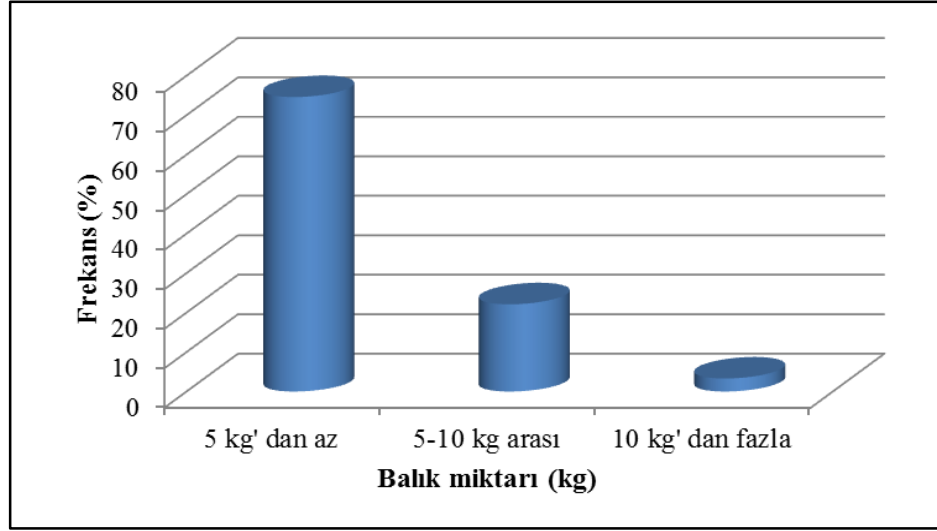
Amatör balıkçı teknesi için bir yıl içinde 500 liradan az harcama yapan 23 kişi (% 57), 500 lira ve üzeri harcama yapan 17 kişi (% 43), olduğu saptanmıştır. Ortalama yapılan harcama ise 376.25 lira olduğu belirlenmiştir.

Amatör balıkçılık anketine katılan bireylerin, su ürünleri avcılığında kullandıkları teknelerinde bir yıl içinde harcadıkları yakıt masrafı belirlenmiştir (Şekil 4.30). 200 liradan az harcama yapan 22 kişi (% 54), 200 lira ve üzeri harcayan 19 kişi (% 46) ortalama ise 215 lira harcadığı tespit edilmiştir.

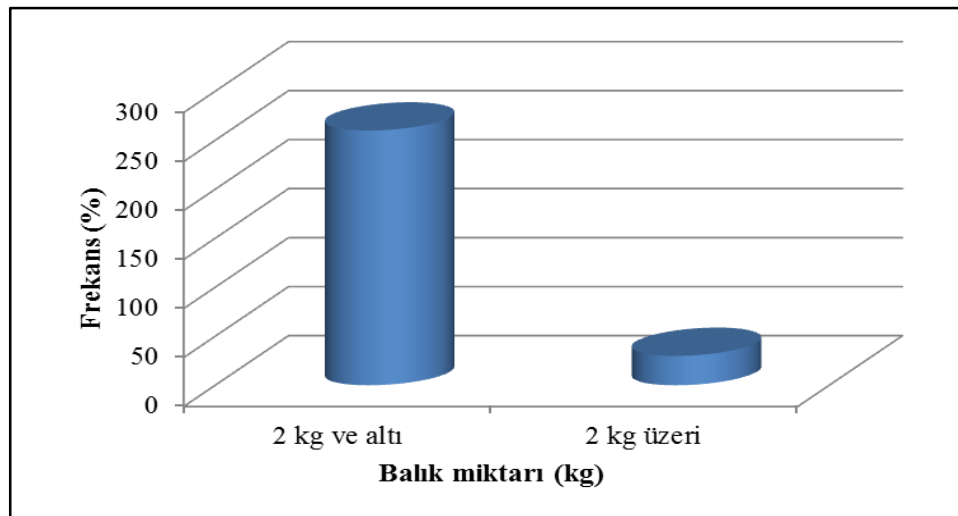
Şekil 4.30. Ankete katılanların kullandıkları tekneye bir yılda yaptıkları yakıt masrafı

Amatör balıkçılık anketine katılan bireylerin, su ürünleri avcılığında bir günde maksimum yakaladıkları balık miktarları belirlenmiştir. 5 kg altında balık yakalayan 386 kişi (% 74.6), 5-10 kg arası balık yakalayan 114 kişi (% 22.1), 10 kg'dan fazla balık avlayan 17 kişi (% 3.3) olduğu bulunmuştur (Şekil 4.31). Günlük ortalama yakaladıkları maksimum balık miktarı 3.5 kg olarak tespit edilmiştir.

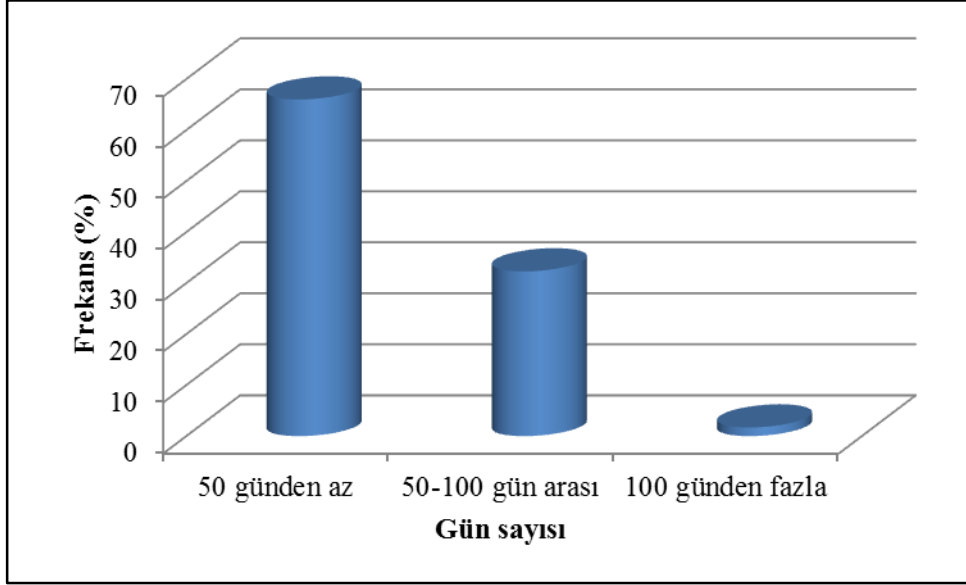
Şekil 4.31. Ankete katılan bireylerin bir günde yakaladığı maksimum balık miktarı

Amatör balıkçılık anketine katılan bireylerin, ortalama bir günde yakaladıkları balık miktarı 2 kg ve altı 463 kişi (% 89.5), 2 kg üzeri 54 kişi(% 10.5) olduğu tespit edilmiştir (Şekil 4.32). Günlük ortalama yakalanan balık miktarı ise 1.38 kg olarak belirlenmiştir.

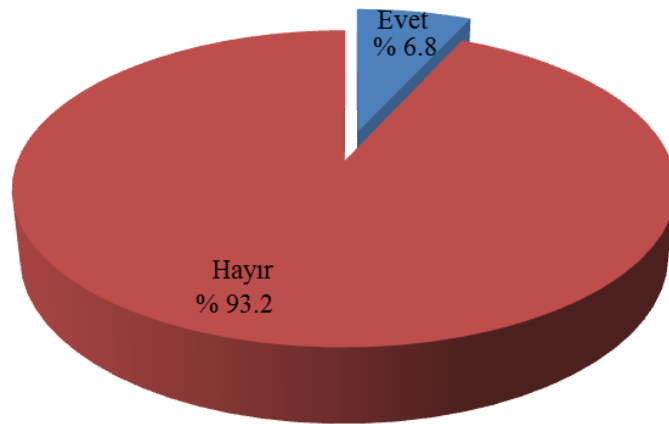
Şekil 4.32. Ankete katılan bireylerin bir günde ortalama yakaladığı balık miktarı

Amatör balıkçılık anketine katılan bireylerin, ortalama yılda 41 gün avcılık yaptıkları belirlenmiştir. Yılda 50 günden az avcılık yapan 341 kişi (% 66), 50-100 gün arası avcılık yapan 167 kişi (% 32.3), 100 günden fazla avcılık yapan 9 kişi (% 1.7) olduğu saptanmıştır (Şekil 4.33).

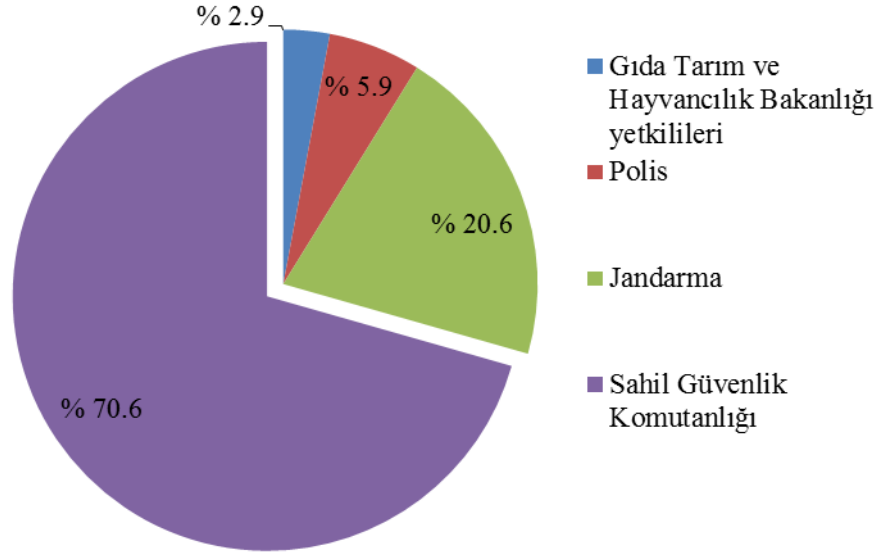
Şekil 4.33. Ankete katılan bireylerin bir yılda kaç gün avcılık yaptıkları

Avcılık yaparken yetkililer tarafından denetlenme yapılıp yapılmadığı sorulmuş ve yetkililer tarafından denetlenen 35 kişi (% 6.8), hiç denetlenmeyen 482 kişi (% 93.2) belirlenmiştir (Şekil 4.34).

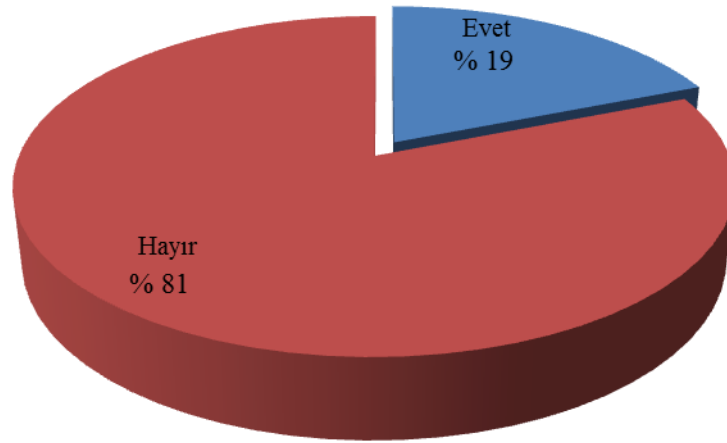
Şekil 4.34. Ankete katılan bireylerin yetkililer tarafından denetlenme durumu

Yapılan denetlemelerin büyük bir kısmının da Sahil Güvenlik Komutanlığına yapıldığı saptanmıştır (Şekil 4.35).

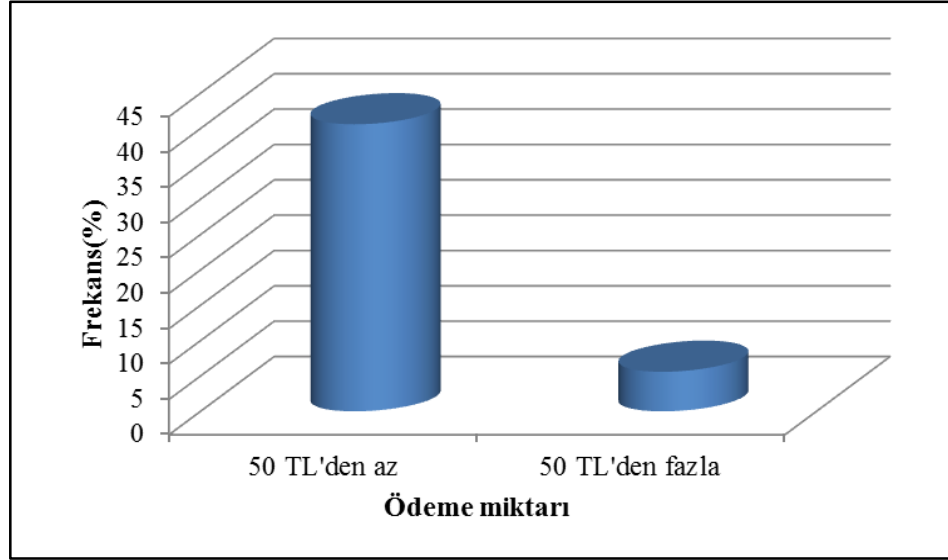
Şekil 4.35. Ankete katılan bireylerin kimler tarafından denetlenme durumu

Amatör balıkçılık anketine katılan bireylere, zorunlu kayıt defteri (tür, ağırlık, boy) tutma isteği olup olmadığı sorulmuş ve kayıt defteri tutmak istemeyenlerin sayısı 419 (% 81) olduğu tespit edilmiştir (Şekil 4.36).

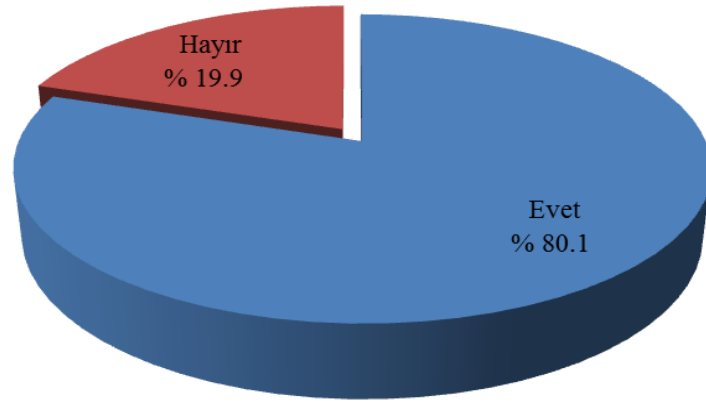
Şekil 4.36. Ankete katılan bireylerin zorunlu kayıt defteri tutma isteği oranı

Amatör balıkçılık anketine katılan bireylerin, amatör balıkçılığın gelecekte devamı için ödemek istedikleri miktarın olup olmadığı sorulmuş ve yıllık 50 lira altında ödemek isteyen 210 kişi (% 40.6), 50 lira ve üzeri ödemek isteyen 29 kişi (% 5.6), hiç bir ücret ödemek istemeyen 278 kişi (% 53.8), ortalaması ise 26.5 lira olduğu saptanmıştır (Şekil 4.37).

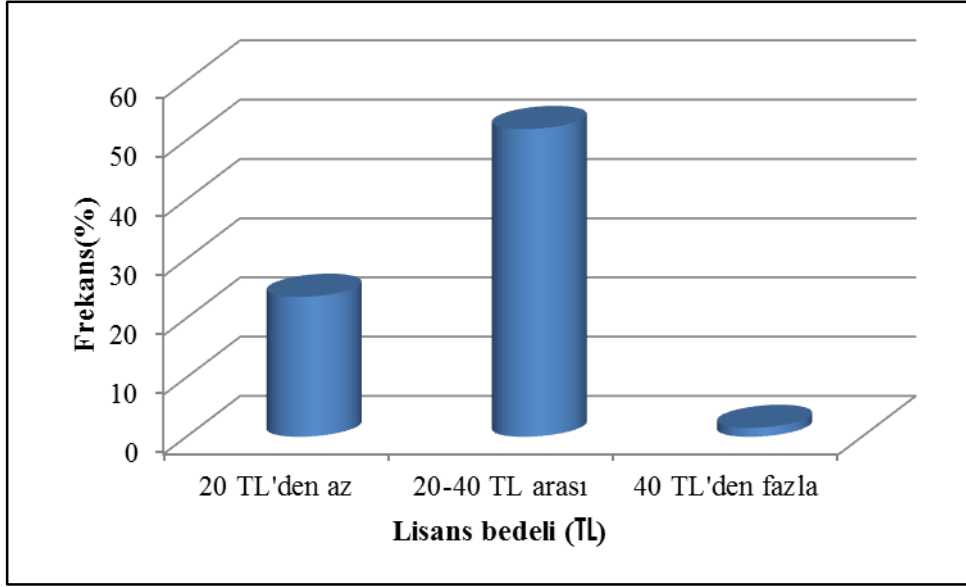
Şekil 4.37. Ankete katılan bireylerin amatör balıkçılığın geleceği için ödemek istedikleri miktar oranları

Amatör balıkçılık anketine katılan bireylerin, amatör balıkçılık lisansının zorunlu hale getirilmesi durumu sorulmuş, zorunlu olması gerektiğini söyleyen 414 kişi (% 80.1) zorunlu olmasını istemeyen 103 kişi (% 19.9) belirlenmiştir (Şekil 4.38).

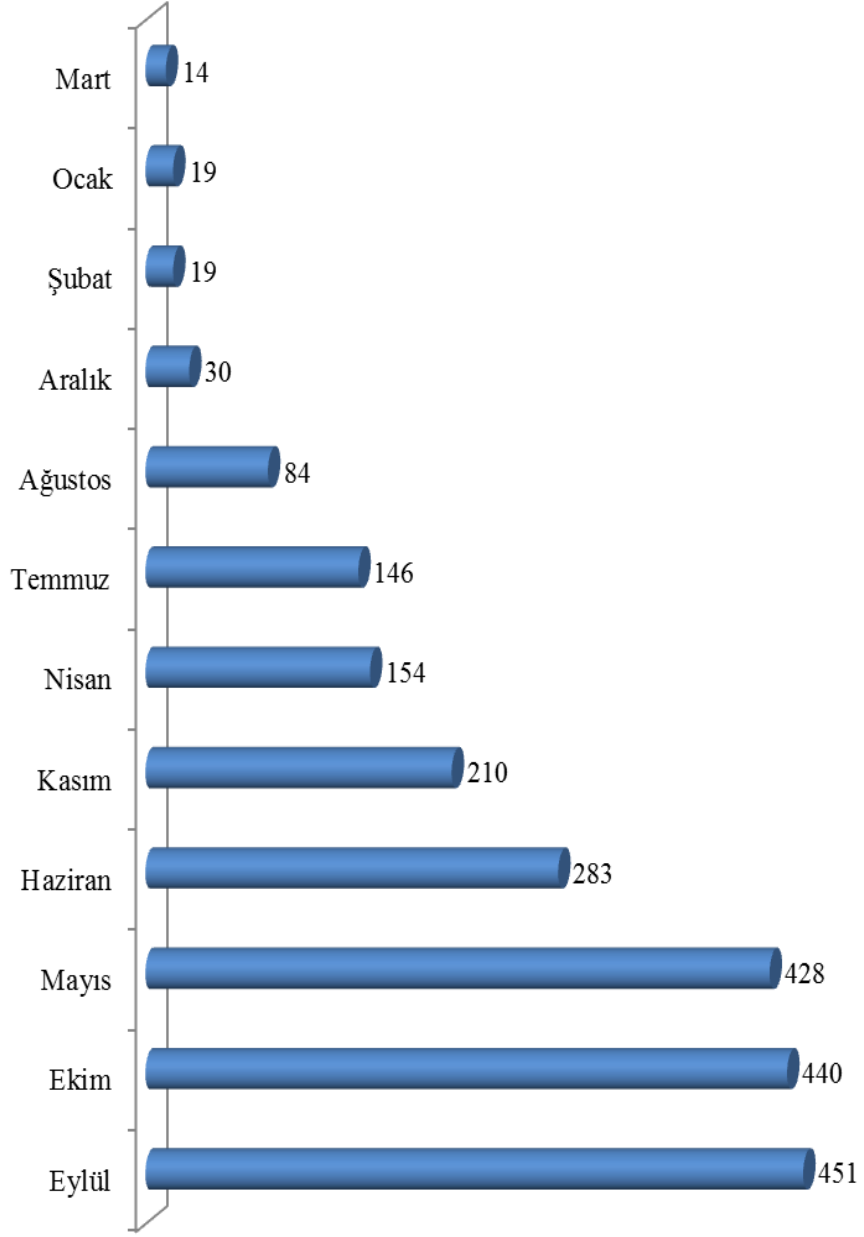
Şekil 4.38. Ankete katılan bireylerin amatör balıkçılık lisansının zorunlu olma durumu

Amatör balıkçılık anketine katılan bireylerin, amatör balıkçılık lisans bedeli olarak yıllık ne kadar ödemek istedikleri sorulmuş, yılda 20 TL altı ödemek isteyen 122 kişi (% 23.6), 20-40 TL arası ödemek isteyen 267 kişi (% 51.7), 40 liradan fazla ödemek isteyen 9 kişi (% 1.8) ve lisans bedeli ödemek istemeyen 119 kişi (% 23) olduğu ve ortalama ödenmek istenen miktarın 19.71 TL olduğu tespit edilmiştir (Şekil 4.39).

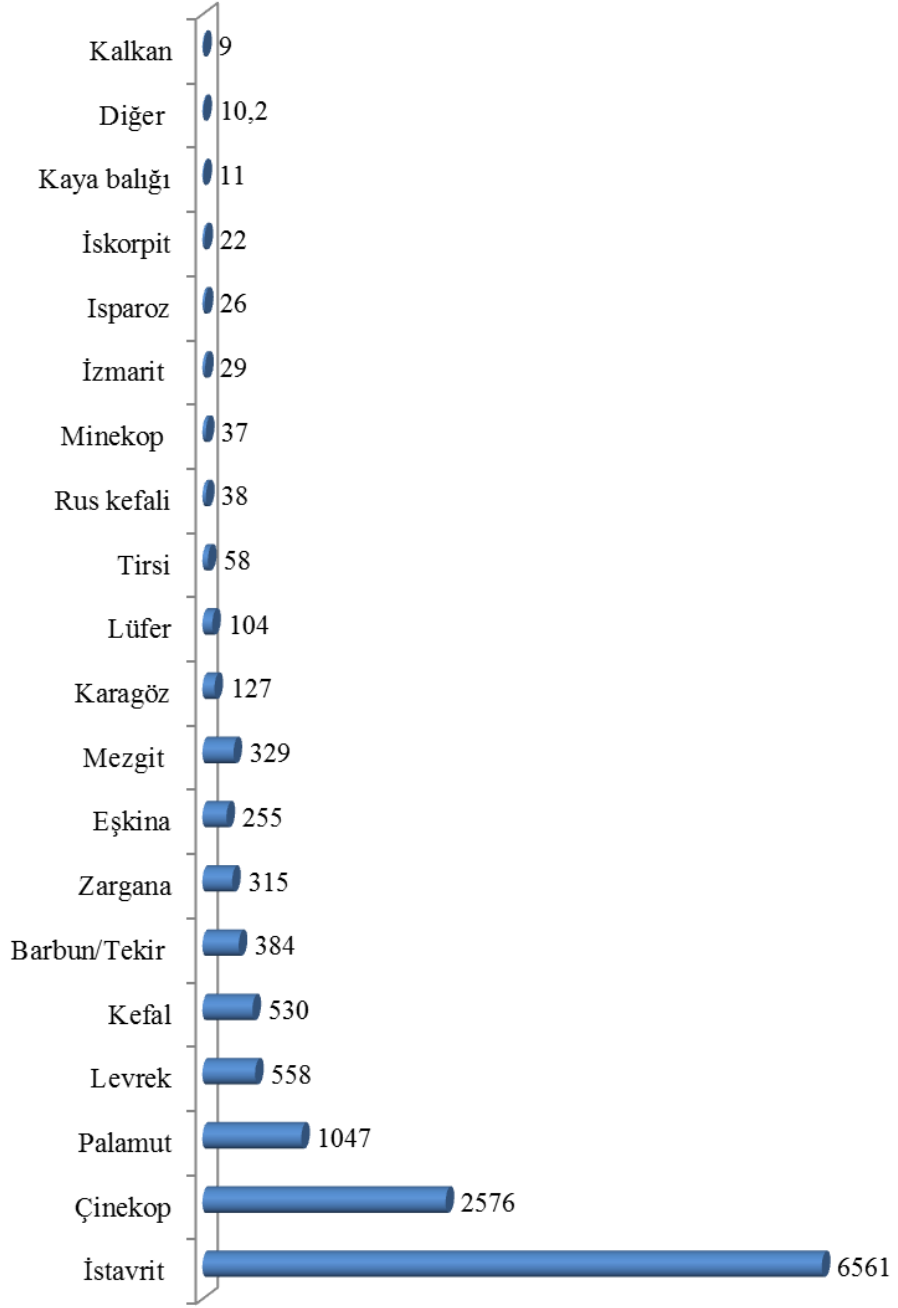
Şekil 4.39. Ankete katılan bireylerin amatör balıkçılık lisansına ödemek istediği miktar

Amatör balıkçılık anketine katılan bireylerin, amatör balıkçılık aktivitesini gerçekleştirdiği aylar ve bu aylarda avlanan amatör balıkçı sayısı belirlenmiştir. Amatör balıkçılarca, özellikle çinekop ve istavrit balığının kıyıya yaklaştığı ve amatörlerce kıyıda at çekle yöntemiyle avlandığı eylül-ekim aylarında av sahası çok kullanılmıştır. En yüksek kişi sayısı eylül ayında 451 kişi (% 19.7) olduğu belirlenmiştir. Ocak, Şubat, Mart aylarında ise daha çok levrek avcılığı için amatör balıkçılar av sahasını kullanmıştır (Şekil 4.40).

Şekil 4.40. Aylara göre avlanan amatör balıkçı sayısı

Amatör balıkçılık anketine katılan bireylerin, amatör balıkçılık aktivitesinde yıllık avladıkları balık türleri ve miktarlarını belirlenmiştir. İstavrit balığı 6561 kg ve % 50.3' lük oranla amatör balıkçılarca en çok avlanan tür olmuştur. Çinekop ise 2576 kg ve % 19.7 oranıyla ikinci avlanan türdür (Şekil 4.41).

Şekil 4.41. Avlanan balık türleri ve yıllık miktarları

5. TARTIŞMA

Amatör balıkçılık çok kişi tarafından tutku haline gelmiş boş zaman geçirme ve eğlence etkinliği olmuştur. Bu etkinlik çalışan kesimin azda olsa yorgunluğunu atmasına ve zihinsel dinlenmesine olanak sağlamış olur. Tutku haline gelen bu etkinliği yapan amatör balıkçı sayısı her geçen gün artmaktadır. Dolayısıyla amatör balıkçılarla ilgili çalışmaların yapılması sürdürülebilir balıkçılık için önem arz etmektedir. Yaptığımız bu çalışma amatör balıkçılığın sürdürülebilirliğine katkı sağlayacağı mutlaklıdır. Bu konuda Tunca ve ark. (2013) tarafından Foça ve Gökova Özel Çevre Koruma Bölgeleri'nde amatör balıkçılık üzerinde yapılan çalışmada amatör balıkçıların yaş ortalamaları sırasıyla 42.6 ve 45.7 olarak tespit edilmiştir. Dırmıkcı (2009) İzmir Körfezi'nde kıyıda yapılan amatör balıkçılar üzerine yaptığı çalışmada yaş dağılımlarında % 64 oranında 25-50 yaş arasının en fazla yaş gurubu olduğunu tespit etmiştir. Kuru (2013) İzmir Körfezi kıyı şeridinde avlanan amatör balıkçılar üzerinde yaptığı çalışmada amatör balıkçıların en yoğun % 28 oranında 50-59 yaş aralığında avcılık yaptığını belirlemiştir. Ateşşahin ve ark. (2014) Elazığ ilinde amatör balıkçılar üzerine yaptıkları çalışmada % 62.2 oranında 21-40 yaş aralığında yoğun avcılık yapıldığını saptamışlardır. Dalkıran ve Baki (2009) Yalova ilinde sportif (amatör) balıkçılık üzerinde yapmış oldukları çalışmada amatör su ürünleri avcılığı faaliyetinde bulunanların büyük bir kısmının % 41.06 oranında 51 yaş ve üzeri kimselerden oluştuğunu tespit etmişlerdir. Doğan ve Çağiltay, (2012) Haliç ve üzerinde kurulu Atatürk ve Galata Köprülerinde amatör olta balıkçılığı yapanlar üzerine yaptıkları araştırmada su ürünleri avcılığı faaliyetinde bulunanların 30-39 yaş ve % 29.3 ile en yüksek orana sahip olduklarını belirlemişlerdir. Aydın ve ark. (2013) ise Ordu ilinde yaptıkları çalışmada yaş ortalamalarını 35 olarak saptamışlardır. Giresun, Trabzon, Rize, Artvin illerinde yaptığımız araştırmada (% 46.5) 41-60 yaş aralığında yoğun avcılık yapıldığı saptanmıştır. Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yaptığımız bu çalışma ile Tunca ve ark., (2013), Dırmıkcı (2009), Kuru (2013), Dalkıran ve Baki (2009), Aydın ve ark.,(2013) amatör balıkçıların yaş ortalaması üzerinde yaptıkları çalışmaların benzer özellikler gösterdiği, Doğan ve Çağiltay (2012), Ateşşahin ve ark. (2014)'nın yapmış oldukları çalışmalarla farklılık gösterdiği, bu farklılığın Doğu Karadeniz Bölgesi'nde emekli oranının amatör

balıkçılar içerisinde fazla olması, genç nüfusun aktif çalışıyor olması, balıkçılığa daha az vakit ayırmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tunca ve ark. (2013) yılında Foça ve Gökova Özel Çevre Koruma Bölgeleri'nde amatör balıkçılık üzerine yaptıkları çalışmada amatör balıkçıların cinsiyet dağılımında, Foça ÖÇK Bölgesi'nde % 96.9'la, Gökova Özel Çevre Koruma Bölgesinde de % 89.2 ile erkek oranının fazlalığını saptamışlardır. Dırmıkcı, (2009) İzmir Körfezi'nde kıyıda yapılan amatör balıkçılık üzerine yaptığı çalışmada cinsiyet dağılımında % 94 oranı ile erkek fazlalığını tespit etmiştir. Kuru (2013) İzmir Körfezi'nde amatör balıkçılık üzerine yaptığı çalışmada cinsiyet oranlarında % 96 ile erkek oranının fazlalığını saptamıştır. Ateşşahin ve ark., (2014) Elazığ ilinde amatör balıkçılar üzerine yaptıkları çalışmada cinsiyet dağılımında % 94.6 oranında, Aydın ve ark. (2013) ise Ordu ilinde % 99.2 olarak erkek fazlalığını belirlemişlerdir. Yaptığımız bu araştırmada (% 97.7) erkek oranının fazlalığı saptanmıştır. Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yaptığımız bu çalışmada amatör balıkçılığı tercih eden cinsiyet oranlarının Tunca ve ark.,(2013), Dırmıkcı (2009), Kuru (2013), Ateşşahin ve ark. (2014), Aydın ve ark., (2013) yaptıkları çalışmalara benzer oranlarda olduğu görülmüştür.

Tunca ve ark. (2013), Foça ve Gökova Özel Çevre Koruma Bölgeleri'nde amatör balıkçılık üzere yaptıkları çalışmada meslek dağılımında, Foça ÖÇK Bölgesi'nde emekli % 30, Gökova ÖÇK Bölgesi'nde ise kamu personelinin % 32.3 ile ön plana çıktığını saptamışlardır. Dırmıkcı (2009), İzmir Körfezi'nde en yüksek oranın % 72 ile çalışan gurup olduğunu tespit etmiştir. Kuru (2013), İzmir Körfezi ise ilk sırayı % 49.5 oranı ile emekli gurubunun oluşturduğunu belirlemiştir. Ateşşahin ve ark. (2014), Elazığ ilinde amatör balıkçılar üzerine yaptıkları çalışmada meslek dağılımında % 54.1 ile kamu personelinin en yüksek oranda olduğunu tespit etmişlerdir. Doğan ve Çağıltay (2012), Haliç ve üzerinde kurulu Atatürk ve Galata Köprülerinde amatör olta balıkçılığı yapanlar üzerine yaptıkları araştırmada en yüksek oranı % 72.4 ile serbest meslek gurubunun oluşturduğunu belirlemişlerdir. Aydın ve ark. (2013), Ordu ilinde amatör balıkçılar içerisinde % 22.5 oranında kamu personelinin en yüksek meslek gurubu olduğunu saptamışlardır. Yapılan bu araştırmada (% 30) emekli gurubunun yüksekliği saptanmıştır. Bu çalışma ile Tunca ve ark. (2013) ve Kuru (2013)'nun yaptıkları çalışmalara benzer guruplar olduğu,

Dırmıkcı, (2009), Ateşşahin ve ark., (2014) Doğan ve Çağiltay (2012), Aydın ve ark., (2013)'nın yaptıkları çalışmalarla farklı meslek guruplarında olduğu anlaşılmıştır. Yapılan tüm çalışmalar değerlendirildiğinde emekli ve kamu çalışanı oranının yüksek grup olduğu görülmektedir.

Tunca ve ark. (2013), Foça ve Gökova Özel Çevre Koruma Bölgeleri'nde amatör balıkçılık üzerine yaptıkları çalışmada Foça ve Gökova ÖÇK Bölgeleri'nde sırasıyla % 70 ve % 77'lik oranında, Dırmıkcı (2009), İzmir Körfezi'nde % 76 oranında, Ateşşahin ve ark. (2014), Elazığ ilinde % 67.6 oranında, Doğan ve Çağiltay, (2012), Haliç ve üzerinde kurulu Atatürk ve Galata Köprülerinde % 83.8 oranında, Aydın ve ark., (2013) Ordu ilinde % 70 oranında amatör balıkçıların medeni durumlarının evli bireylerden oluştuklarını tespit etmişlerdir. Yaptığımız bu çalışmada ise (% 82.4) evli bireylerin yüksek oranda olduğu belirlenmiştir. Amatör balıkçılıkla uğraşan bireylerde evlilik oranının genelde yüksek olduğu belirlenmiştir.

Tunca ve ark. (2013) yine yaptıkları çalışmada balıkçıların eğitim durumlarının, Foça ve Gökova ÖÇK Bölgeleri'nde ortalama 11 yıl olarak saptamışlardır. Dırmıkcı, (2009) İzmir Körfezi'nde kıyıda yapılan amatör balıkçılık üzerine yaptığı çalışmada öğrenim durumu dağılımının % 38 oranında ilköğretim, % 38 oranında yükseköğrenim olduğunu tespit etmiştir. Kuru (2013), İzmir Körfezi kıyı şeridinde amatör balıkçılık üzerine yaptığı çalışmada eğitim durumlarını % 38.5 oranla ilköğretim mezunu olanların en yüksek oranda olduğunu belirlemiştir. Ateşşahin ve ark. (2014) yaptıkları çalışmada öğrenim durumlarındaki en yüksek oranı % 43.2 ile lisans mezunlarının, Doğan ve Çağiltay, (2012) % 40.1 oranı ile ilköğretim mezunlarının, Aydın ve ark. (2013), % 43.3 ile amatör balıkçılık yapanlar içerisinde en yüksek oranda lise mezunu olduğunu saptamışlardır. Yaptığımız bu araştırmada lise mezunu (% 37.3), ilköğretim mezunu (% 32.7) yoğunlukta olduğu tespit edilmiştir. Bu çalışmada amatör balıkçıların eğitim durumlarının Tunca ve ark.(2013) ve Çağiltay (2012)'in yaptıkları çalışmalara benzer, Dırmıkcı (2009), Kuru (2013), Doğan ve Çağiltay (2012), Ateşşahin ve ark. (2014), Aydın ve ark. (2013)'nin yaptıkları çalışmalarla farklı eğitim guruplarından oluştuğu anlaşılmıştır. Bu farklılığın bölgedeki eğitim düzeyinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tunca ve ark. (2013) yaptıkları çalışmada, 500-1000 TL (% 33.9), Ateşşahin ve ark., (2014) Elazığ ilinde amatör balıkçılar üzerine yaptıkları çalışmada 0-750 TL (% 29.7), Aydın ve ark., (2013) Ordu ilinde yapmış oldukları çalışmada 1532 TL ile amatör balıkçıların aylık gelir guruplarının çoğunlukta olduğunu tespit etmişlerdir. Bu araştırmada bireylerin (% 51.5) büyük bir kısmının 1000-2000 TL arası aylık gelire sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu çalışma ile Aydın ve ark., (2013) yapmış oldukları çalışmanın benzerlik gösterdiği tespit edilmiştir.

Tunca ve ark. (2013), yaptıkları çalışmada kara avcılığı yapma oranını Foça ve Gökova ÖÇK Bölgelerinde % 25.4 olarak, Aydın ve ark. (2013), Ordu ilinde % 70 olarak saptamışlardır. Yaptığımız bu araştırmada kara avcılığı yapma oranı % 17 olarak belirlenmiştir. Çalışmalar arasında farklılıkların gözlemlendiği ve bu farklılığın bölgesel farklılıklardan ve çalışmanın yapıldığı illerin kara av hayvanlarının göç yolları ile ilişkilerinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tunca ve ark. (2013), yaptıkları çalışmada Foça ÖÇK Bölgesi'nde % 49.2, Gökova ÖÇK Bölgesi'nde % 45.4 oranında, Dırmıkcı (2009), İzmir Körfezi'nde % 32 oranında, Kuru (2013), İzmir Körfezi % 82.5 oranında, Ateşşahin ve ark., (2014) Elazığ ilinde % 5.4 oranında, Doğan ve Çağıltay (2012), Haliç ve üzerinde kurulu Atatürk ve Galata Köprülerinde % 24.4 oranında, Aydın ve ark. (2013), Ordu ilinde % 20 oranında, amatör balıkçılıkla uğraşanların amatör balıkçılık belgesine sahiplik oranlarını tespit etmişlerdir. Bu çalışmada (%18) düşük bir oran tespit edilmiştir. Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yaptığımız bu çalışma ile Aydın ve ark., (2013) yaptıkları çalışmalar benzer. Tunca ve ark., (2013), Dırmıkcı, (2009), Kuru, (2013), Ateşşahin ve ark., (2014), Doğan ve Çağıltay (2012)'ın yaptıkları çalışmalar farklılıklar göstermektedir. Bu farklılığın Doğu Karadeniz Bölgesi'nde tekneyle avcılık yapan amatör balıkçı sayısının az oluşu, ilgili kurumlarca yapılan kontrolün çok fazla olmayışından kaynaklanabileceği gibi batı bölgelerinde amatör balıkçıların doğu bölgelerine oranla daha bilinçli olduğu söylenebilir.

Tunca ve ark. (2013), yaptıkları çalışmada, Foça ÖÇK Bölgesi'nde amatör balıkçılık yapanların % 34.6 oranla 11-20 yıl, Gökova ÖÇK Bölgesi'nde % 46.9 oranla 10 yıldan az, Dırmıkcı (2009), İzmir Körfezi'nde yaptığı çalışmada % 32 ile 5 yıldan az, Kuru (2013), İzmir Körfezi'nde yaptığı çalışmada % 38 oranla (10-15) yıl, Ateşşahin

ve ark. (2014), Elazığ ilinde yaptıkları çalışmada % 40.5 oranında 4 yıl ve daha fazla, Doğan ve Çağıltay (2012), Haliç'te yaptıkları araştırmada % 49.7 oranı ile 1-10 yıl, Aydın ve ark. (2013), Ordu ilinde yapmış oldukları çalışmada 10 yıl ile balıkçılık tecrübelerinin en yüksek olduğu oranları saptamışlardır. Yaptığımız bu araştırmada (% 42.1) 10-20 yıl balıkçı tecrübesine sahiplik oranı en yüksek oran olarak saptanmıştır. Doğu Karadeniz'de yapılan bu çalışma ile Tunca ve ark. (2013), Kuru (2013) ve Aydın ve ark. (2013)'nın balıkçılık tecrübeleri üzerine yaptıkları çalışmalardaki oranların benzer olduğu, Dirmikci (2009), Ateşşahin ve ark. (2014), Doğan ve Çağıltay (2012)'in yaptıkları çalışmalarla farklılıklar gösterdiği, bu farklılıkların Doğu Karadeniz'deki amatör balıkçıların çoğunluğunu av sahasına yakın amatör balıkçılardan oluşması, denizle iç içe olmaları genç yaşta denizle tanışmalarını sağlamış bu da genç bireylerin balıkçılığa yönelmelerini sağlamasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tunca ve ark. (2013), yaptıkları çalışmada amatör balıkçılık aktivitesini yapma nedenlerinde ruhsal dinginlik sağlamanın en fazla oran olduğunu tespit etmiştir. Kuru (2013), İzmir Körfezi kıyı şeridinde amatör balıkçılık üzerine yaptığı çalışmada amatör balıkçıların balıkçılık aktivitelerini yapma nedenlerinde % 73 ile en yüksek oranla yakaladıkları su ürünlerini tüketim amaçlı avladıklarını saptamıştır. Ateşşahin ve ark. (2014), Elazığ ilinde amatör balıkçılar üzerine yaptıkları çalışmada balıkçıların balıkçılık aktivitelerini yapma nedenlerinde avladıkları balığı değerlendirmedeki en yüksek oran % 87.8 ile beslenme amaçlı yapılan avcılık olarak tespit etmiştir. Doğan ve Çağıltay (2012), Haliç ve üzerinde kurulu Atatürk ve Galata Köprülerinde amatör olta balıkçılığı yapanlar üzerine yaptıkları araştırmada en yüksek oranda % 73.9'unun sportif ve hobi amaçlı balıkçılık yaptığını tespit etmiştir. Aydın ve ark. (2013), Ordu ilinde amatör balıkçıların % 59 ile eğlence amaçlı balıkçılık yaptıklarını saptamışlardır. Yaptığımız araştırmada bu aktiviteyi eğlence amaçlı yapanların oranı % 74.3 olarak saptanmıştır. Doğu Karadeniz'de yapılan bu çalışma ile Aydın ve ark. (2013)'nin balıkçılık aktivitesini yapma nedenleri üzerine yaptıkları çalışmaların benzer olduğu, Tunca ve ark. (2013), Kuru (2013), Ateşşahin ve ark. (2014), Doğan ve Çağıltay (2012)'in amatör balıkçıların balıkçılık aktivitelerini yapma nedenleri için yapmış oldukları çalışmalar farklı özellikler

gösterdiği, bu farklılığın kişilerin ihtiyaçlarının (psikolojik, ekonomik v.b.) farklı olmasından kaynaklandığı belirlenmiştir.

Tunca ve ark. (2013), Foça ve Gökova Özel Çevre Koruma Bölgeleri'nde amatör balıkçılık aktivitelerinin sosyo-ekonomik durumlarını araştırmak üzere yaptıkları çalışmada, her iki bölgede de görüşülen amatör balıkçıların yarısından fazlası amatör balıkçılığa her zaman katılabildiklerini belirtmişlerdir. Her zaman yapanlar Gökova ÖÇK Bölgesi'nde % 55.4, Foça ÖÇK Bölgesi'nde % 62.3 oranında olduğunu saptamışlardır. Dırmıkcı (2009), İzmir Körfezi'nde kıydan yapılan amatör balıkçılık üzerine yaptığı çalışmada en yüksek oranın % 30 ile sadece hafta sonu avcılık yapanlardan oluştuğunu saptamıştır. Aydın ve ark. (2013), Ordu ilinde amatör balıkçıların avlanma aktivitesini % 44.4 oranında her hangi bir saatte yaptıklarını belirlemişlerdir. Yaptığımız bu araştırmada amatör balıkçılığı hafta sonu tercih edenler % 64.2 oranında en yüksek gurubu oluşturduğu saptanmıştır. Doğu Karadeniz'de yapılan bu çalışmayla Dırmıkcı (2009)'nın yaptığı çalışmalardaki avcılık yapma zamanları benzer özellikler göstermiştir. Tunca ve ark. (2013), Aydın ve ark. (2013)'nin yaptıkları çalışmadaki avcılık yapma zamanları ile Doğu Karadeniz'de yapılan bu çalışma farklı özellikler göstermektedir. Bu farkın Doğu Karadeniz Bölgesi'nde amatör tekne avcılığının az olması, çalışan kesimin hafta sonu balıkçılığı tercih etmesinin etkili olduğundan kaynaklandığı saptanmıştır.

Tunca ve ark. (2013), Foça ve Gökova Özel Çevre Koruma Bölgeleri'nde amatör balıkçılık aktivitelerinin sosyo-ekonomik durumlarını araştırmak üzere yaptıkları çalışmada amatör balıkçıların gün içinde avcılık için tercih ettikleri zaman diliminin, Foça ÖÇK Bölgesi'nde % 49.2 ve Gökova ÖÇK Bölgesi'nde % 63.9 ile en yüksek oranlarda günün ilk saatlerinde olduğunu belirtmişlerdir. Kuru (2013), İzmir Körfezi kıyı şeridinde amatör balıkçılığın sosyo-ekonomik değerlendirmesi üzerine yaptığı çalışmada amatör balıkçıların, % 29' unun akşam (17-00) saatleri arasında en fazla avlandıklarını saptamıştır. Yaptığımız bu araştırmada amatör balıkçılığı (% 49.1) öğleden sonra tercih edenlerin en yüksek oranda olduğu saptanmıştır. Tunca ve ark. (2013), Kuru (2013)'nun yaptıkları çalışmalardaki avcılık yapma saatleri ile Doğu Karadeniz'de yapılan bu çalışma arasındaki farkların avlanan balık türleri ve avlanan türlerin av verim zamanlarından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Dırmıkçı (2009), yaptığı çalışmada % 48 oran ile günde 5-10 saat, Kuru, (2013) % 29 oran ile günde 5-7 saat, Aydın ve ark. (2013), ortalama 3.3 saat amatör balıkçıların günde ortalama avlandıkları en yüksek oranları ve saati tespit etmişlerdir. Bu araştırmada üç saatten az avlananların (% 47.6) en yüksek gurubu oluşturduğu belirlenmiştir. Doğu Karadeniz’de yapılan bu çalışma ile Aydın ve ark. (2013)’nın Ordu ilinde yaptıkları çalışmalar benzerlik, Dırmıkçı (2009) ve Kuru (2013)’nin yaptıkları çalışmalar farklılıklar göstermektedir. Bu farklılığın Doğu Karadeniz’de tekneyle avcılık yapma oranını azlığından ve amatör avcılığın daha çok boş zaman geçirme ve eğlence amaçlı yapılmasından kaynaklandığı tespit edilmiştir. Ayrıca amatör balıkçıların çoğu günler kısa sürede yeterli balık avlaması ve özellikle göç balığı olan çinekopun kıyıya yakın av vermesi ve av verdiği gün sayısının sınırlı olması, amatör balıkçıların bu av zamanlarında kısa sürede yeterli balık avlamasından kaynaklandığı saptanmıştır.

Tunca ve ark. (2013), yıllık av malzemesine harcadıkları miktar Foça ÖÇK Bölgesi’nde ortalama 491 TL, Gökova ÖÇK Bölgesi’nde ortalama 420 TL olarak saptamışlardır. Aydın ve ark. (2013), Ordu ilinde 89 TL olarak tespit edilmiştir. Bu araştırmada amatör balıkçılık yapan bireylerin amatör balıkçılık aktivitelerine ilişkin yıllık av malzemesine harcadıkları miktarın ortalama 46 TL olduğu saptanmıştır. Bu farklılığın Doğu Karadeniz Bölgesi’nde amatör balıkçılarınca kıyıda at çekle en kolay avladıkları türlerin istavrit ve çinekop oluşu, amatör balıkçıları yoğun olarak bu iki türün avcılığına yönelmesini sağlamıştır. Bu türlerin avcılığında kullanılan avlanma takımlarının ucuz oluşu amatör balıkçıların av malzemelerine harcadıkları miktarın düşük olmasını sağladığı belirlenmiştir. Ayrıca pahalı malzeme gerektiren zıpkınla avcılığın fazla yapılmayışı da bu yönde ayrı bir etken olduğu düşünülmektedir.

Tunca ve ark. (2013), yıllık yem için harcanan miktarı Foça ÖÇK Bölgesi’nde ortalama 280 TL, Gökova ÖÇK Bölgesi’nde ortalama 175 TL olarak saptamışlardır. Aydın ve ark. (2013), Ordu ilinde 31.5 TL olarak tespit etmişlerdir. Bu araştırmada ise ortalama 48 TL olarak belirlenmiştir. Doğu Karadeniz’de yapılan bu çalışma ile Aydın ve ark. (2013)’nin yaptıkları çalışmalar benzer, Tunca ve ark. (2013), Foça ve Gökova ÖÇK Bölgeleri’nde yaptıkları çalışmalar farklılık göstermektedir. Bu farklılığın Doğu Karadeniz’de amatör balıkçılarınca avlanan tür çeşitliliğinin sınırlı oluşu, daha çok istavrit ve çinekop avlamaları bu balıkların avcılığında kullandıkları

doğal yemi çoğunlukla kendilerinin avlayıp kullanmaları, özellikle istavrit avında kullanılan çaparinin ucuz olması bu farklılığın ortaya çıkmasını sağladığı saptanmıştır. Ayrıca eşkina avcılığının diğer türler yanında çok az yapılışı bu avcılıkta kullanılan boru kurdunun kullanımını sınırlamış bu da yem için harcanan oranın düşmesini sağladığı tespit edilmiştir.

Tunca ve ark. (2013), yaptıkları çalışmada av sahasına ulaşımında Gökova ÖÇK Bölgesi'nde yaya ve kendi aracıyla gelenlerin oranı % 40, Foça ÖÇK Bölgesi'nde yaya gelenlerin oranı ise % 46.9'la en yüksek oranlar olarak saptamışlardır. Aydın ve ark. (2013), Ordu ilinde yaya gelenlerin oranını % 40 olarak saptamışlardır. Yapılan bu araştırmada av sahasına yaya gelen kişilerin (% 81.8) yüksek oranda olduğu belirlenmiştir. Tunca ve ark. (2013) ve Aydın ve ark. (2013)'nin yaptıkları çalışmalardaki av sahasına ulaşım durumu ile bu çalışma benzer özellikler göstermektedir.

Tunca ve ark. (2013), yaptıkları çalışmada balıkçıların buldukları yerden av sahasına uzaklıklarını Foça ÖÇK Bölgesi'nde ortalama 139 km, Gökova ÖÇK Bölgesi'nde ortalama 57 km ile en uzak mesafeler olarak saptamışlardır. Aydın ve ark. (2013), Ordu ilinde ise 3 km olarak tespit etmişlerdir. Bu araştırmada ise balıkçıların buldukları yerden av sahasına uzaklıkları 5 km den az olanların (% 91.4) çoğunlukta olduğu saptanmıştır. Doğu Karadeniz'de yapılan bu çalışma ile Aydın ve ark. (2013)'nin yaptıkları çalışma benzer, Tunca ve ark. (2013)'nin yaptıkları çalışma farklılık göstermektedir. Bu farklılığın Doğu Karadeniz'de yerleşim alanlarının deniz kıyı kesimine yakın kurulması amatör balıkçıların av sahasına uzaklığını kısaltması, amatör balıkçılarda en çok avlanan türlerin (istavrit, çinekop) özel av verdiği alanların olmayışı, kıyı kesiminin bir çok yerinde avlanabilmesi nedeniyle uzak mesafelere gidilmeyişinden kaynaklandığı anlaşılmıştır. Dolayısıyla bu çalışmada av sahasına yürüyerek gelen amatör avcılarının oranının yüksek olmasına da neden olmuştur.

Tunca ve ark. (2013), avcılık takımlarının ortalama toplam değerini Foça ÖÇK Bölgesi'nde 827 TL, Gökova ÖÇK Bölgesi'nde 845 TL olarak saptamışlardır. Aydın ve ark. (2013), Ordu ilinde ortalama değerini 149 TL olarak belirlemişlerdir. Bu araştırmada ise avcılık takımlarının ortalama değeri 110 TL olduğu belirlenmiştir. Bu

farklılığın Doğu Karadeniz’de amatör avcılarca avlanan tür çeşitliliğinin sınırlı oluşu kullanılan avcılık takımlarının çeşitliliğini sınırlandırması, kullanılan av takımlarının ucuz temin edilişi, bu farkın ortaya çıkmasında etkili olduğu saptanmıştır.

Tunca ve ark. (2013), bir yılda tekneyle avcılık yaptıkları gün sayısını Foça ÖÇK Bölgesi’nde ortalama 55 gün, Gökova ÖÇK Bölgesi’nde 22 gün olarak saptamışlardır. Doğu Karadeniz’de yapılan bu çalışmada, bir yılda tekneyle avcılık yapılan ortalama gün sayısı 37 gün olarak saptanmıştır. Tunca ve ark. (2013), bir yılda avcılık yaptıkları ortalama gün sayısı, yapılan bu çalışma ile benzer özellik göstermektedir.

Tunca ve ark. (2013), tekne ile avcılık yapan bireylerin avcılık yaptıkları tekne sahipliği durumunu incelemişlerdir. Kendi teknesi ile avcılığa çıkanların oranını Foça ÖÇK Bölgesi’nde % 59.2, Gökova ÖÇK Bölgesi’nde % 23.1 olarak tespit etmişlerdir. Aydın ve ark. (2013), Ordu ilinde ise % 52.6 olarak belirlemişlerdir. Bu çalışmada kendi teknesi ile avcılık yapanlar % 55 olarak saptanmıştır. Bu konuda elde edilen sonuçların benzerlik gösterdiği belirlenmiştir.

Tunca ve ark. (2013), yaptıkları çalışmada ki tekne boylarını ortalama Foça ÖÇK Bölgesi’nde 7.5 metre, Gökova ÖÇK Bölgesi’nde 7.8 metre olarak saptamışlardır. Aydın ve ark. (2013), Ordu ilinde 4.8 m olarak belirlemişlerdir. Yapmış olduğumuz bu çalışmada ise daha çok 5 m boyundaki teknelerin kullanıldığı tespit edilmiştir. Doğu Karadeniz’de yapılan çalışmaların benzer, diğer çalışmaların ise farklılıklar gösterdiği görülmektedir. Bu farklılığın Foça ve Gökova özel koruma bölgesinde amatör avcılığın daha çok tekne odaklı yapılmasından ve bölgedeki amatör balıkçıların ekonomik düzeyinin daha fazla olduğundan kaynaklandığı düşünülmektedir.

Foça ÖÇK Bölgesi’nde yapılan çalışmada (Tunca ve ark., 2013). ahtapot, kalamar, palamut, karagöz, kefal, isparoz, çipura, istavrit ve kolyoz avcılığının öne çıktığını, Gökova ÖÇK Bölgesi’nde ise kefal, mercan, karagöz, çipura, levrek, kupes türlerinin yüksek miktarda avlandığını belirlemişlerdir. Dırmıkcı (2009), İzmir Körfezi’nde kıyıda yapılan amatör balıkçılık üzerine yaptığı çalışmada çipura ve kefal balıklarının av oranlarının yüksek olduğunu saptamıştır. Kuru (2013), İzmir Körfezi kıyı şeridinde yapılan amatör balıkçılık üzerine yaptığı çalışmada toplam verimin en

yüksek oranda % 31.35 ile kefal olduğunu tespit etmiştir. Ateşşahin ve ark. (2014), Elazığ ilinde % 44.6 ile alabalık, % 24.3 ile sazan yakalama oranının en yüksek olduğunu belirlemişlerdir. Aydın ve ark. (2013), Ordu ilinde levrek avlama oranının en yüksek olduğunu saptamışlardır. Doğu Karadeniz’de yapılan bu çalışmada ise yoğun avlanan türler istavrit (% 50.3) ve çinekop (% 19.7) olarak tespit edilmiştir. Avlanan türler üzerine yapılan bu çalışmalardaki farklılıkların bölgesel farklılıklardan, amatör balıkçıların avlayacakları tür tercihlerinden kaynaklandığı belirlenmiştir.

Tunca ve ark. (2013), Foça ÖÇK Bölgesi’nde yıllık avlanma süresini ortalama 96 gün, Gökova Bölgesi’nde 87 gün olarak tespit etmişlerdir. Aydın ve ark. (2013), Ordu ilinde ise 40 gün olarak saptamışlardır. Doğu Karadeniz’de yapılan bu çalışmada ise ortalama avlanılan gün sayısının (41) olarak tespit edilmiştir. Doğu Karadeniz’de yapılan bu çalışmaların aynı olduğu görülmektedir. Tunca ve ark. (2013)’nın güney ve batı bölgelerinde yapılan çalışmalarda avlanılan gün sayısının iki katından daha fazla olduğu görülmektedir. Doğu Karadeniz’de daha çok istavrit ve çinekop avlanması ve avcılık için çoğunlukla hafta sonu zaman ayrılması, amatör tekne avcılığının çok fazla yapılmayışı ve Karadeniz’de hava ve deniz şartlarının daha ağır olmasından dolayı bu farklılıkları ortaya çıkardığı düşünülmektedir.

Yine Tunca ve ark. (2013), sonuçlarına göre, Foça ÖÇK Bölgesi’nde avcılık yapmış bireylerin % 65’inin, Gökova ÖÇK Bölgesi’nde ise görüşülen bireylerin % 35’inin avcılık yaparken denetlendiğini tespit etmişlerdir. Doğu Karadeniz’de yapılan bu çalışmada ise denetlenme oranının % 6.8 olduğu belirlenmiştir. Denetlenme oranını çok düşük olması Doğu Karadeniz’de tekne odaklı avcılığın çok fazla yapılmaması, tekne odaklı avcılıkta denetim oranının daha yüksek olmasından kaynaklandığı ve bölgedeki kontrol ve denetim mekanizmasının çalışmadığını göstermektedir.

Tunca ve ark. (2013), yıl içinde tercih edilen ayları, her iki bölgede de Eylül, Ekim, Kasım ve Aralık olarak, Dırmıkcı (2009), İzmir Körfezi’nde kıyıda yapılan amatör balıkçılık üzerine yaptığı çalışmada avcılıkta en verimli ayların Haziran-Kasım ayları arası olarak, Kuru (2013), İzmir Körfezi kıyı şeridinde yapılan amatör balıkçılık üzerine yaptığı çalışmada amatör balıkçıların avlanma için tercih ettikleri mevsim bilgilerinde % 34 oranında yaz aylarında yüksek katılımın gerçekleştiğini

saptamıştır. Aydın ve ark. (2013), Ordu ilinde amatör balıkçıların Haziran, Ekim arası yoğun avcılık yaptıklarını tespit etmişlerdir. Doğu Karadeniz’de yapılan bu çalışmada ise balıkçılığın yoğun olarak yapıldığı aylar sırasıyla Eylül, Ekim, Mayıs, Haziran ve Kasım olarak tespit edilmiştir. Farklılıklar bölgesel farklılıklardan ve mevsimsel balık göçlerinden kaynaklanmaktadır.

Tunca ve ark. (2013), amatör balıkçılığın daha iyi yönetilmesi için, zorunlu bir lisans uygulamasını kabul edip etmeme durumlarını değerlendirmişler ve Foça ÖÇK Bölgesi’nde görüşülen amatör balıkçıların % 57.7’sinin, Gökova ÖÇK Bölgesi’nde ise, % 70’inin böyle bir uygulamanın gerçekleşmesini desteklediklerini belirlemişlerdir. Doğu Karadeniz’de yapılan bu çalışmada ise bu oran (% 80.1) çok daha yüksektir. Bu farklılığın Doğu Karadeniz’deki amatör balıkçıların az denetleniyor olmasından ve zorunlu lisans sistemiyle balıkçılığın daha düzenli bir yapıya kavuşacağı beklentisinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tunca ve ark. (2013), yaptıkları çalışmada balıkçıların yakaladıkları türlerin adını, boyunu ve miktarını verilecek bir av kartına yazıp daha sonra ilgili kuruma iletme istekliliklerini ölçmüşlerdir. Av kartı tutma istekliliğini Foça ÖÇK Bölgesi’nde % 55.4 ve Gökova ÖÇK Bölgesi’nde % 78.5 olarak tespit etmişlerdir. Yapılan bu çalışmada ise bu oran % 19 olarak tespit edilmiştir. Tunca ve ark. (2013), yaptıkları çalışma ile çok farklı olmasının nedeninin ÖÇK bölgelerindeki amatör balıkçıların sürdürülebilir balıkçılıkla ilgili daha çok bilgilendirilmiş olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tunca ve ark. (2013), yaptıkları çalışmada amatör balıkçıların yıllık amatör balıkçılık lisansı için ödemek istedikleri miktarı, Foça ÖÇK Bölgesi’nde 38.1 TL ve Gökova ÖÇK Bölgesi’nde 17.6 TL olarak tespit etmişlerdir. Doğu Karadeniz’de yapılan bu çalışmada ise 19.71 TL olarak tespit edilmiştir. Her iki bölgedeki amatör balıkçıların yıllık amatör balıkçılık lisansı için ödeme istediklerinin benzer özellikler gösterdiği saptanmıştır.

6. SONUÇ ve ÖNERİLER

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de amatör balıkçılık her geçen gün daha popüler hale gelmekte ve amatör avcılarının sayıları artmaktadır. Dolayısıyla 8500 km kıyı uzunluğuna sahip ülkemizde amatör balıkçılığın ve balıkçılığımızın sürdürülebilir olması için, izlenmesi ve sektörün durumunu ortaya koyacak araştırmaların yapılması gerekmektedir.

Yapılan çalışmanın demografik yapısı değerlendirildiğinde, bölgedeki amatör balıkçılık yapan bireylerin yaşlarının orta yaş ve üzeri olduğu, erkek oranının çok baskın olduğu, emekli bireylerin ve evli oranının çok yüksek olduğu tespit edilmiştir. Doğu Karadeniz'deki yerleşkelerin denize bitişik kurulmuş olması, avlanma alanına ulaşım kolaylığı sağlaması, çok uğraş istemeden avcılık imkanı bulmaları, avcılıkta zaman sorunu yaşamamaları emekli bireyleri amatör balıkçılığa yönlendirdiği düşünülmektedir.

Bölgede amatör avcılık yapan bireylerin daha çok lise mezunu olduğu ve aylık geliri 2000 liranın altında olanlarının oranının yüksek olduğu saptanmıştır. Bu durum emekli ve serbest meslek sahiplerinin (aylık geliri düşük olan gruplar) amatör balıkçılığa ilgisinin daha fazla olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Bölgede amatör balıkçılık yapanlar içerisinde amatör balıkçı belgesine sahip olanların oranının düşük olduğu belirlenmiştir. Bu durumun amatör balıkçı belgesinin zorunlu olmayışından ve denetimin az olmasından kaynaklandığı söylenebilir.

Amatör balıkçılığı boş zaman geçirme ve eğlence için yapanların oranı, balık tutup yemek ve balık tutup satmak isteyenlerin oranından yüksektir. Amatör balıkçılık yapanlar içerisinde emekli oranının ve kamuda çalışanların oranının fazla olması, boş zaman geçirme ve eğlence için bu aktiviteyi yapanların oranını arttırmaktadır.

Çalışma süresi boyunca amatör avcılık yapanlar içerisinde tuttukları balıkları satmak için bu aktiviteyi yapanların da mevcut olduğu tespit edilmiştir. Özellikle levrek balığının ekonomik değerinin yüksek oluşu, bu balığa alıcı bulmadaki kolaylık ve denetlenmenin olmayışı amatör balıkçıları bu aktiviteyi satmak için yapmaya

yöneltmiştir. Ayrıca düşük gelir sahibi amatör balıkçıların aile bütçesine katkı için istavrit, çinekop, mavruşgil avlayarak sattıkları da tespit edilmiştir.

Amatör balıkçılar içerisinde öğle sonu avcılık yapanların oranının yüksek olduğu tespit edilmiştir. Av veriminin uygun olduğu saatlerin bu saatler olması, amatör avcılığı boş zaman geçirme ve eğlence için yapanlara uygun zamanın öğle sonu olması ve hafta sonu amatör balıkçılığa vakit ayıranlar için en ideal zamanın öğleden sonra olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Ayrıca gündoğumu ve gün batımı amatör avcılık yapanların da olduğu ve genelde levrek ve mavruşgil avlamak için bu saatleri tercih ettikleri belirlenmiştir.

Amatör balıkçılar içerisinde amatör avcılığa günde 2-3 saat ayıranların oranının yüksek olduğu tespit edilmiştir. Genellikle hafta içi çalışıp hafta sonu boş zaman geçirme ve eğlence amacıyla gerçekleştirilen bir aktivite olduğundan dolayı bu aktiviteye çok zaman ayrılmaktadır. Ayrıca tekne ile avcılık yapanların, karadan avcılık yapanlara oranla daha fazla bu aktivite ile zaman geçirdikleri tespit edilmiştir.

Genellikle amatör avcılık sosyal bir etkinlik olmakla birlikte bölgedeki amatör avcılık yapanların daha çok yalnız avlanmaya gittikleri tespit edilmiştir. Bölgede av sahalarının yakın oluşu, ikinci bir kişiye ihtiyaç duymadan avlanma kolaylığı, avlanmaya yalnız gidenlerin oranını arttırdığı düşünülmektedir. Levrek avcılığı için ise daha uzak mesafeler kat edildiğinden dolayı daha çok 3-4 kişi birlikte aktiviteyi gerçekleştirmektedirler. Ayrıca tekne ile avcılık yapanlar da yalnız gitmemeyi tercih ettikleri belirlenmiştir.

Amatör balıkçıların kullandıkları avcılık takımlarında, kamyş ve olta makinesi kullanan amatör balıkçı oranının çok yüksek olduğu saptanmıştır. Kamyş ve olta takımlarının her bütçeye uygun fiyatta bulunuşu ve her zaman bulunup satın alma imkanının olması, amatör avcılıkta kullanma kolaylığı, amatör balıkçıları avcılıkta yoğun olarak kamyş ve makina kullanmaya yöneltmiştir.

Bölgede zıpkınla amatör avcılık yapanların, amatör balıkçılık içerisinde sayısının az olduğu görülmüştür. Bunun nedeni zıpkınla avcılığın zor ve pahalı ekipmanlar gerektirdiğinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Bölgede kullanılan başka bir av aracı ise serpmelerdir. Genel olarak tüm Karadeniz sahilinde kullanılmaktadır. Serpmeyle avcılık yapanların oranının amatör balıkçılar

içerisinde az olduğu saptanmıştır. Serpmenin pahalı oluşu, sınırlı tür avlanması, tecrübe gerektirmesi ve av sahalarının sınırlı olmasından kaynaklanmaktadır.

Çalışmanın gerçekleştirildiği bölgelerde amatör balıkçılık yapanların av sahasına ulaşmadaki ulaşım masraflarının az olduğu tespit edilmiştir. Bu durumun av sahalarının yerleşim yerlerine yakın oluşundan ve uzak mesafelere avlanmak için gidenlerin oranının çok düşük olmasından kaynaklandığı tespit edilmiştir. Doğu Karadeniz Bölgesi'nde il ve ilçelerin genellikle sahil şeridinde kurulmuş olması av sahasının yürüme mesafesinde olması nedeniyle bu aktivitenin gerçekleştirilmesinde ulaşım harcanan miktar düşük olarak tespit edilmiştir. Daha çok levrek avcılığında ise uzak bölgelere gidilmesinden dolayı ulaşım vasıtası kullanıldığı belirlenmiştir.

Amatör balıkçıların balık avında kullandıkları av takımlarının bedelleri 100 lira ve altında olduğu saptanmıştır. Doğu Karadeniz'de amatör balıkçılarca istavrit ve çinekop avcılığının çok yoğun yapılması, avlanan türlerin sınırlı olması, olta takımlarının çeşitliliğinin gelişmesine ihtiyaç olmaması av takım bedelinin düşük olmasını sağlamaktadır.

Bölgede amatör balıkçılık yapanlar arasında tekne ile avcılık yapanların oranının az olduğu saptanmıştır. Amatör balıkçı teknelerinin pahalı oluşu, yıllık bakım ve tamir masrafı gerektirmesi, avcılıkta yakıt masrafının olması tekne ile avcılığa yönelen amatör balıkçı sayısını azalttığı düşünülmektedir.

Karadeniz sahilinde yapılan bu çalışmada amatör balıkçılar tarafından en çok avlanan türlerin istavrit ve çinekop balıkları olduğu tespit edilmiştir. İstavrit ve çinekop balıklarının kıyıda at-çek yöntemiyle avlanan türler olması, bu türlerin avlanma kolaylığı, avlanmada kullanılan av takımının ucuz oluşu, av takımının kolay temini ve hazır satılması, av takımında kullanılan yemin çoğunlukla yapay yem olması, yemin kolay temini ve ucuz oluşu, istavrit ve çinekop balıklarının en çok avlanan türler olmasına neden olduğu tespit edilmiştir.

Amatör balıkçıların bölgede yıl içinde avladıkları gün sayısının düşük olduğu tespit edilmiştir. Doğu Karadeniz Bölgesi'nde amatör balıkçılarca en çok avlanan türler istavrit ve çinekop olduğundan, bu balıkların belli aylarda kıyıda av vermesi amatör balıkçıların yıl içinde avladıkları gün sayısı oranını düşürmede etkili olduğu belirlenmiştir. Bunun yanı sıra amatör avcılıkla uğraşanlar genelde bu aktiviteye

hafta sonlarında gerçekleştirmeleri ve Karadeniz’deki hava ve deniz şartlarının avlanma günlerinde çoğu zaman uygun olmayışı avlanma gün sayısını düşürdüğü tespit edilmiştir.

Yapılan çalışmada yakalanan küçük balıkların neredeyse tamamının (99.2) denize tekrar geri attıklarını belirtmiş olmalarına rağmen, yapılan gözlemlerde küçük balıkların çoğunun denize geri atılmadığı tespit edilmiştir.

Bölgedeki amatör balıkçıların zorunlu kayıt defteri tutma (tür, ağırlık, boy) ve ilgili kuruma teslim etme isteğinin az olduğu saptanmıştır. Amatör balıkçılığı daha ciddi yapanların az oluşu, bu aktiviteyi yapanlarda emekli ve memur oranının fazla oluşu, zorunlu kayıt defterinin av sırasında ikinci bir uğraş olarak görülmesi, amatör balıkçıların kayıt defteri tutma isteklerinin azalmasında etkili olduğu düşünülmektedir.

Araştırmada amatör balıkçıların amatör balıkçı belgesinin zorunlu hale gelmesini talep ettikleri ve lisans bedeli olarak ücret ödemeyi kabul edenlerin oranının da yüksek olduğu saptanmıştır.

Bölgede amatör balıkçılarla yapılan anket çalışmasında elde edilen sonuçlar doğrultusunda aşağıda belirtilen önerileri yapmak mümkündür;

- Sürdürülebilir bir balıkçılık yönetiminin gerçekleştirilebilmesi için amatör balıkçıların kesinlikle eğitilmesi gerekmektedir.
- Bilinçsiz avcılığın önlenmesi ve sürdürülebilir amatör balıkçılık açısından, amatör balıkçılar amatör avcılıkla ilgili tebliğlere uymaları konusunda broşürlerle bilgilendirilmelidir.
- Amatör balıkçıların daha etkin kontrolünün yapılması için amatör balıkçılara ait avlanma sahaları oluşturulmalıdır. Bu sahalar dışında amatör avcılık yapılması kontrollerle engellenmelidir. Bu durum amatör balıkçıların su ürünleri yasaklarına karşı daha etkin denetlenmesini sağlayacaktır.
- Amatör balıkçılara özel avlanma alanlarının belirlenmesi, amatör balıkçılarca avlanan balıkların tür, boy ve ağırlıklarının kayıt altına alınmasını sağlayacaktır. Bunun sonucunda amatör balıkçılığın balık stokları üzerindeki etkisi belirlenebilecektir.

- Ailelerin amatör balıkçılığa özendirilmesi için ailelere uygun, amatör balıkçılık alanları oluşturulması çocukların ve bayanların amatör balıkçılığa ilgisinin artmasını sağlayacaktır.
- Amatör balıkçılar arasında bayan sayısının artırılması için kültürel yaklaşımların eğitimle ortadan kaldırılması gerekmektedir. Bayanlara uygun av alanlarının oluşturulması, balıkçılığın erkek işi olduğu algısının eğitimle kırılması sağlanmalıdır. Sivil toplum kuruluşları veya amatör balıkçı derneklerince bayanlara özel amatör balıkçılık aktiviteleri düzenlenmelidir.
- Amatör balıkçılığa yeni başlayanlarla tecrübeli amatör balıkçıların avlanma sahaları ayrılarak avcılık sırasında olta takmalarının birbirine dolanması ve ufak kazaların önlenmesi sağlanmalıdır.
- Denizlerde son yıllarda artan amatör teknelerle balık avcılığı yapanlar ile ticari teknelerle avlanan balıkçılar arasında yer paylaşımı konusunda problemler yaşanmaktadır. Tekneyle avlanan amatör balıkçılara özel avlanma sahaları tahsis edilerek bu sorun giderilebileceği düşünülmektedir.
- Amatör tekneyle avcılık yapan amatör balıkçı sayısı her geçen gün artmaktadır. Bu durum hiçbir ücret ödemediği avcılık yapan amatör tekne sahipleri ile ticari tekne sahipleri arasında huzursuzluk yaratmaktadır. Bunu önlemek için ticari teknelerde uygulanan ruhsat belgesi sınırlaması, amatör balıkçı teknelerin sayısı çok fazla artmadan bu teknelerde de uygulanmalıdır.
- Amatör tekne ile avcılık yapan amatör balıkçılardan bir kısmının yasak olmasına karşın avcılıkta ağ kullanması ve tuttuğu balıkları satması, bazı amatör tekne sahiplerinin de günlük 5 kg'lık avlama limitine uymamaları, fazla balık avlayıp satmaları ticari tekne sahiplerinin tepkisine neden olmaktadır. Bu durum denizlerdeki denetimlerin daha etkin yapılması gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır.
- Amatör teknelere ticari teknelerden ayrı bağlama alanları oluşturulmalıdır.
- Amatör balıkçılarca avlanan küçük balıkların denize bırakma isteğinin fazla olduğu saptanmıştır. Fakat amatör balıkçıların yasal olmayan boylardaki balıkları küçük balık olarak değerlendirmemesi, özellikle çinekop avcılığının

devam ediyor olması denetim ve bilinçlendirme çalışmalarının yapılması gerekliliğini göstermektedir.

- Amatör avcılıkta balık tutup satmak yasak olmasına rağmen, levrek gibi değerli balıkların satımı etkin denetimle engellenmelidir.
- Amatör balıkçı belgesinin zorunlu olması ve her yıl yenilenmesi sağlanmalıdır. Bu işlemlerin belli bir ücret karşılığı yapılması, bu alandan elde edilecek gelirin amatör balıkçılığın geliştirilmesi ve sürdürülebilirliği projelerinde kullanılması sağlanmalıdır.
- Amatör balıkçıların zorunlu kayıt defteri (tür, ağırlık, boy) tutma ve bu defterleri ilgili kuruma teslim etme isteğinin az olduğu saptanmıştır. Bu durumun amatör avlanma sahalarının oluşturulması, bu sahalar dışında amatör avcılığın yasaklanması, bu defteri zorunlu olarak av sahasında tutulması ve av alanından çıkışta ilgili görevlilerce kontrol edilmesi ve ilgililere av sezonu sonunda av sahalarında teslim edilerek aşılacağı anlaşılmıştır. Bu uygulama amatör teknelere oluşturulacak avlama sahalarında da teknenin limana geldiğinde çıkış noktasında kontrolüyle sağlanabilmelidir.
- Denizlerimizin sevdirmesi ve korunması için, amatör balıkçılığın gençler arasında yaygınlaşmasını sağlamak için lise döneminde gençlere amatör balıkçılık eğitimi verilmelidir.
- Amatör balıkçılık faaliyetlerine gençlerin katılımı sağlanarak gerek karada gerekse denizde amatör balıkçılık gezileri düzenlenip amatör balıkçılığa gençlerin katılımı teşvik edilmelidir.
- Amatör teknelerle ve karadan at çekle su ürünleri avcılığı yapan amatör balıkçılara su ürünleri avcılığı konusunda amatör dernekler veya ilgili kuruluşlar tarafından uygulamalı eğitim verilmelidir.
- Sürdürülebilir amatör balıkçılık için yasal düzenlemelere uyulması ve amatör balıkçılıkla ilgili bilimsel çalışmaların artırılması gerekmektedir.

KAYNAKLAR

- Altunışık, R., Çoşkun, R., Bayraktaroğlu, S., Yıldırım, E. 2005. Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri. Sakarya kitapevi.381s.
- Anonim, 2010. Survey of Recreational Fishing in Canada. Fisheries and Oceans Canada, Economic Analysis and Statistics.33p.
- Anonim, 2012. Recreational Fisheries Year in Review. U.S. Department of Commerce, National Oceanic and Atmospheric Administration, National Marine Fisheries Service. 27p.
- Anonim, 2014a. Recreational fishing licence fee.
<http://www.dpi.nsw.gov.au/fisheries/recreational/licence-fee>-(Erişim tarihi: 26.02.2014).
- Anonim, 2014b. Boru kurdu. <http://www.balikavi.net/yemler/borukurdu.shtml>-(Erişim tarihi: 16/06/2014).
- Anonim, 2015. Recreational Fishing Guide. Government of Western Australia Department of Fisheries. 53p.
- Atay, D., Pulatsü, S. 2000. Su Kirlenmesi ve Kontrolü. Ankara Üniversitesi Basımevi, No:1513, Ankara, 292s.
- Ateşşahin, T., Aslan, E., Özmen, M. M. 2014. Elazığ İlindeki Amatör Balıkçıların Sosyo-Demografik Özellikleri Üzerine Bir Ön Araştırma. Yunus Araştırma Bülteni, (1):41-50.
- Aydın, M., Tunca, S., Karadurmuş, U, Durgun, D. 2013. Valuation of Recreational Fishing Benefits: A Snapshot from Ordu, Turkey. Ege J Fish Aqua Sci. 30(4) 147-154. DOI:10.12714/egejfas.2013.30.4.01.
- BSGM, 2012. 3/2 Numaralı Amatör Amaçlı Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen Tebliğ. Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü-(Erişim tarihi: 26.02.2014).
- BSGM, 2014. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü, Su Ürünleri Bilgi Sistemi-(Erişim tarihi: 26.05.2014).
- Çelikkale, M. S., Düzgüneş, E., Candeğer, A. F. 1993. Av Araçları ve Avlanma Teknolojisi. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon, 541s.
- Dalkıran, G., Baki, B. 2009. Yalova İlinde Sportif (Amatör) Balıkçılık Yapan Kişilerin Yaş Grupları, Meslek Grupları ve Belgelerini Yenileme (Vize) Oranları Üzerine Bir Araştırma. XV. Ulusal Su Ürünleri Sempozyumu, 2009, Rize.
- Dırmıkcı, L. 2009. İzmir Körfezi'nde kıyıda yapılan amatör balıkçılık üzerine araştırma. Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İzmir.53s.
- Doğan, E. 2005. Amatör Balıkçılık. İnkılap Kitabevi Yayın Sanayi ve Ticaret A. Ş. İstanbul, 223s.

- Doğan, K., Çağıltay, F. 2012. Doğan K., Çağıltay F., İstanbul İlinde (Atatürk ve Galata Köprüsü) Sportif Olta Balıkçılığı Yapanların Sosyo-Ekonomik Yapısına Yönelik Bir Araştırma. Türkiye'nin Kıyı ve Deniz Alanları IX. Ulusal Kongresi, 14-17 Kasım 2012, Hatay.
- Doğan, M., Zengin, M., Özke, M., Bozali, M., Şahin, T., 1992. Karadeniz'de av araç ve gereçleri ile avlanma teknolojisinin belirlenmesi projesi. Trabzon.
- FAO, 2012. Technical Guidelines for Responsible Fisheries. Recreational fisheries. 176pp-(Erişim tarihi: 20.08.2014).
- GTHB, 1977. Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen 1977 - 1978 Av Dönemine İlişkin 5 Numaralı Sirküler. Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Su Ürünleri Genel Müdürlüğü-(Erişim tarihi: 22.03.2014).
- Kuru, H. 2013. İzmir körfezi kıyı şeridinde yapılan amatör balıkçılığın sosyo-ekonomik değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İzmir.55s.
- MEGEP, 2008. Denizcilik, Olta Avcılığı. Milli Eğitim Bakanlığı. Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi.60s-(Erişim tarihi: 26.02.2014).
- Pasiner, A. 2012. Balık ve Olta. Remzi Kitabevi, İstanbul, 372s.
- Polat, H., Ergün, H. 2008. Karadeniz'in Pelajik Balıkları. Yunus Araştırma Bülteni, (1):1-5.
- SUMAE 2012. T90 Doğu Karadeniz Bölgesi Su Ürünleri Sektör Raporu. Su Ürünleri Merkez Araştırma Enstitüsü (SUMAE), Trabzon. 107s.
- Sunar, E. 2009. Amatör Balıkçılık. Say Yayınları, İstanbul, 182s.
- Temuçin, T. 2001. Avcılığı, Yemekleri İle Amatör Balıkçılık. 4 Renk Yayınları, Ankara, 224s.
- TKB, 1992. Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen 1992 – 1993 Av Dönemine Ait 26 Numaralı Sirküler. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı-(Erişim tarihi: 20.02.2014).
- TKB, 1993.Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen 1993-1994 Av Dönemine Ait 27 Numaralı Sirküler. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı-(Erişim tarihi: 20.02.2014).
- TKB, 1995. Denizlerde ve İç Sularda Amatör (Sportif) Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen, 29/2 Numaralı Sirküler. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı-(Erişim tarihi: 20.02.2014).
- TKB, 2004. Denizlerde ve İç Sularda Amatör (Sportif) Amaçlı Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen 36/2 Numaralı Sirküler. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı-(Erişim tarihi: 20.02.2014).
- TKB, 2006. Denizlerde ve İç Sularda Amatör (Sportif) Amaçlı Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen 37/2 Numaralı Sirküler. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı-(Erişim tarihi: 20.02.2014).
- TKB, 2009. 2/2 Numaralı Amatör (Sportif) Amaçlı Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen Tebliğ. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü-(Erişim tarihi: 20.02.2014).

- TOB, 1981. Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen 1981 - 1982 Av Dönemine İlişkin 13 Numaralı Sirküler. Tarım ve Orman Bakanlığı Su Ürünleri Genel Müdürlüğü-(Erişim tarihi: 20.02.2014).
- TOKB, 1986. Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen 1986-87 Av Dönemine Dair 20 Numaralı Sirküler. Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü-(Erişim tarihi: 21.02.2014).
- TOKB, 1990. Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen 1990 -1991 Av Dönemine Ait 24 Numaralı Sirküler. Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı-(Erişim tarihi: 21.02.2014).
- Tunca, S., Ünal, V., Miran, B., 2013. Foça ve Gökova Özel Çevre Koruma Bölgelerinde Amatör Balıkçılığın Sosyal ve Ekonomik Yönü Final Raporu. Akdeniz Koruma Derneği, Ankara.
- Ünal, V. Kırış, C.O. (Editör). 2013. Sorumlu Amatör Balıkçılığa Geçiş. Sualtı Araştırmaları Derneği, Ankara, 80s.
- Zengin, M. Kalaç, B. Dalkıran, G. 2014. Ülkemizdeki Amatör Balıkçılığın Durumuna Bir Bakış: Galata Köprüsü, Çanakkale Boğazı ve Abant Gölü Örnekleri.<http://www.oltacilar.com/ülkemizdeki-amator-balikciligin-durumuna-bir-bakis-t7242.html?s=> -(Erişim tarihi: 26.02.2014)

EK LİSTESİ

EK 1. Kullanılan anket

Ordu Üniversitesi Fatsa Deniz Bilimleri Fakültesi Balıkçılık Teknolojisi Mühendisliği ABD	Amatör Balıkçılık Anketi	Tarih: 2013 Anket No:
--	---	--

Anketi Yapılan Yer?	c1.
Yaşınız?	c2.
Cinsiyet? 1>Erkek, 2>Kadın	c3.
Mesleğiniz? 1>Kamu, 2>Yerli bir şirket, 3>Yabancı bir şirket, 4>Emekli, 5>İşsiz, 6>Ev hanımı, 7>Öğrenci, 8>Çiftçi, 9>Balıkçı, 10>Serbest meslek, 12>Diğer (belirtiniz)	c4.
Medeni haliniz? 1>Evli, 2>Bekar	c5.
Eğitim düzeyiniz? 1>Yok, 2>İlk, 3>Orta, 4>Lise, 5>Lisans 6>Lisansüstü	c6.
Aylık geliriniz?	c7.
Kara (ateşli silahlarla) avcılığı yapar mısınız? 1> Evet, 2> Hayır	c8.
Amatör balıkçılık belgeniz var mı? 1>Evet, 2>Hayır	c9.
Amatör balıkçılıkla ilgili bir derneğe üye misiniz? 1>Evet, 2>Hayır	c10.
Evet ise adı;	c11.
Balıkçılık tecrübeniz kaç yıl?	c12.
Bu aktiviteyi daha çok hangi amaçla yapıyorsunuz. 1>Boş zaman geçirme ve eğlence 2>Balık tutup yemek 3>Balık tutup satmak	c13.
Ne zaman avcılık yaparsınız? 1>Hafta sonu, 2>Hafta içi, 3>Her zaman	c14.
Genelde hangi saatlerde avcılık yaparsınız? 1>Gün doğumu, 2>Öğlen, 3>Öğle Sonu, 4> Gün batımı, 5>Gece, 6>Herhangi bir saatte	c15.
Günde ortalama kaç saat avlanırsınız?	c16.
Avlanmaya genelde kaç kişi gidersiniz?	c17.
Yakaladığınız balıkları tekrar denize bırakır mısınız? 1>Evet; 2>Hayır	c18.
Yakaladığınız küçük balıkları tekrar denize bırakır mısınız? 1>Evet; 2>Hayır	c19.
Yakaladığınız ıskarta türleri denize bırakır mısınız? 1>Evet; 2>Hayır	c20.
Geçtiğimiz yıl avcılık malzemesi (olta, misina, diğer) için kaç para harcadınız?	c21.
Geçtiğimiz yıl yem için kaç para harcadınız?	c22.
Geçtiğimiz yıl avcılık adına ulaşım için ne kadar harcadınız?	c23.
Günlük ortalama yem masrafınız ne kadar?	c24.
Günlük ortalama ulaşım masrafınız ne kadar?	c25.
Günlük ortalama diğer masrafınız ne kadar?	c26.
Bugün bu alana hangi ulaşım aracıyla geldiniz? 1>Kendi aracım, 2>Beraberimdekilerin aracı, 3>Toplu taşıma aracı, 4>Bisiklet, 5>Yaya	c27.
Bu tür gezilere aylık gelirinizin miktar olarak ne kadarını ayırabiliyorsunuz?	c28.
Geldiğiniz yerden bu alana kadar olan uzaklık ve süre nedir?	c29 c30
Avcılık takımlarınızın bugünkü bedeli nedir?	c31.
Tekneyle avcılık yapıyor musunuz? 1>Evet, 2>Hayır	c32.

EK 2. Kullanılan anket (Devamı)

Evetse, yılda kaç gün tekneyle avcılık yapıyorsunuz?		c33.
Evetse, teknenin boyu ve motor gücü?		c34.
Teknenin sahibi kim? 1>Kendi teknem, 2>Arkadaş, 3>Kiralık, 4>Diğer		c35.
Bir yıl için tamir-bakım masrafı ne kadar?		c36.
Bir yıl için ne kadar yakıt masrafı harcadınız?		c37.
Bu yıl boyunca aşağıdaki balık türlerinden kaç kg yakaladınız?		
İstavrit	c38.	
Mezgit	c39.	
Rus kefali	c40.	
Kefal	c41.	
Levrek	c42.	
Çinekop	c43.	
Eşkina	c44.	
Palamut	c45.	
Barbun/Tekir	c46.	
İzmarit	c47.	
Lüfer	c48.	
Karagöz	c49.	
İsparoz	c50.	
Minekop	c51.	
İskorpit	c52.	
Kalkan	c53.	
Kaya balığı	c54.	
Tirsi	c55.	
Zargana	c56.	
Diğer (açıklayınız)	c57.	
Geçtiğimiz yıl (2013) boyunca aşağıdaki türlerden hiç yakaladınız mı? 1>Evet, 2>Hayır Evetse, Kaç kg/adet?		c58.
Mersin		c59.
Somon		c60.
Bir günde maksimum yakaladığınız balık miktarı (kg)?		c61.
Ortalama günde kaç kg balık avlarsınız?		c62.
Ortalama yılda kaç gün avcılık yaparsınız?		c63.
Avcılık yaparken yetkililer tarafından hiç denetlendiniz mi? 1>Evet, 2>Hayır		c64.
Eğer denetlendiyseniz, kim tarafından denetlendiniz? 1>Tarım Bakanlığı yetkilileri, 2>Polis, 3>Jandarma, 4>Sahil Güvenlik Komutanlığı		c65.
Eğer denetlendiyseniz, hiç ceza aldınız mı? 1>Evet, 2>Hayır		c66.
Amatör balıkçılık için zorunlu kayıt defteri (tür, ağırlık, boy) tutup ilgili kuruma iletir misiniz? 1>Evet, 2>Hayır		c67.

Yılın hangi aylarında avlanırsınız? 1>Evet, 2>Hayır											
Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
c68.	c69.	c70.	c71.	c72.	c73.	c74.	c75.	c76.	c77.	c78.	c79.

EK 3. Kullanılan anket (Devamı)

Amatör balıkçılığının iyileştirilmesi ve gelecekte de devamı için yıllık ne kadar ödemek istersiniz?	c80.
Amatör balıkçılık zorunlu lisanslı hale getirilmeli mi? 1>Evet, 2>Hayır	c81.
Balıkçılık lisans bedeli olarak yıllık ne kadar ödemek istersiniz?	c82.
Amatör balıkçılık için avlanan türleri (tür, ağırlık, boy vb.) zorunlu kayıt defteri tutmak ister misiniz?	c83.

- Amatör balıkçılıkta karşılaştığınız sorunlar:
- Öneriler:

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Muhammet KARAPIÇAK
Doğum Yeri : Tirebolu
Doğum Tarihi : 01.01.1974
Yabancı Dili : İngilizce
E-mail : bicak_79@hotmail.com
İletişim Bilgileri : Tirebolu Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
Giresun
Tel:05385184099

Öğrenim Durumu :

Derece	Bölüm/ Program	Üniversite	Yıl
Lisans	Su Ürünleri	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	1997
Y. Lisans	Balıkçılık Teknolojisi Mühendisliği	Ordu Üniversitesi	2015

İş Deneyimi:

Görev	Görev Yeri	Yıl
Su Ürünleri Mühendisi	Fatsa Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	2009-2014
Su Ürünleri Mühendisi	Tirebolu Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	2014-